

dolenjka, d.d.
NOVO MESTO

Akcija Mlekarne CELEJA v mesecu MAJU 1999:

STARA CENA	AKCIJSKA CENA
Sir Šmarska gveda	1.131,10 SIT/kg
Sir probiotični LCA	1.255,40 SIT/kg
Skuta, lahka, 10% masčobe, 500 g	311,30 SIT/kg
Jogurt, nizokalorični, Highturb, sadni	117,90 SIT/kg
Jogurt, vaniljev, s sadjem	92,20 SIT/kg

V soboto, 15. maja, bo od 7. do 19. ure odprta prodajalna MARKET na LJUBLJANSKI CESTI v Novem mestu.

DOLENJSKI LIST

Št. 19 (2594), leto L • Novo mesto, četrtek, 13. maja 1999 • Cena: 210 tolarjev

ISSN 0416-2242

vaš četrtkov prijatelj
DOLENJSKI LIST

POSAVJE NA NOGAH

Spet zapirajo brežiško porodnišnico

Spomenica zoper vlado

BREŽICE, KRŠKO, SEVNICA - Župani brežiške, krške in sevnške občine, poslanci v državnem zboru in posavski svetnik v državnem svetu so v spomenici izrazili nezadovoljstvo nad napovedmi o zapiranju brežiške porodnišnice. Hkrati izražajo nezadovoljstvo nad posegi v mrežo bolnišnične dejavnosti. Slovenska politika, predvsem zdravstvena, že od leta 1990 občasno najavlja ukinitve Splošne bolnišnice Brežice ali njenih posameznih oddelkov, kot pišejo v spomenici. Leta 1995, po izgradnji novomeške porodnišnice, je bil najavljen prenos porodniške dejavnosti v Splošno bolnišnico Novo mesto. Razlog za prenos naj bi bila premajhna strokovnost dela v brežiški porodnišnici, vendar so se očitki na rovaš strokovnosti izkazali za neutemeljene.

S spomenico se v Posavju odziva jo na izjavo državnega sekretarja prim. dr. Zajca, ki je nedavno napovedal zapiranje porodnega oddelka brežiške bolnišnice. "Najava ukinitve oziroma prenosa v novomeško porodnišnico ali ukinjanje oddelkov samo v dveh splošnih bolnišnicah se nam zdi nesistemski rešitev. Taka rešitev ni bila dogovorjena z občinami v Posavju, po informacijah, ki jih imamo, pa tudi ne s Splošno bolnišnico Brežice," so zapisali podpisniki spomenice.

L. M.

POSVET ŽUPANOV O REGIONALNEM RAZVOJU

LJUBLJANA - V torek, 18. maja, se bodo župani slovenskih občin sestali na posvetu, kjer bodo obravnavali spodbujanje skladnega regionalnega razvoja. Tega bo v bodoče usmerjal novi zakon, ki je zdaj pripravljen za 2. obravnavo v državnem zboru. Uvodno besedo bo podal minister za ekonomske odnose in razvoj dr. Marjan Senjur.

POSLEDICE PRIHAJAJO

Senca vojne nad nami

Mirne vesti lahko pritrdimo besedam škofa Grmča, izrečenim na TV omizju: nasilja ni mogoče odpravljati s še večjim nasiljem, kršenja človekovih pravic ne s še hujšim kršenjem človekovih pravic. To je ne le nekrščansko, temveč barbarsko, človeka in njegovega razuma nevredno. Brutalen poseg Nata, samooklicanega urejevalca sveta, ki stavi na bombe namesto na mednarodno pravo, je zaradi strašnih posledic za civilno prebivalstvo velikanska napaka, ki je razumno ni mogoče opravičiti. Priznamo ali ne, svoj delež pri tem imamo tudi mi, naša brezrezervna in nezadržana podpora Natu, čeprav je položaj Slovenije pri tem poseben in mnogo bolj občutljiv. Sicer pa je šiba že urezana: udarila nas bo tam, kjer smo bolj občutljivi - ne pri moralnih dilemah, temveč pri materialnih posledicah, ki se že kažejo.

Dokler bodo tuji večer za večerom na televiziji gledali bombardiranje, uničevanje komunikacij, ekološke katastrofe ob gorečih rafinerijah, predvsem pa brezupen beg človeške bede v sosednja območja, si pač ne bodo želeli počitnic v tem delu sveta. Ne slabšajo pa se le turistični obeti, zmanjšuje se že tako (pre)majhno zanimanje tujih investitorjev za naložbe pri nas, zmanjšuje se obseg transportnih storitev in seveda obseg mednarodne trgovine. Spet izginja balkanski trg, ki se je po razpadu Jugoslavije komaj začel znova vzpostavljati. Regija, ki je zdaj v vojni in okoli nje in je lani kupila že za 1,4 milijarde dolarjev slovenskega blaga in storitev (Srbija resda le za 100 milijonov), bo prej ali slej dokončno obubožala in to bo še kako oplazilo tudi nas.

MARIAN LEGAN

ENOURNA OPOZORILNA STAVKA

V Revozu sindikalna ali politična stavka?

Vodstvo podjetja ne vidi razumnega razloga za stavko - Zakaj ne sodelujeta še ostala dva sindikata?

NOVO MESTO - Včeraj med 10. in 11. uro je Sindikat Revoz - SRD izvedel v novomeški tovarni opozorilno stavko. Da stavka bo, je bilo dokončno jasno v torek popoldne po dveh novinarskih konferencah. Na prvi je stavkovni odbor še enkrat navedel razloge za opozorilno stavko, na drugi pa je svojo plat medalje prikazalo Revozovo vodstvo.

Vodstvo Revoza najprej ni dovolilo, da bi bila novinarska konferenca, ki jo je sklical stavkovni odbor, v sindikalni pisarni SRD v tovarni, češ da so stavkovne zahteve v prvi vrsti politične narave in uperjene na slovensko vlado. "Revoz ne želi biti poligon za obračunavanje med Alternativo in slovensko vlado," pravi Anton

Repovž, direktor službe za stike z javnostjo v Revozovi tovarni.

Prva stavkovna zahteva namreč zahteva, naj se slovenska vlada pred obravnavo predloga zakona o delovnih razmerjih s Slovensko zvezo sindikatov dogovori z Alternativno, katere ustanovitelj je tudi Revozov sindikat. Stavkovni odbor je v torek vztrajal pri svojih zahtevah, tudi pri 15-odstotnem povišanju osnovne plače. "V Revozu se ne dela, ampak gara, in delavci so upravičeni do višjih plač!" je neomajen predsednik

Revozovega sindikata Janež Jakša. Letos pa se delovni ritem in storilnost še povečujeta, seveda na račun in preko hrbtev delavcev. Od okoli 2.400 zaposlenih v Revozu je okoli 1.600 članov Sindikata Revoz - SRD. Stavkovni odbor trdi, da se vodstvo Revoza o njihovih zahtevah ni hotelo niti pogovarjati, zato jim ni preostalo drugega kot izvedba napovedane opozorilne stavke. "Če tudi ta opozorilna stavka ne bo zalegla, bomo nadaljevali in zaostri li sindikalni boj." Pri tem, trdijo, imajo podporo francoskih Renaultovih sindikatov.

Član Revozove uprave Zdravko Slak in direktor novomeške tovarne Jean-Marc Calloud pa trdita, da socialni dialog ves čas poteka normalno in da so presenečeni nad najavo stavke, za katero po

(Nadaljevanje na 2. strani)

BRAMACU ISO 9002 - Velike slovesnosti ob otvoritvi posodobljene linije za proizvodnjo strešnikov v mešanem avstrijsko-slovenskem podjetju Bramac Slovenija v Dobruški vasi pri Škocjanu se je udeležilo veliko število ljudi, med njimi tudi avstrijski veleposlanik v Sloveniji in generalni direktor Bramaca International. Na slovesnosti je direktor Slovenskega inštituta za kakovost gospod. Likar (desni) direktorju Bramac Slovenija Jerneju Klemenču izročil mednarodni certifikat kakovosti ISO 9002. (Foto: A. B.)

PO PROTESTU SE RAZMERE UMIRJAJO

Begunci prihajajo in odhajajo

Zaradi tega ta teden v Črnomlju za kosovske otroke še ne bo organiziranega pouka

ČRNOMELJ - V sredo pretekli teden so se v Črnomlju sestali ravnatelji tukajšnjih osnovnih šol Mirana Jarca, Loka in Milke Šobar-Nataše, vodja Centra za socialno delo in hkrati črnomljskega begunskega centra Vladka Potočar ter predstavniki občine in ministrstva za šolstvo. Dogovorili so se o razdelitvi 14 šoloobveznih kosovskih otrok, ki so nedavno prišli v Črnomelj, a tudi o sprejemu nadaljnjih 20, ki naj bi kmalu prišli v tukajšnji nastanitveni center.

Na vsaki šoli naj bi imeli za albanske otroke še dodatne tri ure

slovenskega jezika na teden. Ob koncu leta pa jih ne bi ocenili, temveč jim izdali le pisno mnenje, saj naj bi jih večina v prihodnjem šolskem letu še enkrat obiskovala isti razred. Tako se prihodnje šolsko leto lahko zgodi, da se bo zaradi kosovskih begunskih otrok povečalo število oddelkov v črnomljskih šolah. Vendar so ravnatelji poudarili, da ne bodo dovolili, da bi zaradi beguncev morali hoditi črnomljski otroci k popoldanskemu pouku. Sicer pa so črnomljski šolniki dobili obljubo z ministrstva za šolstvo, da bo financiralo hrano in učne pripomočke za albanske šolarje.

Razdelitev otrok po črnomljskih šolah pa se je že dan po ome-

njenem sestanku povsem porušila, saj je prišla v Črnomelj nova skupina 25 beguncev s Kosova, a jih je v petek 11. na lastno željo že odšlo bivati v različne slovenske kraje. Nadaljnjih 5 je odšlo v nedeljo, 6 iz skupine, ki je prišla iz prehodnega doma za tujce pa v ponedeljek. Ker so odšli tudi šoloobvezni otroci, ta teden v Črnomlju še ne bodo pričeli s šolanjem kosovskih otrok.

Kot je v ponedeljek povedal namestnik vodje begunskega centra Urban Arko, je bilo takrat v begunskem centru 47 kosovskih beguncev, v center pa bi jih lahko sprejeli še okrog 60. Vendar med Kosovci menda ni prevelikega zanimanja za Slovenijo.

M. B.-J.

ENCIJAN NA LOVRENCU - Skupina otrok sevnškega vrtca Ciciban Zvončki je v spremstvu staršev preteklo soboto odšla na izlet na zaščiteno botanično nahajališče kluzijevga svišča oz. encijana na Lovrencu. Odpeljali so se do Okroglice, nato pa peš krenili na najbolj znamenito tovrstno nahajališče v Sloveniji. Imeli so srečo z vremenom. (Foto: P. P.)

Avto GALANT

izpušne cevi
montaža

Ob potoku 10, Novo mesto
tel.: 068/322-643, 322-278
fax: 068/323-585

Košarkarji KRKE
se ob osvojitvi 3. mesta v državnem prvenstvu
najbolje zahvaljujejo
podjetju **AVTOLAGANT**
za pokroviteljstvo.

ZAVAROVALNICA MARIBOR d.d.

PREDSTAVNIŠTVO NOVO MESTO
Tel.: 068/325-330
325-616

ZAVARUJE PO MERILIH EVROPSKE KVALITETE

5. maja je bila v Kazinski dvorani Slovenskega narodnega gledališča v Mariboru svečana podelitev certifikata ISO 9001, ki ga je Zavarovalnica Maribor izdal Biro Veritas Quality International Slovenija. Certifikat je predsedniku uprave Zavarovalnice Maribor Dragu Cotarju podelil župan mesta Maribor Boris Sovič. Ob prejemu je Drago Cotar dejal, da pridobitev certifikata ni le priznanje za dosedanje delo, temveč predvsem obveza za nadaljnje izboljševanje kakovosti poslovanja in storitev.

Zavarovalnica Maribor je tako postala prva slovenska zavarovalna in finančna institucija, ki je certifikat ISO 9001 dobila za zagotavljanje kakovosti na vseh področjih svojega delovanja. Pridobljeni certifikat ISO 9001 je potrditev, da Zavarovalnica Maribor svojim zavarovancem zagotavlja evropsko raven kakovosti. Standard ISO 9001 je skupek zahtev za vodenje sistema kakovosti organizacij ter zagotavljanje kakovosti izdelkov in storitev. In kaj je kakovost? Evropska organizacija za kontrolo kakovosti (EOQC) je kakovost opredelila kot "vrsto več karakteristik kakovosti proizvoda ali storitve, ki se nanaša na zmožnost za zadovoljevanje potreb in želja uporabnikov oziroma kupcev". Kljub temu da lahko zasledimo različne opredelitve kakovosti, je skupno vsem, da je pojmujejo kot "sposobnost izpolniti pričakovanja strank".

V Zavarovalnici Maribor so svojo pot k odličnosti jasno opredelili. Po njej stopajo z zanesljivimi koraki, pomemben mejnik, s katerim potrjujejo kvaliteto svojega dela, storitev in prizadevanj, pa vsekakor predstavlja pridobitev certifikata ISO 9001. Pri uresničevanju ciljev sledijo načelom, kot so: zanesljiva izpolnitev pričakovanj in zadovoljstvo zavarovancev, varnost naložb, hitra odzivnost in prilagodljivost pri obravnavi zavarovalniških primerov, celovitost in konkurenčnost ponudbe zavarovalniških storitev ter osebni in prijazni pristop strokovno usposobljenih uslužbencev do vsakega posameznega zavarovanca.

PA GA IMAMO, PRVEGA JURČKA!

ŠKOVEC PRI TRŽIŠČU - Jože Derčar iz Škovca je eden tistih, ki komaj pričakajo novo gobarsko sezono. V torek, 11. maja, je našel prvega letošnjega jurčka, bolj podobnega ajdovčku. Naš dolgoletni naročnik pravi, da je goba sicer majhna in so jo delno objedli polži, a kljub temu prva zanj in tudi za Dolenjski list. Povejmo še, da se je Derčar lani prvega jurčka razveselil 13. leto predtem pa 19. maja.

VREME

Danes in jutri bo deloma jasno vreme z možnimi popoldanskimi nevihtami in plohami, v soboto popoldne in nedeljo pa bo deževalo.

NAKUPI!

[vsak šteje]

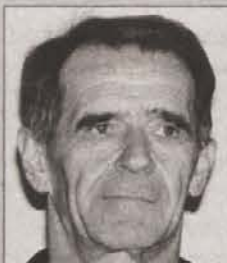
Od 1. maja se vsi nakupi z Merkurjevimi karticami seštevajo in prinašajo dodatne ugodnosti.

MERKUR

...je naš svet

Dogovor o pokojninah

Vlada, sindikati in delodajalci so se nedavno naposled le dogovorili o vsem tistem, o čemer so se najbolj razhajali v dosedanjih pogajanjih o zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Po zdaj sprejetem sporazumu naj bi veljalo med drugim, da bi ženske dosegle polno starost upokojitve z dopolnjenim 61. letom in moški s 63. letom starosti. Nežnjeji spol bo moral delati za polno delovno dobo 38 let, moški pa 40 let. Sindikati so v pogajanjih vztrajali, da mora za doseg polne starostne pokojnine biti pogoj polna pokojninska doba, pri čemer starost ne bi vplivala na pokojnino. Število let, ko naj bi se v bodoče upokojevali, so torej dokaj visoke. Zato ni čudno, da so med pogajanja o pokojninski reformi zahtevali svobodni sindikati, da bi bilo treba misliti tudi na čas pred upokojitvijo. Eno od vprašanj, ki se je zastavljalo pri tem, je bilo, kako bo ob zviševanju upokojitvene starosti delavec lahko zdržal ob sedanjem delovnem tempu. Zato - tako sindikati - bi bilo potrebno skrajševati delovni čas in kar najbolj zdravo urediti delovno okolje. Kako bo s tem, bo pokazal čas. Primeri iz prakse doseganja pokojnin, torej iz delovnih okolij, pa še zmeraj govorijo, da delodajalci želijo iz delavca iztisniti čimveč ob kar najmanjših stroških vzdrževanja delovne sile. Ali tvorci nove pokojninske reforme znajo razmišljati tudi v tej smeri? Kaj o dogovoru med vlado in partnerji glede pokojninske reforme menite vi? Temi se posveča tudi tokratna anketa.

SLAVKO PAVLAČKOVIČ, upokojenec iz Semiča: "Eni bodo lahko delali dlje časa, mnogi pa opravljajo takšne poklice, da ne bodo vzdržali v službi do 58. oz. 61. leta starosti. Naši ljudje so namreč precej zgarani, saj sami zidajo hiše, delajo na kmetijah. Ob podaljšani delovni dobi bo gotovo več bolniških dopustov, kar bo spet dražje za državo. Sicer pa bo čas pokazal, če je ta reforma dobra ali ne."

JOŽE SIMONČIČ, ekonomski tehnik s Stražnjega Vrha pri Črnomlju: "Podpisani predlog pokojninske reforme ni dober. Če bi ga sestavili ljudje, ki težko delajo, bi bil gotovo drugačen. V naši državi se zgledujejo po Evropi, ne zavedajo pa se, da so ljudje pri nas bolj obremenjeni in izčrpani kot v zahodnoevropskih državah, ker morajo zaradi nizkih plač precej dodatno delati doma, da lahko preživijo."

NIKOLA PADEVSKI, upokojenec iz Novega mesta: "Najslabše pri nas je to, da kar je danes sprejeto, še ne zagotavlja, da bo tako tudi jutri. Tako stranke kot sindikati se gredo predvsem politične igre, kjer si nabirajo točke. Toliko sindikatov ne potrebujemo. Kar se denarja za pokojnine tiče, pa naj država da nazaj milijarde, ki jih je pred leti vzela iz pokojninske blagajne."

MIRA ZAKRAJŠEK, delavka na Sto-Liku iz Kočevja: "Upokojevanje naj bi bilo po sporazumu ugodnejše, vendar pa mislim, da nikoli ne bo enako dobro za vse. Cenim vsako delo, prepričana pa sem, da bo fizični delavec upokojitev le težko dočakal. Veljati bi moralo, da moraš ne glede na starost v pokoj in tako prepustiti svoje delovno mesto mlajšemu, če imaš polno delovno dobo!"

FRANC ŠARIČ, delavec Inlesa, doma iz Ribnice: "Za upokojevit bi morala biti pomembna delovna doba in ne starost. Čeprav je starostna meja sedaj znižana, je še vedno previsoka, še posebno za fizične delavce. Sem za Evropo, vendar pa naj nam dajo tudi evropske plače. Potem bomo tudi lahko plačevali vsa dodatna zavarovanja. S 60 tisočaki plače sedaj to ni mogoče!"

DRAGO MATKO, vodja aplikacij v avtomatski obdelavi podatkov sevniske Lisce, doma v Zupčah: "Ne zdi se mi, da je sindikat dosegel kakšno veliko zmago v zvezi s pokojninsko reformo oziroma zakonodajo. Sicer pa, po pravici povedano, se s temi vprašanji niti ne ubadam dosti, ker se mi zdi, da je za mojo generacijo upokojevit oziroma pot do nje še zelo dolga."

JANEZ JURIJ KOS, vodja splošnega sektorja v Komunalni Trebnje: "Vesel bom, če bo končno sprejeta takšna pokojninska zakonodaja, kot se kaže po zadnjem dogovoru socialnih partnerjev: delodajalcev in sindikatov. Menim, da so sindikati dosegli precej, kajti zdaj lahko pričakujemo tisti, ki imamo, denimo, že 30 let delovne dobe, da bo obveljalo prehodno obdobje, ki bo upoštevalo minulo delo."

MIRO KRUSIČ, upokojenec s Senovega: "Ženskam je treba skrajšati delovno dobo. Če so v službi, trpi družina, kajti ženska se posveča družini in naredi veliko vsega. Za moške naj bi bila delovna doba taka, kot je določena. Nisem razmišljal o podrobnostih nove reforme. Mislim, da bi morala biti politika pokojnin taka, da ima državljan na starost dostojno življenje."

MILENA ŠTRASER, delavka iz Kapel: "Država nas je res zelo nagradila s temi pokojninami po novem. Delovna doba je predolga. Tu se podaljšuje delovna doba, na drugi strani so mladi brez dela. Mislim, da bodo pokojnine v prihodnosti slabe. Da bi ob rednem pokojninskem zavarovanju še kaj dodatno varčevali za starost, imamo delavci prenizke plače. Pokojnina bi morala biti zadostna."

Odločno proti asfaltiranju Gorjancev

Asfaltiranje gorjanske gozdne ceste bi bil neustrezen poseg v varstva potrebno naravo in v občinski prostor ter nepotrebno razmetavanje državnega denarja, ki ga pa ni za prepotrebno cesto Dolž-Pangrč Grm

NOVO MESTO - Nameravano asfaltiranje ceste od Gabrja preko Krivega kamna do Trdinovega vrha in nato naprej do Vahte je zlasti v strokovni javnosti in med okoljevarstveno naravnanimi organizacijami in posamezniki vzbudilo odločno nasprotovanje. Proti asfaltiranju Gorjancev se je na nedavnem pogovoru jasno in odločno opredelilo tudi vodstvo novomeške občine z županom dr. Tonetom Starcem na čelu.

Pogovora so se poleg občinskega vodstva udeležili tudi predstavniki Zavoda za varstvo narave in kulturne dediščine Novo mesto (ZVNKD), predstavnica Družbe za državne ceste (DDC), predstavniki KS Gabrje, Društva Novo mesto in novomeške projektantske firme Acer, ki je od DDC-ja dobila naročilo za izdelavo projekta za asfaltiranje te ceste.

Za asfaltiranje naj bi se odločili zaradi njenega cenejšega vzdrževanja. Predstavniki KS Gabrje sicer niso proti asfaltiranju, nikakor pa se na silo ne zavzemajo za to, saj, kot so povedali, Gabrje tarejo večji in resnejši problemi in ljudje pod Gorjanci bi želeli najprej rešiti te oziroma doseči, da se stvari tudi v zvezi z Gorjanci ne bi še naprej dogajale mimo njih in celo njim v škodo. Naj gre za

puščanje avtomobilov gorjanskih obiskovalcev po celi vasi, zlasti pa za vsakodnevno nebrzdano tepanje in tancanje celih procesij, ki so običajne gorjanske stezice skozi gozdove in po košenicah shodile v nekakšne škratovske avtoceste.

Strokovno argumentiranemu nasprotovanju asfaltiranja gorjanske ceste ZVNKD se je predstavila DDC-ja postavila po robu z "argumentom", ki je značilen za nizko raven razprav ob takih in podobnih stvareh, češ če je tako, potem naj pa Zavod poskrbi za vzdrževanje te ceste. Sicer pa sta direktor Zavoda **Danilo Breščak** in konservator **Andrej Hudoklin** v glavnem navedla argumente proti asfaltiranju, ki jih je Zavod pred časom že objavil v našem časopisu. Ti pa so v kratkem taki: Gorjanci so eno izmed najkvalitetnejših območij naravne in kulturne dediščine na Dolenjskem, ohranjeno naravno okolje dovoljuje le razvoj pasivne rekreacije brez večjih posegov v prostor; izhodišča za obisk Gorjancev bi bilo nujno premakniti v dolino, v podgorske vasi. Poleg tega so Gorjanci dragocen rezervuar najboljše pitne vode za celo novomeško kotlino. V načrtu je razglasitev Gorjancev za krajinski park. V tem konceptu bi bil asfalt na Gorjancih ne samo moteč, ampak usoden.

Izkušnje iz razvitih dežel kažejo, da se po asfaltiranju take ceste promet po njej poveča za 7- do 13-krat. Povečan promet pa Gorjancem gotovo ne bi prinesel nič dobrega, ampak samo slabo. Asfalt na Gorjance pač ne bi privabil novih pravih ljubiteljev narave in te gore, ampak v prvi vrsti take, ki bi se na Gorjance popeljali predvsem zato, ker tja drži asfaltna cesta. Ze sedaj je ob večjih praznikih in shodih pri Miklavžu in po drugih gorjanskih košenicah vse polno avtomobilov in kurišč, da o onesnaževanju narave s hrupom niti ne govorimo. Z asfaltom bi tako "ljubiteljstvo narave" naraslo do neznosnosti in bi seglo do zadnjih kotičkov te že sedaj močno obremenjene in zlorabljane gore.

Na vprašanje, zakaj je nekdanja gorjanska gozdna cesta nenado-

ma postala turistična in s čigavim soglasjem, na pogovoru sploh niso iskali odgovora, so se pa vprašali, čemu in komu bi asfaltiranje gorjanske ceste pravzaprav služilo. Razumneje odgovora na to bistveno vprašanje sploh ni. Vodstvo novomeške občine še toliko manj razume vneto državo, da hoče na vsak način napraviti ogromno denarja za asfaltiranje več kot 20 km ceste po Gorjancih, hkrati pa ga ni za dokončanje ceste Dolž-Pangrč Grm, za ljudi in te kraje nujno potrebne prečne povezave na tem demografsko ogroženem območju.

Eden od sklepov tega pogovora je bil, da so lahko le krajinske zasnove Gorjancev in znotraj njih jasno opredeljen odnos do te gore osnova za kakršne koli posege, zato je treba v prvi vrsti pospešiti oziroma ponovno obuditi izdelavo krajinskih zasnov. Skratka - namero za asfaltiranje gorjanske ceste so na tem pogovoru označili kot poskus neustreznega posega v občinski prostor in kot nepotreben

• **Novomeški župan je zagotovil, da do asfaltiranja te ceste nikakor ne more priti brez pristanka občine. Sicer je pa tako in tako prišlo na dan še to, da ceste od Gabrjskega smučišča do Krivega kamna katastrsko sploh ni. Ob gradnji so ljudje takrat zastopili odstopili zemljišča zanj, ta pa še do danes niso prepisana in novo stanje katastrsko urejeno. Tako bi vrta država hotela asfaltirati ne samo nekaj, kar sploh ni njeno, ampak nekaj, česar uradno sploh ni.**

no razmetavanje državnega denarja. Konec koncev tudi firma Acer ni prav nič do tega, da bi izdelali projektno dokumentacijo za asfaltiranje ceste, do katerega potem ne bi prišlo, če pa lahko naredijo projekt za ureditev te iste ceste v makadamski izvedbi, kakršna je sedaj.

ANDREJ BARTEJ

• **Zgodovine ne delajo diplomati, ampak vojniki. Diplomati naredijo samo katastrofe. (Nerimane Kamberi, albanska begunka)**

V Revozu sindikalna...

(Nadaljevanje s 1. strani)

njihovem mnenju ni nobenega razumnega razloga. "Konec tega meseca bomo del dobička izplačali tudi zaposlenim, kar je edinstven primer pri nas," pravijo. Vodstvo trdi, da hoče Sindikat Revoz kot najštevilnejši, a še vedno le eden od treh v Revozu delujočih sindikatov, zase poseben status, da ne priznava do sedaj sprejetih dogovorov in reda v hiši in da skuša vzpostaviti svojega. "Pri trenutnem dogajanju ne gre za sindikalne zadeve, ampak za politične, saj so sindikalne zahteve v fazi dogovarjanja," pravijo v Revozu. "Poleg tega imata ostala dva sindikata v Revozu, SKEI in Neodvisnost, do stavke drugačno stališče." Kar se tiče podpore Renaultovih sindikatov, pa Slak pravi, da gre za stike med predsednikom SRD Janezom Jakšo s šefi enega od Renaultu delujočih sindikatov - komunističnega CGT.

Direktor Calloud pravi, da bo škoda te stavke dvojna: izdelali bodo 35 do 40 avtomobilov manj, še večja pa da bo škoda na podobi Revoza v odnosu do Renaulta,

s katerim se prav zdaj dogovarja, da bi v novomeški tovarni izdelovali naslednika clia. Poleg tega je bila včeraj na obisku v Revozu vi tovarni v Novem mestu delegacija japonskega Nissana, novega Renaultovega partnerja. "Japonci gotovo ne bodo mogli razumeti, kakšni so lahko razlogi za nezadovoljstvo naših delavcev!"

A. BARTEJ

• **V izjavi ob napovedi opozorilne stavke v Revozu je Neodvisni sindikat Revoz oziroma njegov predsednik Andrej Rajk SRD očital, da skuša (tako kot v preteklosti sindikat SKEI pod istim vodstvom) prepričati delavce, da se sindikat Neodvisnost KNSS ne bori za pravice delavcev. Sindikat SRD v stavkovni odbor ni povabil predstavnikov ostalih sindikatov v Revozu, da bi sodelovali pri oblikovanju stavkovnih zahtev. Rajk SDR-ju očita tudi, da so v stavkovni odbor povabili gospoda iz vodstva Alternative (misli na Alberta Pavliča), ki je "z računa sindikata regije preselil vsa sredstva (cca 1.700.000 tolarjev), zaradi česar je proti njemu podana kazenska ovadba".**

SREČANJE UPKOJENCEV - Tradicionalno srečanje belokranjskih upokojencev je dobra priložnost, da ljudje pokramljajo, se razveselijo, si izmenjajo nasvete, a tudi potarjajo. Da so tovrstna snidenja še kako dobrodošla, se potrjuje vsako leto znova, saj je, kot je dejala govornica Angelca Žiberna, zelo pomembno, kako so starejši ljudje priznani v družbi. (Foto: M. B.-J.)

Pol upokojencev živi revno

Na srečanju belokranjskih upokojencev tudi minister Kušar

METLIKA - Društvo upokojencev Metlika je preteklo soboto pripravilo na Veselici nad mestom tradicionalno srečanje šestih belokranjskih Društev upokojencev, ki se ga je udeležilo okrog 500 članov. Spregovorila sta jim Angelca Žiberna, predsednica Zveze društev upokojencev Slovenije (ZDUS) in Janko Kušar, minister brez listnice za koordinacijo delovnih teles s področja socialnega varstva.

Žibernova je spomnila, da je OZN letošnje leto namenila starejšim ljudem, zato tudi v organizaciji, ki že 54 let v Sloveniji združuje upokojence, želijo, da bi bili ti prepoznavni tudi po tem, da so še vedno delavni in koristni ter da ne čakajo le na pokojnino. Apelirala je na upokojence, da se ne smejo imeti za stare in pozabljene, želijo pa tudi kosček spoštovanja, ki jim pripada. Opozorila je, da 40 odst. upokojencev živi revno, zato bodo v ZDUS posvetili posebno pozornost življenju teh ljudi. "ZDUS mora opominjati državne organe, da bodo bolj poskrbeli za starejše, a tudi v vsaki občini bi morali pripraviti program

za delo in življenje teh ljudi. Žalostno pa je, da se v naša društva, ki jih je v Sloveniji 439 in štejejo 260 tisoč članov, premalo vključujejo mlajši upokojenci, ki bi bili lahko dobrodošli svetovalci," je menila Žibernova ter dodala, da jim očitajo, da so pokojninski skladi prazni. Po njenem pa so upokojenci v te sklade vlagali, zato imajo pravico do pokojnin.

Janko Kušar se je dotaknil pokojninske reforme. "V vladi in državnem zboru bo DeSUS zahteval, da bodo jasno opredeljena vprašanja vdovske pokojnine, usklajevanje pokojnin in dodatek za rekreacijo. Ne verjamemo na to, da pokojninska blagajna tega ni sposobna poravnati, saj smo dolga leta vlagali za zdravstveno in socialno varnost, in smo danes do tega upravičeni. Če je nastala pokojninska luknja, ni nastala zato, ker nismo plačevali prispevkov," je dejal Kušar ter pristavil, da problemov starejših generacij, ki šteje v Sloveniji 450 tisoč upokojencev, ne želijo reševati pred državnim zborom, ampak v njem.

M. B.-J.

Ljubljansko pismo

Bela knjiga ostaja brez ostrih robov

Desus vztraja pri svojem

LJUBLJANA - Po dveh letih usklajevanj med vlado, strankami, socialnimi partnerji so zdaj obrisi pokojninske reforme dokaj razvidni. Seveda bo reforma manj ostra, kot je bilo predvideno v Beli knjigi. Soglasje so dosegli glede delovne dobe, starosti ter odmere pokojnine. Tudi prehod na novi sistem bo počasnejši. Zato bodo zdaj na ministrstvu za delo ponovno napisali zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki naj bi bil v državnem zboru julija v drugem branju. Dogovorili so se, da bo polna starost ob upokojitvi brez odbitkov 63 let (za moške) in 61 let (za ženske). Vendar je to le osnovni pogoj: za tiste, ki so začeli delati že v rani mladosti (pred dvajsetim letom starosti), bo pogoj za upokojevit delovna doba. Tako se bodo lahko moški, ki bodo imeli 40 let delovne dobe, in ženske, ki bodo dosegle 38 let delovne dobe, brez odbitkov upokojili, ko bodo dopolnili 58 let starosti. V delovno dobo pa se ne bo vštelo ne služanja vojske ne dokupa za čas študija. Pri 58 letih se bodo lahko upokojili tudi vsi, ki bodo v tej starosti dopolnili 40 let (moški) oziroma 38 let (ženske)

pokojninske dobe, bodo pa morali ob tako zgodnji upokojitvi upoštevati tudi v zakonu določene odbitke za takšne primere.

Najnižja in polna upokojitvena starost se bosta daljšali postopoma, po štiri mesece na vsako leto. Polna starost 61 let za ženske bo tako na primer uveljavljena šele leta 2023, najnižja starost 58 let pa leta 2014. Postopno se bo dvigovala tudi delovna doba za ženske od 35 na 38 let po tri mesece na leto.

Vladna stranka DeSUS predlaga, naj ostanejo podlaga za usklajevanje pokojnin plače, o rokih in načinih usklajevanja pa naj bi se dogovorili sindikati ob uporabi takšne logike usklajevanja, kot jo poznajo kolektivne pogodbe. Regres naj ostane s postopnim približevanjem višini 85 odstotkov povprečne pokojnine, upošteva pa naj se možnost preoblikovanja regresa v 13. pokojnino.

Regres za leto 1999 je treba izplačati v dogovorjenem povečanju, to je 17 odstotkov več od osnove lanskega regresa. Vdovske pokojnine je potrebno uveljaviti, prav tako pa ta stranka podpira prizadevanja sindikatov, da se da večji poudarek delu in pokojninski dobi, manjši pa starosti. O uvedbi državne pokojnine se je mogoče še dogovoriti, pri tem pa je nujna povezava s socialnimi merili. Razmišljati bi kazalo o uvedbi "draginskega dodatka" za nekatere kategorije upokojencev in o predlogih, da bi zmanjšali pokojnine tistim upokojencem, ki imajo ob pokojnini še druge prihodke zaradi pogodbenega dela.

VINKO BLATNIK

BEDFORD - Na bodico, ki je opozorila na zapuščen kombi Opel Bedford na Revozovem parkirišču pri grmskem gradu in o nemoči pri njegovi odstranitvi, se je oglašil krajani. Povedal je, da je zadnji znani lastnik te razvaline neki brzoparilni povzpelnik, lastnik trgovine s poceni robo, predvsem tekstilno. Pa si je možak najbrž mislil: Če moja "pof" roba tako hitro konča v kantah za smeti, lahko tudi jaz pošteno odslužen kombi pustim na parkirišču. Policija, komunala, občinski redar in vsi ostali se naj pa "kunjajo", kaj narediti.

NATO - Medtem ko si Slovenija prizadeva, da bi čimprej prišla v Nato, si šentjernejčani prizadevajo, da bi Nato čimvečkrat prišel v šentjernej. Zadnji "obisk" Natovih vojakov se dobro pozna tudi v občinskem proračunu. Nato je namreč brez besed plačal 10 milijonov tolarjev odškodnino za uporabo šolskega igrišča med jesenskimi vajami. Da ne govorimo o tem, da so vojaki prav hitro ugotovili, da je cviček izvrstno vino. Lejpskega kraja ne, ku je šentjern, bulše vojske ne, ku je Nato.

FESTA - Začelo se je pred leti s črno gradnjo, končalo pa zadnji petek z veliko fešto, ki se je udeležilo vse živo, člani vseh strank in ljudje vseh barv, tudi kodrljasti. Gre za dejavnost podjetnega Zlatka Vidica, ki je v Bučni vasi zgradil cel imperij in se ukvarja z vsem, od vulkaniziranja, mehanske dejavnosti do prodaje in pranja avtomobilov. Fešta ob odprtju Vidičeve veledejavnosti se je začela ob treh popoldne in je trajala do enih zjutraj - na veselje številnih obiskovalcev, ki so imeli zastojne jedače in pijače na pretek in na jezo sosedov, ki zaradi hrupa niso mogli spati.

Ena gospa je rekla, da je treba gorjansko cesto asfaltirati zato, da umik slovenske vojske s Trdinovega vrha ne bo dvignil prahu.

MOJCA POKRAJČULJA

NOVO MESTO - Najmlajši je namenjena gledališka predstava Mojca Pokrajčulja, ki jo bo izvedlo Slovensko ljudsko gledališče iz Celja v ponedeljek, 17. maja, ob petih popoldne v veliki dvorani Kulturnega centra Janeza Trdine.

V času od 23. aprila do 5. maja so v novomeški porodnišnici rodile: Andreja Longar iz Žužemberka - Saro, Vlasta Rus iz Stranske vasi pri Semeču - Primoža, Marjeta Mihalič iz Durlincev - Ano, Saša Fink z Gor. Ponikev - Žana, Mateja Jelševar iz Tihaboja - Urško, Barbara Tratinjak Jaklič iz Rumanje vasi - Angelo, Mirjana Gorše iz Zapudja - Nastjo, Lili-jana Kumer iz Smarjeških Toplic - Urbana, Renata Progar-Zupan iz Mirne Peči - Petra, Saša Brajdič z Grabna - Rebe-ko, Tanja Pere iz Sevnice - Ale-na, Nevenka Krašovec iz Gor. Vrhopolja - Žana, Andreja Bale iz Trebnjega - Saro, Polonca Knez iz Sevnice - Niko, Jožica Kučič iz Črneče vasi - Anžeta, Marija Špoljar iz Smolenje vasi - Jana, Nataša Mrak s Sel pri Rataču - Anžeta, Mateja Noman iz Vel. Brusnic - Tino, Nermi-nak Osmanbašić iz Praproče - Larika, Nataša Urbančič z Mir-ne - Anjo, Nataša Lah z Rožen-polja - Andraža, Mateja Lužar z Mirne - Nežo, Gordana Sala-mon iz Dol. Boštanj - Luka, Marjeta Hočevar iz Pijavice - Kristjana, Jožica Pečjak iz Pleš-vice - Boruta, Bojana Krlin iz šentjerneja - Nino, Mateja Brus iz Sevnice - Timoteja, Silva Bevc iz Dolenje vasi pri Mirni Peči - Matjaža in Vesna Kralj iz Sevnice - Ziga.

Iz Novega mesta: Barbara Špoljar, Segova 3 - Anjo, Suzana Štupar, Slavka Gruma 90 - Patricija, Tatjana Matoh, Pad-rščičeva 23 - Neja, Nuriša Kotorri, Bršljin 6 - Fjollo, An-dreja Mohorčič, Mestne njive 9 - Donna in Bernardka Vranc-šič, Bršljin 16 - Petra.

Cestitamo!

MOČ HUMANOSTI - Humanitarno prireditev, ki jo je pretekli teden v športni dvorani Marof organiziralo novomeško območno združenje Rdečega križa pod naslovom Moč humanosti, si je ogledalo okrog 1.200 obiskovalcev. Denar, zbran od prodaje vstopnic, bo šel v novoustanovljeni sklad za ljudi v stiski. Z njegovo pomočjo bo Rdeči križ vsak mesec 200 najbolj ogroženim družinam in posameznikom razdelil prehrabne pa-kete s praškom. V programu je nastopilo okrog 240 osnovnošolcev iz 16 osnovnih šol, križem kapica, njihove nastope pa sta povezovala Saša Dukič in Tina Antončič. Na koncu je nastopila še priljubljena slovenska skupina Kingston. Pokroviteljica prireditve je bila novomeška občina, po-kroviteljstvo nad skladom pa je prevzela Krka. (Foto: J. Dornič)

NOVI POSLOVNI PROSTORI VULKANIZERSTVA VIDIC - Zlatko Vidic se je z vulkaniziranjem in prodajo gum začel ukvarjati leta 1990 v majhni prirejeni delavnici. Leta 1993 je zgradil novo poslovno stavbo na Ljubljanski cesti, kjer pa je pred kratkim zgradil še novo z 2000 m² novih površin. V njej sta poleg vulkanizirne dobila prostor še hiti servis in ročna avtopralnica, odprta pa je tudi Vidic center za prodajo in servis vozil škoda. Petkovega svečanega odprtja novih prostorov so se udeležili številni gostje, med drugim tudi novomeški župan dr. Tone Stare in generalni direktor Save Richard Johnson. Na fotografiji: Zlatko Vidic z gosti. (Foto: J. Dornič)

POHOD NA BLEGOSH

NOVO MESTO - Planinska sku-pina Krka vabi na soboto, 22. maja na pohod na Blegoš. Odhod izpred Krke v Ločni bo ob 6. uri zjutraj. Prijave in 1300 tolarjev za prevoz ostalih odraslih zbirajo v Oddihu do četrta, 20. maja. Otroci imajo 300 tolarjev popusta. Vodila bosta Peter Repovž in Franci Somrak.

O AFRIKI

NOVO MESTO - Knjižnica Mi-rana Jarca vabi danes, 13. maja, ob sedmih zvečer v veliko čitalnico študijskega oddelka na topotpisno predavanje Afrika. Ob diapozitivih bo predaval Franci Horvat.

TABOR 99 V BOVCU

NOVO MESTO - Planinska sku-pina Krka vabi na tabor 99 v Bovcu, ki bo potekal od 10. do 15. avgusta. Odhod izpred Krke v Ločni z osebnimi avtomobili bo 10. avgusta ob 17. uri. Prijave zbirajo v Oddihu tel.: 068 312 537 do 30. julija.

Postopna podražitev cen vrtca

Novomeški vrtci se niso podražili več kot leto dni - Sedaj postopna podražitev skupaj povprečno za 18 do 32 odst. - Največ staršev plačuje 20 odst. cene programa

NOVO MESTO - V novomeški občini je bilo zadnje povišanje cen vzgojno-varstvenih programov sprejeto decembra leta 1997, zato so bili novomeški vrtci med najcenejšimi v Sloveniji. Predlog, da bi cene povišali lani septembra, prejšnji občinski svet ni sprejel, ker so ted-nji svetniki takrat menili, da bi bila podražitev vrtca v času pred volit-vami neprimerna. Na nedavni aprilski seji novomeškega občinskega sveta pa so svetniki sprejeli predlagano postopno povišanje cen pro-gramov.

Vzgojno-varstvene organizacije so predlagale podražitev cen pro-gramov v povprečju od 18 do 32 odst. Svetniki pa so sprejeli pred-log kolegija občinske uprave, ki je predlagal, da se cene programov povišajo postopoma, in sicer s prvim majem za 50 odst. predla-ganega povišanja, s prvim septem-brom za 25 odst. in prvega decem-bra še za preostalih 25 odst. predla-ganega povišanja. To pomeni, da se bo npr. cena programa za 1. starostno skupino otrok, ki sedaj znaša 39.212 tolarjev, maja pove-čala za 16 odst. (na 45.556 tolar-jev), septembra še za 8 odst. (na 48.728 tolarjev) in za prav tolikšen odstotek decembra, ko bo znašala

51.900 tolarjev - skupaj torej za 32 odst. Cena programa za 2. starost-no obdobje se bo postopno do decembra podražila za 20 odst., cena programa varstva v družini za 18. odst. cena programa za romske otroke za 41 odst., cena programa za otroke s posebnimi potrebami za 26 odst. in cena poldnevne programa za 18 odst. Starši so glede na dohodek v preteklem letu razvrščeni v osem plačilnih razredov, ki se vsako leto na novo odmeri, za varstvo svoje-ga otroka pa plačujejo od 15 do 80 odst. cene programa. Do sedaj so starši npr. za 1. starostno skupino otrok plačevali najmanj 5.880 to-larjev in največ 31.370 tolarjev na

Za nadzor nad nadzornim svetom

Pomirjujoči toni med šentjernejsko pozicijo in opozicijo - Opozicija se je odpovedala Dvorniku, hoče pa nadzor nad nadzornim svetom - Statut in časopis v paketu

ŠENTJERNEJ - Ljudski rek, da se nobena juha ne poje tako vroča, kot se skuha, se je potrdil tudi pri sprejemanju sprememb statuta šent-jernejske občine. Po prvih reakcijah bi človek pričakoval, da bosta vladajoča stran in opozicija trdno vztrajali vsaka na svojem bregu potoka in kvečjemu se utrjevali svoje prsobrane, tudi za ceno tega, da bi bila občina brez statuta. Za sprejem statuta oziroma njegovih spre-memb je potrebna dvotretjinska večina, ki je v šentjernejskem svetu, razdeljenem skoraj točno na pol, nobena stran sama ne spravi skupaj.

Vsa stvar se je pravzaprav za-pletla pri Marjanu Dvorniku, si-cer prebivalcu šentjernejske obče-ne, a uslužbencu novomeške ob-

činske uprave. Ker Dvornik kot kandidat opozicije za člana nad-zornega odobira šentjernejske obče-ne ni bil izvoljen, so opozicijski svetniki, predvsem gre tu za svet-nike SDS in SKD, začeli stvari "minirati", kjer se le da. In zaradi potrebne dvotretjinske večine to najbolj učinkovito lahko počnejo pri statutu. Po burni predzadnji (polnočni) seji pa so se za mizo usedli predsedniki v občinskem svetu zastopanih strank in liste in že precej zblížali stališča.

Ne pa še povsem. To se je poka-zalo že pri sprejemu dnevnega reda za zadnjo sejo. Opozicija je predlagala, naj sprejem sprememb statuta in imenovanje uredniškega odbora občinskega glasila umak-nejo z dnevnega reda. Ti dve stvari namreč opozicija obravna-va "v paketu". Tega ostali svetni-ki sicer niso sprejeli, vendar je bilo jasno, da točki ne moreta "iti sko-zi". Se je pa potem v razpravi vsaj

pokazalo, kako je z dogovarja-njem in iskanjem kompromisa. Menda so se na sestanku predsed-nikov res že nekako dogovorili, vendar so si opozicionalci potem, ko so vso stvar prespali, v nekate-rih stvareh premislili. Kot pa je večkrat pomirjujoče zatrdil svet-nik Jože Simončič, so stališča že precej zblížali, narediti da je tre-ba "le še nekaj korakov". Opozici-ja da je že dovolj popustila, sedaj naj se izkaže še druga stran. Vsekakor je opozicija odstopila od zahteve, da mora biti v nad-zornem svetu Marjan Dvornik. Je pa svetnik Pavlič (SDS) odločno in naravnost povedal, da hoče imeti opozicija nadzor nad nad-zornim svetom. To je po njihovem najlaže doseči s povečanjem števi-la članov nadzornega sveta in z nadomestnimi volitvami.

Kakorkoli že - za opozicijo je to le stvar dogovora. Kakšna bo iz-vedba, se bo pokazalo že na na-slednji seji občinskega sveta.

A. B.

ŠOLA V NARAVI V GLOBODOLU?

GLOBODOL - Stavba osnovne šole v Globodolu žalostno in neza-držno propada. Vaščani seveda želi-jo, da bi stavbo uredili in da bi se v njej kaj dogajalo. Mlada mirnopo-ška občina nima denarja, da bi to naredila, in ga za take stvari najbrž še lep čas ne bo imela. Menda se kaže možnost, da bi stavbo odkupi-la država in v njej uredila center za obšolske dejavnosti, za tako imeno-vano šolo v naravi.

ZAČENJAJO SE KLEMENČIČEVI DNEVI

NOVO MESTO - V sredo, 19. maja, se bo v Novem mestu začel že tretji lutkovni festival Klemenčičevi dnevi. Potekal bo tri dni, v času festivala pa se bo v Domu kulture in Kulturnem centru Janeza Trdine zvrstilo 13 predstav za otroke in odrasle v izvedbi slovenskih gledališč. Festival se bo začel v sredo, 19. maja, ob osmih zvečer v Domu kulture s pred-stavo za odrasle Minotaver.

O OBČINSKIH SIMBOLIH IN PRAZNIKU

MIRNA PEČ - Nova občina Mir-na Peč je še brez svojega grba in zastave pa tudi občinskega prazni-ka še nimajo. Do 20. maja naj bi člani sveta svoje predloge o občin-skih simbolih in prazniku posredo-vali odboru za negospodarstvo, ta bo potem pripravil predlog, zadnjo besedo pa bodo spet imeli svetniki.

Suhokranjski drobiž

ODLIČNE KUCHARICE - Na nedavni razstavi dobrot slovenskih kmetij Ptuj 99 so sodelovale tudi gospodinjice iz naše občine. Kmetija Košiček je dobila tri zlata priznanja za krofe, sadni kis in sadjevec, Mari-ja Jarc iz Velikega Lipovca bronasto priznanje za bel pšenični kruh z dodatki in Marija Stravs srebrno priznanje za kvašeni šarklj.

PODGOŽANI IMAJO RADI KRKO - Trojica fantov iz Podgozda, Andrej Kmet, Damjan Kmet in Andrej Zupančič (desno), radi primejo za veslo in so zelo dobri

športniki. Teden dni pred spustom so pridno čistili Krko in jo pripravili za nedeljsko regato, na kateri so tudi sodelovali, ter priveslali na cilj med prvimi. (na sliki)

PRISPEVAJO ZA AVTO - Pro-stovoljni gasilski društvi Šmihel pri Žužemberku in Dvor sta se za de-narno pomoč pri nakupu novih avtomobilov obrnili tudi na občane. Akcijo zbiranja so šmihelski gasilci že zaključili, medtem ko pri dvor-skih še poteka.

S. M.

BREZZSRAMNA POGOLTNOST

Svetniška morala

Plačilo občinskih svetnikov, stvar, ki je vzbudila veliko ogorčenje med prebivalci no-vomeške občine, so na zadnji seji šentjernejskega občinskega sveta na hitro odpravili pod točko razno. In gotovo je ne-kaj: če bo to med šentjernejski-mi občani že spodbudilo kakš-ne komentare, bodo ti lahko le pozitivni, saj je taka enotna in neomajna drža pri tej zadevi šentjernejskim svetnikom za razliko od novomeških lahko v ponos.

Kot je znano, so si člani novomeškega občinskega sve-ta na zadnji seji brez sramu podelili po 44.000 tolarjev plačila za vsako sejo. Pogoltno so si zgolj za prisotnost na seji vzeli največ, kar dopušča ne-dorečen zakon - 15 odst. župa-nove plače.

Šentjernejskim ni prišlo niti na misel, da bi posegli po tej zgornji meji, čeprav bi jim to prineslo "le" 26.700 tolarjev, torej precej manj kot novomeškim, ker je pač plača šent-jernejskega župana precej manjša kot plača novomeškega. Svetnik Pavle Turk, si-cer ravnatelj šentjernejske osnovne šole, je celo izjavil, da raje odstopi kot svetnik, kot da bi mu kdo lahko očital, da služi na račun tega, da je bil iz-voljen v občinski svet. Svetnik Albert Pavlič pa je dejal, da svetniki za svoje delo ne morejo dobivati plače, ampak le simbolično plačilo.

In to so si soglasno tudi iz-glasovali. Pri malokateri zade-vi so bili šentjernejski svetniki doslej tako enotni. Svetniki bodo tako dobivali po 7.000 tolarjev sejnine, člani odborov po 4.000 tolarjev za sejo, pred-sedniki odborov tisočaka več, medtem ko bo le podžupan dobival 15 odst. županove plače.

Če bi človek veljal le toliko, kot dobi denarja, bi bili šent-jernejski svetniki več kot 6-krat manj vredni kot novomeški. A hvala bogu (še) ni tako. V tem primeru je prej obratno. V moralnem in etičnem smislu prav gotovo.

ANDREJ BARTEJ

OB NOVOMEŠKIH 44 TISOČAKIH

Smo manj vredni od Novomeščanov?

Tako je vprašal eden od metliških svetnikov, ko so razpravljali o višini sejin - Enim 10 tisočakov plačila za udeležbo na seji preveč, drugim premalo, tretji za dolensko povprečje

METLIKA - Če bi zaposleni v podjetjih lahko sami odločali o svoji plači, bi najbrž vse dni razpravljali le o njeni višini, komu dati tolar več ali manj in podobno. Takšen vtis je dobil nevtralen poslušalec metliških svetnikov na zadnji seji sveta, ko je beseda tekla o tem, kakšne sejnine si bodo dali izplačati.

Vsak, ki je prišel za govorniški oder, je imel namreč drugačen predlog. Predsednik komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja **Jože Nemanič** je pojasnil, da so člani komisije nihali med sejinami, ki naj bi znašale od nič do 15 odst. županove plače.

MEDNARODNI DAN DRUŽIN V METLIKI

METLIKA - Ob 15. maju, mednarodnem dnevu družine, ponuja Belokranjski muzej v Metliki od 10. do 15. maja med 9. in 16. uro družinam brezplačen ogled stalne zbirke. V metliški kinodvorani pa bo v soboto, 15. maja, ob 19. uri brezplačen ogled filma "Z roko v roki", ki ga je otrokom in njihovim staršem podaril Zik iz Črnomlja.

NOVA ČRPALKA - Sredi letošnjega marca so začeli v Črnomlju podirati približno 35 let staro Petrolovo bencinsko črpalko, saj ni več ustrezala sedanjim zahtevam in normam. Kot obljublja v Petrolo, bo nova črpalka, ki naj bi jo odprli v začetku junija, lepša in zelo sodobna, saj je ne nazadnje tudi prva njihova črpalka, ki jo gradijo z novimi materiali, kot sta aluminijasta konstrukcija in kerrock, ter po novih postopkih. Na njej pa bodo poleg dosedanjih ponudbe na voljo tudi plin in menjava olja. (Foto: M. B.-J.)

KOMANDA - Semiški župan Jano Bukovec (prvi z leve) metliškega župana Slavku Dragovanu in črnomaljskemu županu Andreju Fabjanu: "Tako, fanto, zdaj bosta pa pela tako, kot bom jaz dirigiral!" (Foto: M. B.-J.)

IGRAJ KOLCE - Črnomaljska območna izpostava Sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti je preteklo soboto pripravila v semiškem kulturnem domu revijo otroških folklornih skupin Bele krajine z naslovom "Igraj kolce". Da belokranjsko ljudsko izročilo gotovo ne bo izumrlo, je pokazalo kar trinajst nastopajočih skupin, in sicer iz VVZ Črnomelj, otroškega vrtca Metlika ter osnovnih šol Metlika, Loka Črnomelj, Milke Šobar-Nataše Črnomelj, Belokranjskega odreda Semič, Komandanta Staneta Dragutša, Mirana Jarca Črnomelj ter adlešiške podružnice OŠ Loka. Na fotografiji: adlešiški otroci pripravljajo koš za zelenega Jurja. (Foto: M. B.-J.)

se jim zdi preveč 10 tisočakov. Po njegovem je ta predlog skromen v primerjavi z ostalimi občinami, saj ne gre le za sedenje na seji, ampak se mora svetnik doma pripraviti, da ne klati bedarij. **Boris Govednik** (LDS) pa je bil za to, da ne dobi sejnine, če bi se upoštevala normalna dejstva, ki jih je pričaroval, ko je prvič kot svetnik stopil skozi občinska vrata. A če ga nekdo posiljuje z argumenti in preglasuje, za to zahteva plačilo, ki naj bo poenoteno z ostalimi dolenskimi občinami.

Glasovanje je bilo odraz razprave: 7 svetnikov je bilo za predlog komisije, 8 proti, eden se je vzdržal. Tako bo sejnina še najprej 8 tisočakov, komisija pa pričakuje nove predloge svetnikov.

M. BEZEK-JAKŠE

POJ Z MENOJ - Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti-območna izpostava Črnomelj je pretekli teden pripravila revijo pevskih zborov Bele krajine, ki jo je pomenovala "Poj z menoj". Nastopili so oktet Vitis in vokalna skupina Lan iz Metlike, oba pod taktirko Mateja Jakša-Jurkovič, ženski pevski zbor KUD Jože Mihelčič in moški pevski zbor sv. Štefana, oba iz Semiča in pod vodstvom Agate Ahdali, mešani pevski zbor KUD Samospev iz Črnomlja z zborovodkinjo Ani Jankovič-Šober (na fotografiji), moški pevski zbor KUD Belt Črnomelj pod vodstvom Majde Veselič, mešani pevski zbor župnije Črnomelj z zborovodkinjo Polono Zupančič ter lovski pevski zbor Zveze lovskih dručin Bela krajina Črnomelj pod taktirko Judite Ilenič. (Foto: M. B.-J.)

Prostorska stiska je že neznosna

V črnomaljski osnovni šoli Loka z nestrpnostjo pričakujejo dokončanje prizidka, v katerem bi imeli pouk nižji razredi - Pouk dopoldne in popoldne ter na štirih mestih

ČRNOCELJ - Načrtovano je bilo, da bi predvidoma do konca letošnjega leta prizidek črnomaljske osnovne šole Loka, za katerega so temeljni kamen položili lansko jesen, spravili pod streho, zasteklili in opravili obrtniška dela. Vendar vse kaže, da ga bodo spravili le pod streho. Kot je dejala ravnateljica Danica Pucelj, gradnja sicer poteka po načrtih, vendar glede na finančne možnosti.

V novem prizidku bo 14 učilnic, zbornica, medioteka, v šoli pa še vedno upajo, da se bo septembra 2000 lahko začel v njem pouk na predmetni stopnji. Predvidevajo tudi, da bodo v šolskem letu 2001/2002 začeli v 1. razredu z devetletko. Prostorska stiska v tej črnomaljski šoli, ki je s 612 učenci največja v Beli krajini, je namreč izredno velika. Sedaj imajo dopoldne pouk v matični šoli, v sosednji srednji šoli, na podružnični šoli v Adlešičih, kamor poleg tamkajšnjih otrok vozijo še za tri oddelke učencev iz Črnomlja, ter na gribeljski podružnični šoli, kamor prav tako vozijo za dva oddelka učencev iz Črnomlja. Poleg tega so v matični šoli še tri oddelki

popoldne, v gribeljski podružnici pa sta popoldne dva kombinirana oddelka otrok iz vasi. Ti otroci obiskujejo pouk popoldne že drugo leto, vendar starši pravijo, da popoldanskega pouka ne bodo več dovolili.

Ravnateljica potarna, da vsako šolsko leto iščejo učilnice, da bi pouk lahko stekel kar najbolj normalno. Upajo, da bodo tudi prihodnje leto v srednji šoli gostovali v dveh učilnicah. "Vendar je gotovo, da bo tudi v prihodnjem šolskem letu pouk tudi popoldne. Lahko se celo zgodi, da bomo

PRIČENJA SE OBNOVA GRAJSKE STREHE

METLIKA - Na metliškem gradu, v katerem domuje Belokranjski muzej, pričenjajo v teh dneh z obnovo strehe in ostrešja. To je ena največjih naložb v omenjeno stavbo v zadnjih stoletjih. Stroške obnove bosta krila ministrstvo za kulturo in metliška občina. Ker pa bo delo zelo obsežno in zahtevno, bo Belokranjski muzej zaprt od 1. junija do konca letošnjega leta. V tem času bodo delavci muzeja podrti tudi celotno stalno razstavo Belokranjskega muzeja in jo - upajo, da vsaj delno prenovljeno - zopet postavili nazaj. Sicer pa obiskovalcem svetujejo, da si v času, ko bo muzej v Metliki zaprt, ogledajo drugi dve njihovi stalni razstavi, in sicer spominsko zbirko Otona Župančiča v Vinici in krajevno muzejsko zbirko v Semiču.

Državnega denarja za dozidavo šole letos še ne bo

Malo možnosti za začetek

METLIKA - V letošnjem metliškem proračunu so za dozidavo tukajšnje osnovne šole namenili 50 milijonov tolarjev. Vendar je župan Slavko Dragovan ob sprejemanju predloga proračuna na seji pred tednom dni priznal, da so za gradnjo v letošnjem letu majhne možnosti.

"Ob obisku državnega sekretarja na ministrstvu za šolstvo in šport Matjaža Vrčka v Metliki je bilo čuti, da bomo še letos dobili za gradnjo tudi denar iz državnega proračuna. Ko pa smo obiskali ministrstvo za finance, ki daje zeleno luč za gradnje, smo ugotovili, da ni nikakršne možnosti, da bi letos dobili državni denar. Če bi kljub temu lahko zaključili finančno konstrukcijo, bi začeli gradnjo prizidka letošnjega septembra, sicer pa februarja prihodnje leto. Tudi letos predvideni občinski denar za naložbo bomo potem prenesli v prihodnje leto," je dejal Dragovan ter pristavil, da je metliška šola na seznamu desetih šol, ki naj bi jih iz državnega proračuna prednostno financirali prihodnje leto.

Branka Matkoviča pa je zanimalo, zakaj in od kod ima metliška osnovna šola 20 milijonov tolarjev lastnih sredstev, saj je drugi največji

Metliški svetniki so na zadnji seji dali pozitivno mnenje o kandidaturi dosedanjega ravnatelja osnovne šole Metlika Jožeta Mozičiča za ravnatelja šole za naslednja štiri leta. Mozičič namreč konec junija poteče dosednji mandat, na razpisano delovno mesto pa se je v roku prijavil le on.

proračunski porabnik v občini, od svojih dejavnosti pa oddaja le športno dvorano. Župan je odgovoril, da se je tudi sam vprašal, od kod ta denar, ampak pa je.

M. B.-J.

V SOBOTO SLEAZY SNAILS IN SKREGANI

ČRNOCELJ - V Mladinskem kulturnem klubu v Črnomlju bosta v soboto, 15. maja ob 22. uri nastopili ptujška skupina Sleazy Snails in Skregani. V značilnem in prepoznavnem glasbenem izrazu Ptujčanov prepletata hard in garažni rock. Na sobotnem koncertu bodo predstavili posnetke s še neizdanega albuma Mizomazl, ki bo izšel predvidoma jeseni. Skregani (prej za zmeri skregani), prihajajo iz Škofje Loke in igrajo poslušljiv pankrock.

DRUŽINSKI ŠPORTNI DAN

ČRNOCELJ - V soboto, 15. maja, bo ob 16. uri Zik-knjižnica Črnomelj ob dnevu družine pripravila na Majerju družinski športni dan. Družine naj prinesejo s seboj različne športne pripomočke in veliko dobre volje.

• *Frlec mora fletiti!* (Starman)
• *O pokojniškem zakonu: zmagovalca ni, je pa zakon, ki upošteva potrebe delavstva.* (Semič)

M. BEZEK-JAKŠE

Dobrodošla je že prijazna beseda

V semiški občini je bilo lani deležnih pomoči na domu 21 občanov - Dobrodošlo za starostnike, da lahko čim dlje časa ostanejo v domačem okolju - Priložnost za brezposelne

SEMIČ - Na črnomaljskem Centru za socialno delo že od leta 1991 opravljajo tudi pomoč na domu, v katero je bilo v semiški občini v lanskem letu vključenih 21 občanov. Gre predvsem za ostarele, bolne in invalide, ki večinoma živijo sami ter nimajo bližnjih sorodnikov ali pa ti ne živijo v istem kraju.

Do lanskega novembra je bila v javna dela za pomoč na domu v semiški občini vključena ena delavka. Zaradi spremembe zakonodaje, ki občinam priporoča prehod javnega dela v redno zaposlitev, se je delavka novembra zaposlila za določen čas. Ker pa ena obilici dela ni bila kos, se je preko javnih del vključila še ena delavka. Ena je že zaključila izobraževalni program za negovalce odraslih, druga pa se je vanj vključila letos. Pomoč na domu, ki jo želijo semiški občani, je zelo raznolika. Ker so ti ljudje večinoma

tudi zelo osamljeni, jim veliko pomenita prijazna beseda in pogovor z delavkami.

Res je, da je v semiški občini precej težav, ker so naselja razpršena, javnih prevozov med vasi pa skoraj ni. Vendar na Centru za socialno delo ugotavljajo, da prav s tovrstno pomočjo omogočajo starejšim ljudem, ki odklanjajo zavodsko oskrbo ali jim je ni moč zagotoviti zaradi pomanjkanja prostora, da ostanejo v domačem okolju, kolikor dolgo se le da. Tako so po oceni centra z oskrbo na domu najmanj sedmim starost-

nikom nadomestili zavodsko varstvo ali podaljšali bivanje doma. Lani sta delavki štirim upravičencem nudili oskrbo vsak dan, enemu pa celo trikrat na dan. Vendar šele takrat, ko potrebujejo celodnevno varstvo, ki jim ga v okviru pomoči na domu ne morejo nuditi, starostnike namestijo v ustrezen zavod.

Strokovna služba na Centru za socialno delo v Črnomlju je prebrana, da je program oskrbe na domu občanom v veliko pomoč. Hkrati je to priložnost za zaposlovanje mladih, brezposelnih ljudi, ki jih tovrstno delo veseli, za občino pa je to tudi najcenejša oblika pomoči starejšim in obnemoglim.

M. B.-J.

Sprehod po Metliki

ZVEZDE - Metliški župan Slavko Dragovan je ob začetku županovanja priznal, da bo težje, kot je slutiti. Po skoraj petih mesecih sedenja v županskem stolčku pa se je očitno že odlepil od tuzemskega življenja in se zatekel k astrologiji. Na zadnji seji občinskega sveta je namreč dejal, da bodo 50 milijonov tolarjev v proračunu namenjenega denarja za gradnjo prizidka k metliški osnovni šoli porabili še letos, če le bodo zvezde naklonjene.

LEPOTA - Svetnik Slavko Brunskole je na prej omenjeni seji občinskega sveta ugotovil, da v lepi občinski sejni dvorani sedijo lepe svetnice in svetniki, ki pa naj bi pri glasovanju namesto lepih rok dvigovali (še lepše?) kartončke. Z nabavo kartončkov si bo občina nakopala strošek, ki pa bo manjši, kot bi ga imela z nakupom kravat. Ideja o nakupu občinskih kravat je namreč vzniknila ob odhodu starega in prihodu novega občinskega sveta, ko so nekateri elegantni svetniki ugotovili, da brez kravate ne morejo pozirati pred fotografskim aparatom za zgodovinsko fotografijo.

SEDALNIKI - Svetnik LDS Boris Govednik je predlagal, naj bi se svetniki na sejah posedli tako, da bi pozicijo in opozicijo ločil prehod. Pa je zvedel, da sedežni red ni predviden v poslovniku ali statutu. Jože Nemanič iz SKD mu je dobrohotno svetoval, naj se opozicija, v kateri je tudi LDS, končno organizira in stabilizira, se drži sedežnega reda in naj se neprestano ne preseda. Če bo odslej v sejni sobi toliko reda, kot je bilo ob nasvetu smeha, bodo metliški svetniki lahko vsem vzor redoljubja.

Črnomaljski drobci

PRIZNANJE - Ob srečanju belokranjskih pritkrvalcev v Gribljah so domačini priznali, od kdaj in zakaj imajo v linah zvonika mrežo. Od takrat, ko so se začeli učiti pritkrvat, pa so jim "oboževalci" od zunaj skozi line metali prezele paradižnike in gnila jajca...

KRPANKA II - V prejšnjem Črnomaljskem drobriju nam jo je zagodel tiskarski škrat, ki je pozabil objaviti fotografijo Vere

Vardjan iz Velikega Neraja, ki je s krpansko lahkotnostjo dvignila žrebičko. Dokaz, da je bilo res tako, objavljamo danes.

BARAKE - Komaj so se Črnomaljši, potem ko se jim je zaradi albanskih ilegalnih približnikov v mestu skoraj "zgodil" narod, nekoliko pomirili, že jih je razburil pretekli teden v tedniku Mag objavljeni zapis, kako so barake za begunce v Črnomlju skoraj hotelske. Ko bi se avtorici prispevka zahotelo zavrteti telefonsko številko, bi lahko zvedela, da je črnomaljski begunski center vse prej kot v barakah, kakršne so beguncem namenili v Ljubljani.

Semiške tropine

ŠTEVILKE - Semiški svetniki so se na zadnji seji odločili, da bodo poskusno za dva meseca ukinili številke za vrstni red v semiški zdravstveni postaji. Vendar so eni precej skeptični in ne verjamejo, da bo ta rešitev kaj boljša od dosedanje. Pravzaprav bo lahko še precej slabša. Izhajajoč iz dobrega poznavanja psihe semiških ljudi, so nekateri ugotovili, da bodo pacienti prav tako hodili v zdravstveni dom ob pol šestih zjutraj kot doslej. A medtem ko so doslej mirno čakali na številke, se odslej prav lahko zgodila, da se bodo celo stepli. Razlaga bo tudi v tem, da je prej pacient, ki ni dobil številke, vedel, da ne bo prišel na vrsto, in se odšel domov. Po novem, ko številke ne bo, pa bo čakal v upanju, da bo le videl zdravnika, a (morajo) prav tako ne bo prišel na vrsto.

OVIRANJE STANOVAL-CEV - Delavci, ki v teh dneh urejajo vhod v Novo Ljubljansko banko v Kočevju, so si po mnenju prebivalcev bližnje hiše vzeli preveč prostora. Zaradi zaščitnih vrvi, s katerimi so omejili prostor, kjer delajo, stanovanjci namreč s svojimi avtomobili ne morejo zapeljati z dvorišča nasproti vhodu v banko stoječe večstanovanjske hiše. Da morajo sami predstavljati zaščitno-omejitvene vrvice, jih že pošteno jezili.

PODŽUPANA UPOKOJEN-CA - Nekateri kočevski občinski svetniki - pravzaprav kar večina njih! - so šele iz osnutka občinskega proračuna za letošnje leto zvedeli, na namerava župan Jan-ko Veber imenovati še enega podžupana. Zaenkrat se neuradno je slišati, da bo to županov strankarski kolega Jože Lindič. Če se bo to uresničilo - za kar pa ne bo nobene prave ovire, če bo proračun, v katerem je predvidevano za plače župana in obeh podžupanov 10 milijonov tolarjev, sprejet v preloženih obliki - bo župan obdan z predstavnikoma obeh koalicijskih strank, ki pa bosta imela poleg še večkrat izkazane preudarnosti še eno skupno značilnost: oba sta namreč upokojenca!

Ribniški zobotrebci

ZAUPANJE - Ribniški občinski svet v prejšnji sestavi je z županom Jožetom Tankom dobro sodeloval. Vendar pa so mu nekateri svetniki ob sprejemanju proračuna povzročali težave, še posebej, ko je šlo za določitev višine denarja, o porabi katerega lahko odloča župan sam. Tako pa je tudi s sedanjim občinskim svetom. Tokrat sicer ni bilo sporno, da odloča župan o uporabi sredstev tekoče proračunske rezerve do višine milijon tolarjev, so pa nekateri svetniki hoteli kar za polovico zmanjšati znesek do višine, katerega lahko župan odloči o pridobitvi nepremičnin, premičnin in kapitalnih vložkov. Vendar so mu svetniki - ne nazadnje tudi zato, ker imajo enako višino sredstev določeno tudi v drugih občinah - izkazali zaupanje. Župan bo tako odločil o pridobitvi nepremičnin, premičnin in kapitalnih vložkov, če vrednost posamezne transakcije v proračunskem letu ne bo presežala 5 milijonov tolarjev.

VOLK SIT IN KOZA CELA - Ob sprejemanju odloka o občinskih cestah so ribniški svetniki preudarno naredili tako, da je volk ostal sit in koza cela. Če bi namreč ostalo tako, kot si je zamislil župan oziroma občinska uprava, in čeprav to sploh ne bi bilo slabo, bi bilo po mnenju svetnice Olge Tanko, ki kot pravna ve, kaj govori, nezakonito in neustavno. Tako pa bo, kot je dejal župan, "vsa zadeva pravilica". Ljudje bodo namreč po odloku dolžni čistiti pločnike pred svojimi hišami, vendar pa tisti, ki tega ne bodo počeli, ne bodo kaznovani! Skratka, kot je rekel župan: pravilica!

Dobrepoljski krompirčki

ŽUPANI NA EKSURZIJO - V ožjem petčlanskem projekt-nem svetu županov, ki tankočutno skrbijo za dokončanje pred dve letoma začete projekta Kocerine slovenske identitete, je med štirimi možmi iz Ribnice, Kočevja, Idrije in Cerknega tudi dobrepoljski župan Anton Jakopič. Peterka se bo skupaj z Alenkom Henigman, regionalno koordinatorko projekta za občine Velike Lašče, Dobrepolje, Sodražico in Ribnico, od 22. do 29. maja udeležila strokovne ekskurzije nekeje na severu Anglije. Goštelji jih bodo seznanili s svojimi izkušnjami, poučen pa bo tudi ogled tamkajšnjega projektnega območja, ki se je dodobra že uveljavilo v evropskem turističnem in etnografskem prostoru.

VSI NA CESTE - V večini občin, tudi v Dobrepolju, so sprejeli statut, zaključni račun in proračun. In zdaj, veselo na delo, na ceste, seveda. Na objavljenе javne razpise za zemeljska, asfaltna in vzdrževalna dela na cestah, pridružitvi k zdravstveni postaji in kanalizaciji na Vidmu in še kaj je prišlo več ponudb, tudi iz doma-čih logov. Najugodnejše bo izbrala posebna občinska komisija, ali bodo med njimi tudi domači izvajalci, pa je odvisno od njihovih pogojev. Doslej so se namreč ti pritoževali, da izgubljajo zaslužek v domači občini, kot da ne bi vedeli, da so pravila pri izbiri izvajalca kristalno jasna.

Bogomir Štefanič

V Sloveniji potreba za 200, dela pa za 5

Kočevje prosi za delavca

KOČEVJE - Medtem ko država z zaposlovanjem po različnih ministrstvih povečuje državno upravo, se je število zaposlenih po upravnih enotah zmanjšalo. Tako je bilo lani, vendar pa tudi podatki o odobrenih zaposlitvah po upravnih enotah za letošnje leto ne kažejo, kot razmišlja načelnik kočevske upravne enote Bogomir Štefanič, da se bodo upravne enote kmalu približale zadovoljitvi svojih potreb po novih delavcih. V vseh 58 upravnih enotah v Sloveniji so lani skupno upokojili 23 delavcev, zaposlili pa so jih 10. V prvi polovici letošnjega leta jih bodo lahko zaposlili 5, kar pa za upravne enote, ki bi skupno potrebovale kar 200 novih delavcev, ni vzpodbudno. "V Kočevju bi najpozneje vsaj 3 nove delavce, vendar pa si zanje ne upamo niti zaprositi," pravi Štefanič. Zaposlili pa bodo za enega, in sicer za zaposlitev na novo delovno mesto informatorja. V novi sistematizaciji je novo delovno mesto že potrjeno, zanj pa so na upravni enoti tudi že sami izločili kad-er. "Zaposlitev informatorja je zaradi prehoda na računalniško obdelavo podatkov nujna," pravi Štefanič. V podkrepitev dodaja, da je upravna enota s 35 zaposle-nimi, kolikor jih ima kočevska, do informatorja tudi upravičena.

M. L.-S.

DOMAČA OBRT IN OBRTNIŠTVO V DOBREPOLJU

DOBREPOLJE - Zelo dejavni učenci OŠ Dobrepolje so v okviru raziskovalne naloge "Obrt v domačem kraju" pod vodstvom mentorice Slavke Centa, sicer učiteljice zgodovine, pripravili razstavo "Domača obrt in obrtništvo v Dobrepolju". Razstava je na ogled v prostorih občine, na njej 15 raziskovalcev opisuje domače obrti na začetku tega stoletja, ki so imele pomembno vlogo v delu in življenju Dobrepoljcev.

NA RAŠICI RAZSTAVLJA IVE GORJUP

RAŠICA - V Trubarjevi domačiji, galeriji Skedenj na Rašici, razstavlja Ive Gorjup iz Ljubljane. Po poklicu je kovač. Dva in dvajset let je bil najprej jugoslovanski in potem slovenski reprezentant v ragbiju. Ive zdaj živi v Malih Laščah, razstava na Trubarjevini pa je bila njegova prva nasploh.

POSODOBITEV TELEFONIJE

Halo iz nekdanj frizerskega salona

Od 3. maja ima velika občina poklicnega župana - Antona Zakrajška

VELIKE LAŠČE - Zaradi številnih nalog velika občina župan Anton Zakrajšek ni mogel več hkrati opravljati poklica direktorja podjetja in župana. Čeprav je štiri mesece županoval le popoldan, pa se je izkazalo, da lokalna skupnost z več kot 2,5 tisoč prebivalci za zadovoljevanje vseh potreb občanov potrebuje človeka. Od 3. maja je Zakrajšek torej poklicni župan.

Ena izmed nalog, ki so jo že uresnili, je tudi podpis pogodbe s podjetjem Telekom o pridobitvi in obnovi prostora za bodočo digitalno centralo, na katero bodo priključili zdajšnje uporabnike in 250 čakajočih naročnikov. Centrala bo v nekdanjem frizerskem salonu v občinski stavbi, za obnovo oziroma posodobitev Telekom

Zavrtnjeni amandmaji svetnikov

Proračunu nujna podpora

RIBNICA - Z 10 glasovi za je 19-članski ribniški občinski svet prejšnji četrtek sprejel proračun ribniške občine za letošnje leto. Na prihodkovni strani ta znaša 848 milijonov 704 tisoč in na odhodkovni 860 milijonov 254 tisoč tolarjev.

Pred glasovanjem o sprejemu proračuna, ki se je izšlo z ravno še zadostnim številom glasov svetnikov za njegov sprejem, so svetniki posamično glasovali o skupno kar 10 amandmajih. 5 jih je predlagala občinska uprava, 4 skupina svetnikov in enega odbor za komunalne zadeve. Župan je v dobro amandmaja odbora za komunalne zadeve, ki je predlagal, da se za ureditev pokopališča v Dolenji vasi iz letošnjega proračuna občine nameni 2 milijona tolarjev, umaknil svoj amandma, s katerim naj bi se za pokopališče prerazporedil denar iz ureditve čistilne naprave in kolektorja v Dolenji vasi le v višini milijon tolarjev. Svetniki so amandma odbora za komunalne zadeve soglasno sprejeli. Prav tako so sprejeli tudi vse predlagane amandmaje županovega urada.

Kljub dobronamernosti skupine svetnikov, da si z 10 milijoni tolarjev, za kolikor naj bi se skupno zmanjšali postavki komunalno urejanje ZN Hrastje in stanovanjski blok Knafljev trg, še letos začeli urejati težko prometno stanje v Ribnici, ki je zaradi gradnje Gorenjske ceste prav letos še posebno pereče, svetniki njihovega amandmaja po županovi obrazložitvi, da gradnja servisne ceste Breg-Zgornje Lepovce ni izvedljiva, niso sprejeli. Zavrtni so tudi ostale njihove amandmaje.

M. L.-S.

OBNOVA MOSTU - Investitor obnove mostu na Roški cesti v centru Kočevja je država. V dobrem mesecu in pol bodo uredili močno dotrajana pločnika na obeh straneh ceste, ograjo na mostu, javno razsvetljavo, odvodnjavanje in položili asfalt. Obnovitvena dela bodo stala okoli 16 milijonov tolarjev in bodo končana predvidoma še pred koncem tega meseca. Bo pa zato še nekaj časa moral potekati promet preko mostu čez Rinžo le v eni smeri. (Foto: M. L.-S.)

KOČEVSKKE POROKE

V dvorano le na izrecno željo!

Lani v Kočevju niso opravili niti ene poroke v poročni dvorani - "Problem ni le denar," pravi načelnik kočevske upravne enote Bogomir Štefanič - Rešen dolgotrajni tihi spor

KOČEVJE - Porazno stanje glede števila porok v prvih treh mesecih letošnjega leta, ko sta se v Kočevju poročila le dva para, se je s sedmi-mi porokami v aprilu nekoliko popravilo. Vendar pa tako kot celo leto lani tudi letos še ni bilo poroke v poročni dvorani. Razlog za to pa, po zatrdilih načelnika kočevske upravne enote Bogomira Štefaniča, ni le v denarju.

"Problem je, ker se veliko ljudi noče poročiti v poročni dvorani," pravi Štefanič, ki zato že štiri leta, skoraj leto in pol pa brez ene same izjeme opravlja poročne obrede v svoji pisarni. "Pri polovici vseh porok lani so izrecno želeli, da se obred opravi čimbolj intimno, le v ožjem krogu in potih." pojasnjuje. Dva para sta bila že starejša od 80 let, nekaj je bilo "povratnikov" oziroma takšnih, ki se niso poročili prvič, precej pa jih je tudi bilo, ki se v poročni dvorani niso hoteli poročiti, ker jih je motilo okolje. Neprimerno bolj svečano vzdusje za obzidjem ribniškega gradu, kot ga nudi neugledna okolica stavbe, v kateri se v Kočevju nahaja poročna dvorana, pa je tudi razlog, kot pravi Štefanič, da se veliko parov odloči za poroko v Ribnici. Tudi zato je v kočevski občini vsako leto manj porok.

ANGLEŽI SO SE USTRAŠILI VOJNE?

KOČEVJE - Igre prijateljstva, ki jih bo Kočevje gostilo od 21. do 24. maja, naj bi v mesto ob Rinži privabile več kot 200 udeležencev iz petih evropskih mest. Nepričakovano so igre odpovedali predstavniki angleškega mesta North Tynesede, češ da jih pestijo denarne težave, zato so preklicali prihod v Kočevje. Kot pribito drži, da pri Angležih zajec tiči v drugem grmu. Zanesljivo jih je strah vojnih razmer v ZRJ. Pa naj jih bo, ko se ne spoznajo na srednjeevropski zemljevid. Prireditelji pričakujejo, da Angležem ne bodo sledili Francozi in Nemci, morda tudi Poljaki.

GRENAK RAZMISLEK

Kresovi, nostalgija za neko preteklostjo?

Od opevanega potoškega uspeha kmalu ne bo ostalo nič

Tudi letos so kresovi goreli na predvečer 1. maja. Žal ni bilo nekaterih na že desetletja določenih krajih, ki imajo posebno simboliko. 1. maj je bil praznik že pred drugo vojno, le da je po njej dobil drugačen prizvok in pomen izborjenih delavskih pravic za dostojno preživetje. Danes je kres in praznovanje le medla podobna neke preteklosti. Ta ali oni se danes načrtno trudi prikazati, zlasti mlajšim rodovom, to preteklost v negativni luči.

Še pred leti bi bila bogokletna že misel, da bosta čez noč v Loškem Potoku ugasnila dva žagarska obrata medtem, ko mimo njihju potujejo tisoči kubi-kov lesa. Lesna industrija, ki je od srede prejšnjega stoletja reševala socialne stiske, se komaj proizvaja nekaj izdelkov, nekdanji obrat BPT-ja sameva, v stavbi nekdanjega Saturnusa nastaja tovarna birokracija.

Riko, nekdanji ponos Potočanov, je k sreči le našel last-nike, ki še kaj dajo na delav-čeve žulje, LIP v Podpreski pa že več kot leto dni stoji in je usoda delavcev in obrata zavita v meglo. Tudi malo gospo-darstvo, na katero se je veliko prisegalo, razen redkih izjem ni izpolnilo pričakovanj.

Najboljši delavci odhajajo širom po svetu, največkrat brez prave socialne varnosti. Počasi se izgublja v svetu, kar pogu-bonosno vpliva na življenje v kraju. Ima tak kraj bodoče-nost? Kakšno življenje čaka nezavarovane delavce na jesen življenja? Od toliko opevanega potoškega uspeha pred leti kmalu ne bo ostalo nič. In če je bilo nekoč ob kresovanju slišati pesem, bi danes uho prej ujelo krepko kleveto.

Nekateri pa še kar po nojev-sko. Gore namreč tudi stran-karski kresovi. Kot v posmeh dobi, ki je ne priznavajo več in jo z vso ihto, tudi za ceno ose-bnega sovražstva, zavračajo, če-prav je večina prav tedaj pri-dobila osebni standard, o kakršnem bi v teh časih lahko samo sanjali.

ALBIN KOŠMERL

Za obe strani sprejemljivi dogo-vor mora sedaj potrditi še Servis skupnih služb ne glede na to, kdaj in če sploh bo, to storil, pa bodo, kot pravi Štefanič, v poročni dvo-rani opravljali obrede na izrecno željo strank.

M. LESKOVŠEK-SVETE

ZA ČISTO KOČEVSKO

KOČEVJE - V okviru akcije Moja dežela urejena lepa in čista so bili zelo dejavni tudi v kočevski občini. V treh april-skih sobotah so krajani, dru-štva in lovci zbrali več sto ton različnih odpadkov. Pri čišče-nju so tvorno sodelovale tudi šole. Planinci so z vrečami pre-gledali okolico gradu Fridrih-štajn, priljubljene izletniške točke, niso pa pozabili tudi na druge poti; največ nesnage pa je bilo pri kamnolomu. Šport-niki so v okolici stadiona v Gaju nabrali več kot pet kubič-nih metrov pločevink, petdeset ribičev je čistilo bregove rek in Rudniškega jezera. Pri akciji so pogrešali kočevske Zelene. Jamari in čebelarji so ravno tako prispevali svoj delež k čiščenju Kočevja. V akciji so bili najbolj zaposleni delavci podjetja Komunala, ki so v treh sobotah odpeljali več kot 400 ton kosovnih odpadkov.

ZBIRAJO ZA NOVE ORGLE

LOŠKI POTOK - Župnija že kar dolgo zbira denar za nove orgle, ki so naročene v orglarski delavnici v Mariboru. Že v teh dneh bodo začeli preurejati kor, in sicer tako, da bo dostop narejen iz cerkve in ne več skozi zvonik. Potoški župnik Franc Vidmar pravi, da bodo orgle stale vsaj toliko kot enostanovanjska hiša, zaigrale pa naj bi na jesen.

PROSLAVA BO SEPTEMBRA

KOČEVSKA REKA - Pro-slavo stoletnice šole v Kočevski Reki so preložili na september, saj bodo med počitnicami zamenjali stavbo poboštvo, in če bo denar, bodo opremili tudi učilnice. Občina Kočevje, pod-jetje Snežnik in šola Kočevska Reka so doslej skupaj zbrali 2,5 milijona tolarjev, za nakup dotrajane opreme pa potre-bujejo še najmanj štiri milijone tolarjev. Zato so pisali pred-sedniku državnega zbora Ja-nezu Podobniku, ki je septem-bra lani ob obisku v Kočevski Reki obljubil, da bo država zanesljivo prispevala svoj delež pri proslavi tega pomembnega jubileja. Kot kaže, je Janez na svojo obljubo pozabil, zato iz središča nekdanjega zaprtega območja v Ljubljano romajo "opozorilna" pisma.

PREDAVANJE GOSTJE IZ AVSTRIJE - V okviru projekta Rutar, ki ga cerkniška Vitra od marca izvaja v hribovitih območjih velikaške občine, so v soboto na Trubarjevini na Rašici imeli v go-šteh Elisabeth Lobil iz Avstrije. Pre-davala je o izkušnjah razvoja hribo-vitih območji pred vstopom Avstri-je v Evropsko unijo in po njem. Predstavila je modele razvoja hri-bovskih območji, neposrednih plačil in pojasnila ekološko usmeri-tev v kmetijstvu in gozdarstvu. Pre-davanja se je udeležilo le deset lju-di, čeprav je organizator poslal več kot sto vabil. (Foto: M. Glavonjič)

Za vodo in ceste še več denarja

Trebanjci na natečaju za demografski tolar z okrog 135 milijonov tolarjev vrednimi naložbami v vodooskrbo in posodobitev cestnega omrežja na demografsko ogroženem območju?

TREBNJE - Trebanjska občina je v svojem proračunu že rezervirala sredstva, da bi lahko družno z ministrstvom za ekonomske odnose in razvoj še letos uresničili nekatere programe na demografsko ogroženem območju. Na t.i. demografski tolar, po predlogu, ki ga je pripravil občinski oddelek za okolje in prostor, Trebanjci računajo pri naložbah v vodooskrbo in posodobitev cest.

Tako naj bi uredili zgornji ustroj in asfaltirali lokalno cesto do naselja Gombišče v dolžini 750 m, v skupni vrednosti 5,8 milijona tolarjev. Več kot dvakrat toliko, natančneje 15 milijonov tolarjev, naj bi zagotovili za ureditev 2400 m zgornjega ustroja in asfaltiranje lokalne ceste proti Babni Gori in Selcem. Za posodobitev 1400 m lokalne ceste do naselja Ravne

računajo, da bo zadoščalo že 8 milijonov, za rekonstrukcijo in asfaltiranje 900 m lokalne ceste Medveje-Slevec pa še milijon tolarjev. Najdražja (22 milijonov tolarjev) bo posodobitev dela krajevne ceste Statenberk-Jagodnik v dolžini 2200 m.

Da je voda za življenje nepogrešljiva tekočina, vemo že dolgo, zato niti ne preseneča, da je po-

trebno za dovolj zdrave, pitne vode zagotavljati vse večje denarce tudi iz občinske malhe. Izdelava vrtine na Trebelnem s povezovalnim cevovodom vred naj bi stala 42 milijonov tolarjev, zamenjava vodovodnih cevi med Veliko Loko in Trebnjem pa bo terjala tudi precej denarja - 35 milijonov tolarjev. Toda ob spominu na ne tako davno onesnaženje vode Trebeljanov z gnojnicami in izgube vode v že omenjenem cevovodu proti Veliki Loki brz izginejo pomisleki o smotrnosti oz. nujnosti teh naložb za danes in jutri. Zdaj so na potezi še občinski svetniki.

P. P.

Temenica spet reka in ne kanal?

V občini iz gradnjo kanalizacij naselij prispevajo k boljši kakovosti življenja, z naložbami v varstvo okolja pa skrbijo še za zdravje ljudi in lepšo podobo krajine

TREBNJE - Predvsem predvidena zasnova izgradnje kanalizacije naselij od Trebnjega proti Velikemu Gabru naj bi z načrtovanim povezovalnim sistemom kanalizacije od Pristave do Velikega Gabra temeljito spremenila podobo reke Temenice, na katero so zlasti starejši Trebanjci sicer tako ponosni.

Žal, se je v preteklosti Temenica v mnogočem spremenila v kanal, ki oživi kot prijetno kopališče le še v spominih starejših krajanov. Po zasnovi, ki jo je izdelala prekaljena diplomirana inženirka gradbeništva Antonija Rotar iz Ljubljane, naj bi bil glavni povezovalni kanal speljan od obstoječega zbiralnika "S" na Pristavi proti Štefanu, mimo Kamnega

Potoka, Velike Loke, Trnja, Krtine, Šentlovenca, Dolenjih Prapreč do Velikega Gabra oz. Stranja. Za območje Veliki Gaber, Breg, Stranje, Zubina in Bič je bila že leta 1994 izdelana posebna programska študija kanalizacije z lokalnim čiščenjem bodisi ob Temenici ali na nasprotni strani hriba, kjer bi iztok iz čistilne naprave speljali v ponikovalnico. Zbiranje in čiščenje odpadnih voda Biča pa bi reševali z lokalno čistilno napravo.

Pri načrtovanju povezovalnega kanala je bilo v prvih predvideno, da bi ga speljali le do Zidanega Mosta, vse ostale kraje gorvodno od Temenice pa bi reševali posebej. Ob načrtovanju pa so pokazali interes tudi krajanje Velike Loke, da se navežejo na kanalizacijski sistem Trebnje, Velika Loka, Trnje, hkrati pa so nakazali možnost, da bi se nanj priključil tudi Veliki Gaber. Po mnenju strokovnjakov pomeni zasnova kanalizacijskega odvodnika za odpadno vodo v dolžini preko 9 km velikopotezno rešitev, po drugi strani pa kaže upoštevati, da je pozidava v teh naseljih vzdolž glavne ceste tako razpršena, da so tranzitni odseki povezovalnega kanala v manjšini. Verjetno pa bi bila tudi cenejša, če bi nekoliko obnovili oz. povečali čistilno napravo v Trebnjem, kot pa, da bi gradili novo v Velikem Gabru. Vsekakor gre za zelo velik finančni zalogaj (okrog 240 milijonov tolarjev).

Pavel Jarc, direktor Komunale Trebnje

Po besedah direktorja trebanjske Komunale Pavla Jarca so na javnem razpisu za izgradnjo 2981 m kanalizacije od Trebnjega oz. Pristave do Štefana izbrali Komunalne gradnje Grosuplje. Vrednost naložbe je 67,1 milijona tolarjev Komunala, kot investitor pa računa ne le na denar krajevnih skupnosti Trebnje in Štefan, občine Trebnje, iz ekoloških taks, temveč tudi na nepovratna sredstva Ministrstva za okolje in prostor, ki lahko dosežejo do 30 odstotkov vrednosti naložbe. Grosupelčani se bodo kopanja jarkov in polaganja vodotesnih tesal cevi premera 400 mm lotili jeseni, po košnji otave, da bi bilo škode na kmetijskih zemljiščih čim manj.

P. P.

55. OBLETNICA OSVOBODITVE TREBNJEGA

TREBNJE - V tukajšnjem spominskem parku priredijo Območno združenje borcev in udeležencev NOB Trebnje, skupnost borcev enot 7. korpusa in Krajevna skupnost Trebnje v nedeljo, 16. maja, ob 11. uri pod pokroviteljstvom trebanjskega župana Cirila Pungartnika proslavo v počastitev 55. obletnice osvoboditve Trebnjega. Po promenalnem koncertu občinskega pihalnega orkestra bodo položili venec k spomeniku padlih v NOB. Na slavnostni akademiji v Domu kulture bodo sodelovali tudi Mladinski pevski zbor OŠ Trebnje, recitatorji, obojnih 7. korpusa pa bo spregovoril general Lado Kocijan. Na koncu bo še srečanje borcev in krajanov pri trebanjskem gasilskem domu.

Kuhinja sevnškega vrtca razpada

Navkljub mnenju nekaterih sevnških svetnikov, da so normativi za predšolsko vzgojo "prerazkošni", občinski svet le odobril povišanje cen vrtcev v občini

SEVNICA - Po poldrugem letu "zamrznitve" cen vzgojno-varstvenih programov v vrtcih so sevnški svetniki na zadnjem zasedanju občinskega sveta po dokaj žolčni razpravi priznali zeleno luč za povišanje cen vrtcev. Sklenili so še, da naj občinski oddelek za družbene dejavnosti naredi primerjalno analizo cen vrtcev v Posavju in Sloveniji.

Občinski svetniki naj bi dobili prihodnjič na mizo podrobnejše podatke, kako se vrtijo proračunski tolarji v vrtcih, načrt naložb, tudi v luči prikaza sedanjih gmotnih zagat vrtcev, proučili pa naj bi pe možnosti za podelitev koncesij. Po protislovnih razpravah nekaterih svetnikov sodeč, ti niso povsem domeli razsežnosti in celovitosti problematike predšolske vzgoje. Svetnik in poslanec Branko Kelemina (SDS) je denimo dejal, naj se vrtcev ne sklicuje preveč na normative, saj teh nikjer po Sloveniji ne izvajajo stoddotno. Kelemina je trdno prepričan, da so še rezerve v največji postavki - stroških dela in da bi bile cene v zasebnih vrtcih nižje. Svetnik Franc Pipan (ZLSD) se je zavzel, naj občina investira v opremo igrala, izobraževanje in v plače.

PRAZNIK SV. FLORIJANA NA RAČJEM SELU - Dež je sicer preteklo nedeljo preprečil že 8. gasilsko parado, ki jo vsako leto prireja PGD Račje selo, so se pa navkljub temu kar številni gasilci iz 18 PGD z območja trebanjske občine s praporščaki vred spomnili svojega zavetnika v lepo obnovljeni cerkvi sv. Florijana na Račjem selu (na posnetku), kjer jim je mašo daroval župnik Miloš Košir in jih je tudi blagoslovil. (Foto: P. P.)

TRBOVELJČANI VRNILI OBISK TREBANJCEM - Trboveljski občinski svetniki so po zamenjavi v trebanjskem županstvu pretekli petek vrtili obisk trebanjskim svetnikom, ki so jih pričakali pred Galerijo likovnih samorastnikov. Trboveljski župan Ladislav Žgajnar je izročil trebanjskemu kolegu Cirilu Metodu Pungartniku umetniško sliko (na posnetku) in knjigo, po ogledu eksponatov so bili Trboveljčani navdušeni nad lepoto in neprecenljivim bogastvom, ki ga hrani ta galerija. Zatem so se svetniki s pomočjo direktorja Akropolis Dušana Pandže pobliže seznanili s poslovanjem tega podjetja in si ogledali proizvodnjo. (Foto: P. Perc)

KAL DOBIL ASFALT - Vaščani Kala in okoliških zaselkov v tem hribovitem predelu šentjanjske krajevnosti so se preteklo soboto zelo veselili, ko so novomeški cestarji položili 9000 m² asfalta v dolžini 2900 metrov. Sevnški župan Kristijan Janc, predsednik sveta KS Šentjanž Milan Jamšek in Franc Povše ml., predstavnik podjetja Gradnje, d.o.o., Boštanj, izvajalca 22 milijonov tolarjev vredne naložbe, so si preteklo nedeljo ogledali opravljeno delo in se med drugim pogovorili tudi z zadovoljnimi domačini pri Strnadovih na Kalu. (Foto: P. Perc)

(PRE)TRDA VODA!? - Iz dobro obveščenih krogov smo zvedeli, da je trebanjska voda iz globinski vrtine v Radanji vasi povsem neoporečna, da pa je v njej toliko apnenca, da vzdrževalcem vodovoda, predvsem na odsekih, kjer je poraba vode manjša, povzroča precej sivih las. O nekaterih pobudah strokovnjakov, da bi vodo morebiti nekoliko "omehčali", bolj šušljajo. Menda se bojijo reakcij in protestov osebkov obeh spolov. Tise bojijo, da bi trebanjska voda z mehčanjem izgubila preveč svoje zdajšnje nenavadne trdote, ki se sicer ne more ravno meriti z učinkovanjem nekoč razvpite kladanske moške vode, toda trebanjska je nekaj tako posebnega, da zavoljo njene trdote ne poka-

jo le vodovodne cevi... CVETANOV VOL ZA DAN UPORA - Trebanjci ne bodo kmalu pozabili gala otvoritve Cvetanove mesnice v Trebnjem, kajti podjetni mesar Tone se je tudi tam okrog dneva upora (bivšem dnevu OF) pred prvomajskimi prazniki spet "izprsil", kot pač zna. Ob otvoritvi mesnice so namreč Cvetanovi moše uprizarili pravico veselice, kjer so pripravili celo pečeno vola (ljudem so zavijali sočno meso še za domov za njihove drage domače!) in spili neznano količino rujne kapljice. Je kaj čudnega, da so se ljudje veselili kot le malokdaj, saj je bila vsa jedaja in pijaca - zastoj! Nekaterim opazovalcem "fešte" se je zdelo, kot da so pričr naletu in gomazenju kobilic...

BREZ VSTOPNINE V CIRKUS? - Dogajanja v trebanjskem občinskem svetu, kjer so se nekateri bolj ukvarjali z obliko kot vsebino, se pravi s sedežnim redom, spominja že na cirkus. Toda za cirkus je treba plačati vstopnico, svetniki pa dobijo celo sejnino...

ROPARSKI VITEZ JAROMIR

TREBNJE - Zveza kulturnih društev Trebnje vabi najmlajše in njihove starše v četrtek, 13. maja, ob 17. uri v Kulturni dom Trebnje na sedmo abonmajske predstavo z naslovom Roparski vitez Jaromir.

Sevnški paberki

"STRATEGIJA" SEVNŠKEGA RADIA - Z direktorjem sevnškega radia Radom Mlakarjem je vse manj ljudi zadovoljnih, celo med tistimi, ki so ga še nedavno najbolj podpirali, da bi kandidiral in naredil "red v hiši matriarhata". O tem, kaj si mislijo o svojem direktorju njegovi najbližji sodelavci, seveda ne kaže izgubljati besed, saj ti že povsem odkrito kažejo svoje nezadovoljstvo in kaj si mislijo o svojem direktorju, to omenjenemu gospodu povedo kar v brk. Eden zadnjih takih "biserov", ki kažejo na sposobnost prvega moža sevnškega radia, se je zgodil ob pravi gradiva za sevnški občinski svet, ki je tudi obravnaval delovanje in poslovanje radia v preteklem letu ter poslovni načrt tega javnega zavoda za letoš. Ob poprejšnji obravnavi gradiva na svetu radia je namreč direktor še vztrajal, da je z gradivom, ki ga je pripravil, vse lepo in prav, čeprav so ga sodelavke opozarjale, da je zapisal v materiale strategija, namesto strategija. Zda se vse bolj številni sprašujejo, ali se obeta sevnškemu radiu, da bo namesto učinkovite razvojne strategije po 30 letih delovanja in ravno v jubilejnem letu dočkal tragedijo!?

NAJSTAREJŠI? - Na naše uredništvo je prispelo obvestilo s sedeža Območnega združenja Rdečega križa Slovenije v Sevnici o krvojadalski akciji in 700 (!) letnici Krajevne organizacije Rdečega križa Šentjanž. Očitno gre za lapsus calami nove sekretarke OZ RK, ki je pomotoma močno postarala KO RK Šentjanž. Srečanje je bilo preteklo nedeljo v Šentjanžu pač ena izmed številnih prireditelj v okviru 700-letnice Šentjanža.

MARJAN PODOBNIK V SEVNICI

SEVNICA - Na povabilo sevnškega župana Kristijana Janc prihaja v petek na razgovor s sevnškimi in posavskimi gospodarstveniki podpredsednik slovenske vlade Marjan Podobnik. V jedilnici sevnške Lisce pa bo istega dne ob 18. uri proslava ob 11-letnici Slovenske ljudske stranke.

PAVEL PERC

OTROCI V VRTCU - V sevnškem vrtcu Ciciban starejše skupine otrok, seveda pod vodstvom vrtilj, pripravljajo razne prireditve za mlajše vrtnike. Tako je bilo tudi pretekli četrtek, ko so malčki z zanimanjem spremljali predstavo o dvanajstih možeh - o letnih časih. (Foto: P. P.)

Prvič javna dela tudi v gasilstvu

V Posavju bo eno leto pri javnih delih Pomoč v prostovoljnem gasilstvu 16 brezposelnih, pretežno gasilcev, pomagalo pri vzdrževanju gasilske opreme in prostorov

KRŠKO - "Gre za zelo posrečen program, saj prispeva k reševanju brezposelnosti v Posavju, ki je zelo pereča, posebej še v krški občini, hkrati pa napoveduje, da se bo morda v gasilstvu uveljavila oblika pol-profesionalizacije," je dejal krški župan Franci Bogovič ob ponedeljkovem slovesnem in hkrati že kar delovnem začetku prvih javnih del v gasilstvu na Slovenskem v krškem gasilskem domu.

Predsednik odbora za javna dela pri Republiškem zavodu za zaposlovanje Vili Brandt je ob predstavitvi javnega dela poudaril, da so cilji programa izboljšati operativno pripravljenost in požarno varnost, vključiti starejše brezposelne prostovoljne gasilce ter povečati motivacijo, odgovornost in zaposlitvene možnosti teh oseb. Direktor območne enote RZZ v Sevnici in podpredsednik Gasilske zveze Slovenije Toni Koren je dejal, da gre tudi za zmanj-

šanje negativnih posledic brezposelnosti, izrazil pa je upanje, da bo budnost in odzivnost gasilcev še večja. Poudaril je, da ta program nikakor ne pomeni nezapiranja prostovoljnemu delu.

Milan Pavliha iz podjetja B&Z, d.o.o., Inženiring za izobraževanje, svetovanje in raziskave, iz Ljubljane, za katerega je Koren dejal, da je oče javnih del v Sloveniji, je poudaril, da po vseh merilih tako "kristalno čistih" javnih del pri nas ni, zato je pričako-

vati, da se bo po tej eksperimentalni fazi v Posavju program razširil po vsej državi kot nacionalni program javnega dela. Ekonomski učinki so predvideni v skrajševanju intervencijskih časov ob požarih in drugih naravnih nesrečah, saj bo zato morebitna gmotna škoda precej manjša. Slavko Šribar je ob predstavitvi programa poudaril, da bodo skupine delavcev po potrebi prehajale tudi meje občin.

P. PERC

PARK(IRIŠČE)

KRŠKO - V Krškem je vse težje najti prostor, kjer bi parkirali avtomobil. Zato se osrednjemu mestnemu parku po novem reče parkirišče.

DESETLETNICA PROSTOVOLJNEGA DELA

KRŠKO - Center za socialno delo Krško bo v soboto, 15. maja, ob 12.30 v veliki dvorani občine Krško slavnostno obeležil 10-letnico prostovoljnega dela. Organizator je na prireditvi povabil vse, ki so v zadnjih 10 letih sodelovali pri prostovoljnem delu. Med gosti pričakujejo poleg predstavnika krške občine tudi Žilva Preglja, podpredsednika Slovenske filantropije.

DAN DR. JOŽETA BOGATAJA

KOSTANJEVICA NA KRKI - Zdravstveni dom Krško bo pripravil jutri ob 13. uri v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici na Krki že 15. dan dr. Jožeta Bogataja, spominsko in strokovno srečanje, ki ga vsako leto organizirajo v spomin na pionirja zdravstvenega varstva na območju sedanje krške občine. Na srečanju, kjer bodo tudi podelili priznanja, bo udeležence pozdravil dr. Rudolf Ladika, direktor krškega zdravstvenega doma. V strokovnem delu Bogatajevega dneva bodo govorili o odpravi ortodontskih anomalij, kjer bo moderater Angelca Ivančič, dr. stomatologije, specialistka zobne in čeljustne ortopedije. Govorili bodo tudi o smernicah pri zdravstveni negi stom in novostih oskrbe kroničnih ran. Moderator bo Lidija Gašpir, višja medicinska sestra. Pokrovitelj srečanja je krški župan Franci Bogovič.

Kapelsko partnerstvo za turizem

Pozdrav pomladi v Kapelah

KAPELE - Čeprav se je dan začel z dežjem, ki je silil med veje in za vrat še čez polno, se je Jurjevanje v Kapelah, kapelska prireditve v pozdrav pomladi, popoldne le nekoliko razživilo. Na Ravnah pri kočih kapelskih lovcev so folkloristi in instrumentalisti zagotovili prijeten program kar številnim obiskovalcem, ki so lahko poslušali, sede za mizami, kjer so si lahko dali postreči s cvrtjem. Nedeljsko jurjevanje, za katero je organizacijske niti imelo v

rokah kulturno društvo Pihalni orkester Kapele, je eden od dogodkov iz širše zastavljene akcije za razvoj Kapel.

V Kapelah snujejo zvezo partnerskih organizacij, ki naj bi postala skupen dežnik, pod katerim naj bi omenjeni kraj uspešno prestal vse plove in nevihte med slovenskim zblizevanjem s svetom, ki živi misli evropsko-trgovsko. Tako povezane Kapele naj bi vrata svojega podeželja odprle turistom in dale napredaj turistom svoje proizvodne presežke. Usmerjanje domačij v turizem vidi jo Kapelci kot priložnost za svoje območje, saj je na tem območju precejšnja brezposelnost. Celotno razvojno akcijo naj bi deloma plačali z denarjem iz programa Phare.

Poleg jurjevanja bodo Kapelci pripravili med drugim še semanji dan. L. M.

Domoljubje le za prijazno državo

Borci kot natančen opazovalec - "Občinski praznik naj ostane tak, kot je bil doslej" - Župan se ne bo dal prepričati - Klic iz Hrvaške: "Ne moremo se primerjati z vami"

BREŽICE - Brežiški območni odbor združenja borcev in udeležencev NOB je na nedavni skupščini dokazal, da veterani 2. svetovne vojne s protifašistične strani še zmeraj natančno opazujejo svet okoli sebe in predlagajo svoje rešitve o delovanju političnega sistema in civilne družbe.

Tako je predsednik brežiških borcev Martin Kolar pri poročanju na skupščini rekel med drugimi: "Eden od svetnikov je na seji brežiškega občinskega sveta predlagal ukinitev občinskega praznika 28. oktobra. Mi odločno zahtevamo, da 28. oktober ostane občinski praznik. Župan mora doseči, da bo občinski svet podprl našo zahtevo." Borci so tudi opozorili, da jih boli želja po izenačevanju narodnoosvojitvene boja in kolaboracije.

Navzoči brežiški župan Vlado Deržič je ob zahvali za povabilo na skupščino obljubil, da si bo prizadeval za podporo borcem na vseh področjih. "Pa tudi 28. oktober bo ostal občinski praznik," je pribil. Deržič je v nadaljevanju povedal tudi nekaj več o izgnancih in napovedal postavitev spomenika izgnanstvu, ki bo v Brežicah in ki ga bodo odprli čez nekaj let.

Dr. Slavko Sušin, priznani brežiški zdravnik in občinski svetnik, je na skupščini menil, da morata učenje in vzgoje v šolah krepiti domoljubje. Po njegovem mnenju je potrebno spoštovati borce že zato, "ker so starejši ljudje, spoštovati starejše pa naj bi bila v družbi vrednota".

Milena Jesenko, ravnateljica brežiške osnovne šole, je v razpravi, v kateri se je odzivala na Sušinove misli o domoljubju, menila, da v šolah ne bo treba predavati patriotizma. Kajti po njenem bodo ljudje patrioti, če bo država prijazna državljanom, če bo država, ki bo skrbela za slehernega državljan. Ravnateljica je rekla, da "bomo naredili kar največ za združenje borcev, ne bomo pa pustili nobeni politični strani delovati v šoli".

Iz razprav na skupščini, tako borčevskih kot razprav gostov, se

je dalo razbrati, da je na vidiku tesnejše povezovanje, če ne združenje, veteranskih organizacij iz slovenske osamosvojitvene vojne in organizacije borcev.

Tako kot so hrvaški veterani 2. svetovne vojne na slabšem kot slovenski, so v Posavju borci v

• Brežiške borce je na skupščini obiskalo precej predstavnikov različnih organizacij in ustanov, med temi tudi predstavniki borcev in invalidov iz Hrvaške. Ti so povedali, da je hrvaška oblast nenaklonjena borcem in invalidom. "Mi se z vami ne moremo primerjati. Nimamo nobenih ugodnosti, vzeli so nam prostor, socialni položaj invalidov je izredno težak," je vidno ganjena pojasnila predstavnica vojnih invalidov iz Brežicam sosednjega območja na Hrvaškem.

krški občini doslej uživali manj naklonjenosti oblasti kot njihovi kolegi v brežiški občini, je povedal na skupščini krški predstavnik.

M. LUZAR

GASILCI PRVIKRAT NA JAVNIH DELIH - Po 5 brezposelnih oseb iz brežiške in sevniske občine ter 6 brezposelnih iz krške občine je takoj po ponedeljkovi predstavitvi javnih del pričelo 64-urni program usposabljanja. Organizator oz. vodja programa Pomoč v prostovoljnem gasilstvu je Tatjana Rokavec iz podjetja B&Z, njen pomočnik in po potrebi operativni vodja, pa Slavko Šribar, bivši direktor krške delavske univerze in duša krškega gasilstva. (Foto: P. P.)

BREŽIČANI V TABORU MLADIH - V preteklem tednu je Tabor mladih v Dolenjskih Toplicah imel v gosteh kar 130 brežiških sedmošolcev, ki so zasedli skoraj vse spalne zmogljivosti tabora. V prijetnem in nadvse primernem ambientu so pod vodstvom mentorjev osvajali osnove prve pomoči, v programu pa so imeli tudi orientacijo v naravi, okoliško vzgojo, ekskurzijo v kraške udome jame, ogled gozdne učne poti in razvalin gradu Rožek, izlet na Muljavo in Stično in še marsikaj drugega. Posebej zanimivo je bilo srečanje s starimi pastirskimi igrami. Pod vodstvom mentorice Hedi Lopatič so otroci obujali žal danes že pozabljene in našim otrokom skoraj neznane, a zelo zanimive pastirske igre. Tekli so v vrečah, se "mučili" s hojo na hoduljah, zbijali kozle, balinali z žaganimi odrezki, skratka počeli vse tisto, s čimer so si nekoč mladi pastirji krajšali dneve na paši. (Foto: J. Pavlin)

OBLETNICA SKUPINE ZA SAMOPOMOČ BREŽICA - 11. maja je Skupina za samopomoč "Brežica", ki deluje v Sečjem selu, praznovala prvo obletnico delovanja. Projekt delovanja skupin je sprožil Center za socialno delo Črnomelj, ki ga vodita Marjeta Papež in Ana Starešinič. Srečanja petnajstčlanske skupine potekajo vsak drugi ponedeljek v stanovanjski hiši družine Špehar v Sečjem selu. Delo v skupini prispeva k večji kakovosti življenja v tretjem življenjskem obdobju. Naša srečanja so zdravilo proti osamljenosti, zapučenosti in občutku nekoristnosti. (Marjeta Papež)

Novo v Brežicah

TERME PODOBNE FLORID - Grozljive slike opustošenja, ki ga je povzročil tajfun v nekaterih predelih ZDA, so kot blisk obsle svet. Marsikateri naš državljani, ki med iskanjem sredstev za preživljanje stoka in nerga čez našo državo, je ob pogledu na tiste ruševine zadovoljno ugotovil, da je v Sloveniji vseeno lepše kot v Ameriki. Zato pa so pravi šok doživeli tisti gostje Čateških toplic, ki so naslednjega dne odšli na sprehod proti savskemu nasipu. Z desne so namreč zagledali skoraj enak prizor, kot so ga pred tem videli na televiziji. Pogled je bil res grozljiv in takšen je še danes, dobra dva tedna po dogodku. Za kaj gre? Zaradi načrtovanih novogradenj se je moral pred dvajsetimi leti urejeni del kampa, ki sega vse do bungalovov za hotelom Zdravilišče, za vedno umakniti. Lastniki prikolic, ki so bile vse obdane z leseno zaščitno konstrukcijo, so morali svoje imetje tako rekoč čez noč preseliti na novo lokacijo. Ker so (zapovedano) naglo vzeli zares, danes ta del turističnih Term Čatež pač spominja na ameriško Florido po Tajfunu. Sicer se tudi drugače v Termah radi zgledujejo po Američanih.

OBCINE NIKAR NE KLIČITE - Potrebujete nasvet katerega od uslužbencev brežiške občinske uprave? Ne trudite se priključiti ga po telefonu, saj vas ta nenehno neprijazno opozarja, da je zaseden in da je bolje, če se tja napotite osebno, čeprav le po droben nasvet. Po žici bodo do njega uspeli priti le najzvitrajnejši, za vse druge pa ostane upanje, da bodo na občini po vseh dobro vidnih posodobitvah zunanosti in notranjosti stavbe zmogli priti tudi do denarja za modernizacijo telefonije.

BREŽICE IMAJO TRI PODŽUPANE

BREŽICE - Po mnogih zapletih so za Krškim in Sevnico tudi Brežice prišle do podžupana. Pa ne le do enega kot pri omenjenih sosedih. Vladislavu Deržiču bodo po odločitvi sveta občine odslej pomagali kar trije. Ravnateljica brežiške osnovne šole Milena Jesenko se bo posvečala družbenim dejavnostim, republiški inšpektor za delo mag. Andrej Vizjak bo spremljal področje gospodarstva, dr. Alojzija Slavka Sušina, direktorja zdravstvenega doma, pa bodo zagotovo najbolj oblegali predstavniki okoliških krajevnih skupnosti, saj bo skrbel za pravičen razvoj lokalne samouprave. Hkrati je postal s sklepom občinskega sveta tudi tisti mož, ki bo v primeru predčasnega prenehanja mandata sedanjega župana do novih volitev vodil občino. V skladu z občinskim statutom se imenovani lahko odločijo tudi za polno ali delno opravljanje nove funkcije, o čemer bo moral na predlog župana odločiti občinski svet.

BO RTP OB OGRAJI NEK? - Franc Černelič iz gospodarskega oddelka občine Krško pravi, da bo občina vztrajala na dogovoru o nadaljevanju naložbe v neposredni bližini nuklearke, saj ne želi obremenjevati povsem novih površin. Vztrajala bo tudi pri uporabi take tehnologije, ki bo zjemala čim ožji pas poseganja v prostor. Krščani zahtevajo takojšen začetek del, občina pa bo pomagala investitorju pri dogovarjanju z občani. (Foto: B. D. G.)

Vlada še ni zagotovila denarja

V Posavju menijo, da mora investitor izgradnjo RTP Krško in daljnovoda Krško-Beričovo postaviti na pravo mesto in zahtevati od vlade, da naložbo obravnava na prvi seji

KRŠKO - Prejšnjo sredo je o pospeševanju naložb v boljšo oskrbo z elektriko razpravljala upravni odbor Območne gospodarske zbornice za Posavje. Direktor zbornice Valentin Dvojmoč je dejal, da proces izgradnje RTP Krško kaže na neučinkovitost sistema, poseben dokaz o tem pa je tudi 17 strani dolga kronologija aktivnosti Eles za izgradnjo. Povedal je še, da je vlada januarja iz sredstev amortizacije zagotovila po 100 milijonov tolarjev za projekt RTP in za daljnovod Krško-Beričovo, medtem ko zagotovi za hitrejšo dodatno financiranje te pomembne naložbe za zdaj še ni.

V Elesu poudarjajo, da jim ne bi pomagalo, če bi takoj dobili 2 milijardi tolarjev za naložbo, saj čakajo na soglasja. Predsednik zbornice Stane Rožman je ob tem poudaril, da sta Eles in Elektro pooblaščenca od države za kakovostno oskrbo z elektriko. Menil je, da mora investitor najprej projekt postaviti na pravo mesto, nato pa predlagati vladi, naj ga obravnava na prvi seji. Dolgemu čakanku soglasja Republiške uprave za jedrsko varnost bi se lahko po njegovem izognili, če ne bi spraševali tistih, ki nimajo pristojnosti.

V Elesu pravijo, da je bila dokumentacija pripravljena že od

OBRTNIKI NA LISCO

POSAVJE - To soboto se bodo na Lisco vzpenjali posavski obrtniki, njihovi spremljevalci in nekateri upokojeni obrtniki. Pohod letos organizira sevnška Območna obrtna zbornica, taka oblika rekreacije pa naj bi postala vsakoletna in naj bi nadomestila "preživete" športne igre posavskih obrtnikov in njihovih delavcev. Ob prihodu na cilj bo obrtnike čakal golaž, sledilo pa bo družabno srečanje.

OSKRBA Z ELEKTRIKO

Kdaj bo zaključena južna zanka?

Za zanesljivejšo oskrbo Dolenjske, Bele krajine in Posavja z elektriko sta potrebni dve veliki naložbi v skupni vrednosti 11,5 milijard tolarjev - Na dovoljenje čakajo že 11 let

NOVO MESTO, KRŠKO - Generalni direktor Eles dr. Ivo Banič je sredi preteklega tedna izjavil, da ima ureditev preskrbe z elektriko energijo na Dolenjskem v letošnjih načrtih elektroenergetike prednost. Za dobro oskrbo z električno energijo na območju Obostelja, Posavja in Dolenjske bi namreč Eles do leta 2002v Krškem moral zgraditi razdelilno transformatorsko postajo (RTP) 400/110 kV s potrebnim razpletom daljnovodov in čim hitreje (do leta 2003) še 400 kV daljnovod Krško-Beričovo. Vse skupaj naj bi stalo 11,5 milijarde tolarjev, od tega tretjino RTP Krško, kar je toliko, kot znašajo 2- do 3-letna sredstva za vse naložbe Eles. Čeprav bi bilo nujno dela pospešiti, je projekt izpadel iz vrednostnega načrta letošnjih naložb. Pisnih zagotovil o spremembah v teh načrtih Eles doslej še ni dobil.

Strokovnjaki so ugotovili, da je za kakovostno oskrbo južne Slovenije z elektriko pomembnejša izgradnja RTP Krško kot pa tista v Hudem pri Novem mestu. Študije Elektrotehnike Milana Vidmarja so pokazale, da je gradnja RTP Krško z razpletom daljnovodov najpomembnejši objekt v sistemu prenosa električne energije v Sloveniji. Ob razdelilni postaji bo nujno še nekaj naložb na 110 kV omrežju: dograditi bo treba daljnovoode med Kočevjem in Črnomljem ter med Grosupljem in Trebnjem.

Izgradnja bi povečala zanesljivost omrežja na Dolenjskem, v Beli krajini in v Posavju ter izboljšala napetostne razmere na naštetih območjih in v Zasavju. Poleg tega bi zmanjšala izgube pri prenosu elektrike, omogočila vključitev novih enot Termoelektrarne Brestanica v prenosno omrežje brez omejitev, povečala zanesljivost pomožnega vira napajanja NEK in omogočila nakup ali prodajo elektrike tudi iz zunanjih okolij. Posavce in Dolenjce še posebej jezi, da imajo nuklearko pred nosom, toda do njene energije ne morejo, saj ni povezave na 110-kilovatno omrežje tega območja. Elektriko iz Krškega dobi-

jo tako preko Maribora, Podloga pri Celju in Beričevega, zaradi česar prihaja pri prenosu do velikih izgub.

Lokacijsko dovoljenje in gradbeno dovoljenje za pripravljajalno dela za RTP Krško sta bili izdani že pred enajstimi leti, ko so v bližini ograje Nuklearne elektrarne že začeli z deli. Posekali so več tisoč sadnih dreves in v pripravo vložili že več kot 300 milijonov tolarjev. Najprej se je zataknilo zaradi pomanjkanja denarja, pozneje še zaradi nesoglasij Republiške uprave za jedrsko varnost, zaradi česar so začeli iskati novo lokacijo. Zdaj je kot najboljša spet obveljala krška.

V izdelavi je projektna dokumentacija za izgradnjo RTP Krško s priključki na daljnovodni sistem, treba pa je še doseči, da bo vlada spremenila letošnje naložbene načrte za elektrogospodarstvo in določila način financiranja. V Elesu pravijo, da bi lahko RTP Krško in daljnovod Krško-Beričovo dogradili v 25 do 30 mesecih, se pravi v sprejetih rokih.

B. DUŠIČ GORNIK

ZDAJ SO GLAVNI SOKOVI DAN - V zadnjih letih je prišlo v Dani, ki poleg sadnih sokov proizvaja še sadne sirupe ter gazirane in alkoholne pijače, do velikega preobrata v strukturi izdelkov. Včasih je proizvodnja alkoholnih pijač presegala sadne sokove, zdaj pa dosega komaj 6 odst. količinske prodaje. Dana prodaja največ sadnih nektarjev blagovne znamke Dan v laminatni embalaži. Zdaj jim dodaja še dva okusa ledenega čaja Dan in v maju še multivitaminsko pijačo s sadnim sokom Dan. (Foto: B. D. G.)

DANA MIRNA:

Boljša pitna voda za boljši sok

Lani za petkrat zmanjšali izgubo, letos že pozitivno - Povečujejo tržni delež in širijo prodajo v tujino - Brez povezovanja ne bo šlo in brez vode tudi ne

MIRNA - V Dani, tovarni rastlinskih specialitet in destilacije, ki je drugi največji proizvajalec sadnih sokov v Sloveniji, so lani svoje sile usmerjali predvsem k povečevanju tržnega deleža na domačem in še posebej na tujem trgu. Po nerediranih podatkih je družba lani za petkrat zmanjšala izgubo in poslovanje zaključila s 24 milijoni tolarjev izgube. V prvih treh mesecih letošnjega leta je Dana poslovala pozitivno; doma je prodala za 32 odst. in na tujem za slabše 4 odst. več pijač kot v enakem obdobju lani. Pozitiven rezultat pričakuje tudi konec leta, če ji bo le uspelo povečati prodajo v skladu z načrti.

Količinsko naraščanje prodaje se je v Dani začelo po letu 1997, ko so postavili novo linijo za polnjenje sokov v laminatno embalažo. Od takrat je podjetje, ki zdaj zaposluje še 172 delavcev, precej povečalo tržni delež doma in se razširilo na tuja tržišča. Najpomembnejši tuji trgi so zanj v Severni Ameriki (ZDA in Kanada), drugi najpomembnejši kupec je Hrvaška, sledijo pa še Bosna, Libanon, Argentina. Tudi v Dani so se zadnje mesece razblinili načrti za ponoven nastop na jugoslovanskem tržišču.

Pijače iz Dane dobivajo na raznih mednarodnih ocenjevanjih najvišja priznanja za kakovost, kot pravi direktor Jože Pravne, pa bodo poleg s kakovostjo poskušali prežeti vse podjetje. Letos so se lotili projekta pridobivanja certifikata ISO 9001 in standardov HACCP, ki zagotavljajo obvladovanje kakovosti v živilski industriji in so takorekoč pogoj za uspešno prodajo v tujini. Družba bo morala v najkrajšem času novemu načinu dela prilagoditi notranjo organizacijo. Trenutno vlagajo v sanacijo vodovodnega sistema in pridobitev boljše pitne vode, z novo opremo pa želijo zmanjšati potrebo po delavcih in s tem tudi

stroške. "Ker se cene naših izdelkov znižujejo, bo treba izpad prihodkov nadomestiti z notranjo reorganizacijo, s cenejšimi nabavnimi trgi in s povezovalom. Povezovanje je neizbežno v zelo kratkem času, odvisno pa je od lastnikov," pravi Jože Pravne. Končno besedo bodo imeli lastniki: 23. odst. delnic ima v lasti Nacionalna finančna družba, po 10 odst. odškodninski in pokojninski sklad, ostalo pa večinoma okrog 2.500 delničarjev iz notranje razdelitve

Jože Pravne

Dolenjska in Posavje tokrat zahtevata

Nadpovprečno gospodarstvo si zasluži boljšo oskrbo

NOVO MESTO - Tudi upravni odbor Območne zbornice Novo mesto je 20. aprila razpravljal o izboljšanju oskrbe z električno energijo Dolenjske, Bele krajine in Posavja. Direktorji tukajšnjih podjetij so ugovarjali, da gospodarstvo tega območja že dolga leta zahteva stabilnejšo in boljšo preskrbo z elektriko. Dolenjci so svoje zahteve zaostriili po snežni ujmi letošnjo zimo, ki je povzročila velike motnje v preskrbi in s tem tudi znatno gospodarsko škodo.

Upravni odbor tako zahteva od Elektra Slovenija, da kot investitor in osnovni nosilec projekta na vseh ravneh pospeši izvedbo potrebne naložbe v RTP Krško 400/110 kV z ustrezno povezavo daljnovodov. Dolenjci in Belokranjci pričakujejo, da bo vlada sprejela spremembe letošnjega vrednostnega plana investicij v elektrogospodarski sistem in vanj vključila tudi to naložbo. Od Elektra Ljubljana so še zahtevali, naj vzpostavi 110-kV povezavo med Črnomljem in Metliko in tako zagotovi tudi zanesljivejšo oskrbo Bele krajine.

V prvih dveh točkah je enake zahteve sprejela tudi posavska območna zbornica. Ta je dodala še pobudo Elektru, naj prouči možnost, da Posavje zaradi pomena pri proizvodnji in prenosu elektrike dobi regijsko enoto te družbe. Krška enota Elektra Celje naj izboljša tudi mrežo daljnovodov na območju Posavja, Obsotelja in sosednjih regij, država pa naj poskrbi za učinkovitejšo zmanjševanje stroškov prenosa in distribucije električne energije.

Po dogovoru z delovnega sestanka posavske in dolenjsko-belokranjske zbornice je novomeški župan dr. Tone Starc pred časom že poslal pismo predsedniku vlade in ministru za gospodarske dejavnosti, v katerem ju poziva, naj v letošnjem letu več sredstev namenijo za ta projekt.

B. D. G.

KAKO KAŽE NA BORZI?

Delnice pidov dobile krila

Po dalj časa trajajoči krizi se na naš borzni trg polagoma le vrača kapital in se povečuje zaupanje v vrednostne papirje. Trgovanje z delnicami na prostem trgu, predvsem v segmentu pidovskih delnic, je bilo v teh dneh dokaj enakovreden tekmeč trgovanju z delnicami iz višjih kotacij. Napoved, da bo vlada zapolnila privatizacijsko vrzel, je namreč že v četrtek spodbudila zanimanje za pido na prostem trgu, po sprejetju predloga zakona o prvem pokojninskem skladu pa so pidi dobili krila in beležili rekordne poraste vrednosti delnic.

Vlada se je zavzela, da bo v mesecu dni dokončno predstavila seznam premoženja za zapolnitev privatizacijske luknje, mogoča pa bo tudi menjava neizkoriščenih lastninskih certifikatov za pokojninske bone. Prvi seznam premoženja za neizkoriščene certifikate, ki dosega vrednost 48 milijard tolarjev, je vlada že pripravila, na njem pa so predvsem delnice Telekom, Aerodroma, Slovenskih železnic ter nekaj vodnogospodarskih, elektro in cestnih podjetij.

Ob spodbudnih novicah glede dokončanja že nekaj let trajajočega privatizacijskega procesa, je izredno porastlo zanimanje za delnice pidov, predvsem tistih z večjim razmerjem v korist neizkoriščenih certifikatov. Boj za delnice je najbolj viden pri popolnoma "praznem" pidu Zlata moneta 2, kar je razvidno iz priložene primerjave cen nekaj najpomembnejših pidov v roku enega tedna.

Na koncu naj omenim še novost na borznem trgu: delnicam na prostem trgu se bo pridružilo še 1.686.384 delnic DZS, založništvo in trgovina. Družbi DZS ni uspelo uvrstiti delnic v borzno koracijo A, saj je delež lastnih delnic kar 45 odstotkov in je za merila ljubljanske burze prevelik, vendar ga namerava v predpisnem roku zmanjšati na zakonski maksimum desetih odstotkov. Književodska vrednost delnic na zadnji dan lanskega leta je znašala 3.097 tolarjev, donos na kapital pa 8,25 odst.

MARJETA ČIČ

Dolenjska borznoposredniška družba
Novo mesto
Tel. (068) 371-8221, 371-8228

	enotni tečaj (3. maj 1999)	enotni tečaj (10. maj 1999)	sprememba
Zlata moneta	152	257	+ 69%
Kmečka družba	272	342	+ 26%
Infond Zlat	324	389	+ 20%
Mercata 1	295	353	+ 20%
Atena 1	332	391	+ 18%

Z MALOPRODAJO TUDI V TUJINO

LJUBLJANA - Nadzorni svet Mercatorja je prejšnji teden obravnaval poslovanje družbe v lanskem letu in revizijsko poročilo o njem. Družba je lani ustvarila 1,3 milijarde čistega dobička ter s prevzemi (Goriška, Loka) in naložbami povečala tržni delež. Mercator je lani prodal delnice hčerinskih družb Gorenjske mlekarne, Zmajčkov butik in Spectrum. Nadzorni svet je podprl širjenje Mercatorjeve maloprodajne mreže v tujino ter ocenil, da je družba tudi v 1. trimesečju letos presegla načrte.

B. D. G.

SKUPNA POT

LJUBLJANA - Nova Ljubljanska banka in Banka Celje sta 10. maja podpisali pogodbo o strateškem partnerstvu in poslovnem sodelovanju, ki je prvi korak k dolgoročnem povezovanju obeh bank. NLB bo pridobila najmanj 20 odst. delnic Banke Celje, kar bo omogočilo vključitev te banke v bančno skupino Nove LB. Obe banki napovedujeta skupen nastop na tržišču, poenotenje poslovanja in skupen razvoj.

KMETOVALEC ŠT. 5

SLOVENJ GRADEC - Majska številka glasila Društva kmetijskih svetovalec je bogata aktualnih strokovnih prispevkov in reklamnih oglasov, ki pomagajo kriti stroške revije, katere cena znaša zdaj 500 tolarjev. Opozorimo naj na članek o pnevmatičnem odstranjevanju plevela, ugotavljanju pomanjkanja rudnin v koruzi, zatiranju koruznih boleznih in škodljivcev idr.

OGLEDI VINOGRADOV

STRAŽA - Za se vinogradnike, ki jih zanima varstvo vinske trte, bo danes, 13. maja, terenski ogled: ob 15. uri v vinogradu Janeza Gašperiča v Stari gori in ob 17. uri v vinogradu Srečka Kovačca na Novem Ljubnu. Terenski ogled vinogradov bo tudi v ponedeljek, 17. maja, ob 15.30 v vinogradu Draga Rožembergerja na Ruperčevu. Vse ogledbe vodi vinogradniški svetovalec inž. Jože Maljevič.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Minuli ponedeljek so branjevale prodajale sadike paradižnika in paprike po 40 do 50 tolarjev, zavitek sadik ohrovtja, zelja, cvetače po 200, dva feferona skupaj po 50, zavitek sadik solate po 200, surfinije po 150, petunije po 100, bršljanke in vodenke po 150, krompir po 60 do 100 tolarjev kilogram, fižol po 500, merico fižola za seme po 100 do 200, česen po 600, kolera po 200, šalotko po 400, šopek mlade čebule po 100, šopek rdečih redkvic po 50 do 100, šopek pora po 100, šopek peteršilja po 50, črno redkev po 200, zimsko solato po 300, berivko po 200, orehe po 800, jabolka po 60 do 130, hruške po 80 do 180, košarico jagod po 400, med po 800 do 900 in šopek šmarnic po 100 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 76 do 3 mesece starih prašičev, 18, starih 3 do 5 mesecev, in 4 starijše. Prvih so prodali 46 po 270 do 290, drugih 9 po 240 do 260, izmed tretjih pa enega po 190 tolarjev kilogram žive teže.

kmetijski nasveti

Pri siliranju odloča - čas

Letošnje spomladansko vreme doslej ni bilo naklonjeno spravi travne silaže, kaj šele sušenju, ki prej ali slej velja za težji način priprave krme za zimo. V vsakem primeru pa je zdaj treba pohiteti, saj se izteka najdragocenejši - primeren čas. Siliranje ali sušenje stare trave je najslabša popotnica za živinorejo, ki prinaša tehnološke težave, in kar je še hujše - zanesljivo izgubo pri reji.

Pravi čas popasena, silirana ali posušena trava je ne le odlična, temveč po svoji sestavi tako rekoč popolna živinska krma. Vsebuje dovolj suhe snovi, surovih beljakovin, surovih vlaknin, sladkorja, pepela in energije. Vse to je za zimski čas najlažje ohraniti (konzervirati) s pomočjo siliranja, ki pa je precej zahtevnejše, kot je siliranje koruske. Mlečnokislinske bakterije, ki fermentirajo krmno, potrebujejo sladkor, tega pa v stari travi ni več dovolj. Poleg tega prestare trave ni mogoče več primerno stlačiti ter iz njih iztisniti kar največ zraka, ki moti in kvari siliranje.

Izjemnega pomena za uspeh siliranja trave je pravilna uvelost trave mase ob polnjenju silosa, plastičnega črevesa ali bale. Pred spravilom naj bo trava uvela na 35 do 45 odst. suhe snovi. V praksi se brez merjenja to da ugotoviti z ovijanjem šopa trave. Iz njega ne sme več kapljati, mora pa biti še primerno vlažen. In kar še postaja zelo pomembno: silažna masa mora biti čista, brez prisojnih zemlje. V želji po večjem pridelku silaže mnogi kosijo travo preniško, tako da kosa poreže tudi manjše kucelje na neravnih tleh in umaže ter okuži krmno s škodljivimi mikroorganizmi. Velja pravilo, da naj bi znašala višina rezi vsaj 5 cm nad tlemi, na tako visokem strnišču pa se trava tudi bolje suši. oz. hitreje vene.

Naj vnovič ponovimo, da je pravočasna košnja pri vsej pripravi krme daleč najodločilnejša. Zamude preprosto ni mogoče več popraviti, je mnogo bolj usodna kot manjše napake pri siliranju. Najprimernejši čas za košnjo je do začetka letenja trav, ki v naših razmerah sovпада s polnim cvetenjem regrata. Na vse to je potrebno biti še bolj pozoren pri baliranju silaže, ki se zaradi svoje praktičnosti pri nas vse bolj uveljavlja. Ima pa tudi svojo slabo plat, pri balirki namreč ne morejo priti vsi hkrati na vrsto in je za uspešno delo potrebno večja organizacijska sposobnost in sodelovanje solastnikov ali najemnikov.

Inž. M. L.

ZLATA PRIZNANJA ZA KRHLJE

Slovenija kot lekarna za Evropo

Filakovi iz Gribelj vse večjo pozornost namenjajo sadjarstvu in lastni blagovni znamki

GRIBLJE - Filakovi iz Gribelj so bili prvi v marsikateri kmetijski dejavnosti v vasi. Tako so se pred dobrimi petnajstimi leti preusmerili v živinorejo. A ker za mlado družino, v kateri se tako gospodar Anton kot gospodinja Nežka preživljata zgolj s kmetovanjem, le živinoreja ni bila dovolj za preživetje, so se pred desetletjem odločili še za sadjarstvo.

Filakovi imajo s 3.000 viljamovkami največji hruškov nasad v Beli krajini. Poleg tega imajo še nekaj breskev in jablan, načrtujejo pa, da bodo posadili še šest do sedem tisoč jablan. Čeprav se ne branijo prodaje svežega sadja, pa ga veliko tudi predelajo ter tržijo pod blagovno znamko Filak. Tako

imajo protokolarno darilo gribeljsko hruško v steklenici, liker zlato viljamovko ter žganje viljamovke skupaj s krlji. Poznani so tudi njihovi odlični krlji jabolka, hrušk in breskev. Filakovi so od leta 1992 sedemkrat sodelovali na razstavi in ocenjevanju z naslovom "Dobrote slovenskih kmetij"

FILAKOVA DRUŽINA - Filakovi se zavedajo, da je za preživetje šestčlanska družina, ki ji daje kruh zgolj kmetija, potrebno trdo poprijeti za delo. Zato poleg gospodarja Antona in gospodnje Nežke po svojim močeh pridno pomagajo tudi štirje otroci: Miha, Mihaela, Jure in Gašper. (Foto: M. B.-J.)

STROJNO SAJENJE VINSKE TRTE - Pretekli teden so na Vinomeru pri Metliki v vinogradu Martina Pečariča iz Čuril in metliške Kmetijske zadruge prvič v zgodovini belokranjskega vinogradništva strojno sadili vinske trte. Člani trsničarske zadruge iz Juršincev pri Ptujju so v Pečaričevem vinogradu (na fotografiji) v enem dnevu na dobrem hektarju obnovljene vinograde posadili 5.300 trt, za kar bi po gospodarjevih besedah pri ročnem sajenju potrebovali 60 parov pridnih rok. V zadrugi vinogradu pa so posadili 3.000 trt. Zanimivo je, da so se v zadruzi odločili zgolj za rdečo sorto game, Pečaričevi pa so na novo posadili z rdečimi sortami, ki so osnova za metliško črnino, dve tretjini vinograde. (Foto: M. B.-J.)

STRANKARSKA DELITEV POMOČI

Hude obtožbe dr. Osterca na račun Smrkolja

"Njegova politika moralno kvari kmeta"

Slovenski kmet mora obstati. Pod tem geslom je, kot smo na kratko že poročali, v Velikih Laščah potekal peti letni zbor Slovenskega kmečkega gibanja pri SKD, na katerem je nekdanji kmetijski minister dr. Jože Osterc, profesor za živinorejo na Biotehniški fakulteti v Ljubljani, prispeval tudi nekaj ostrih kritik na račun sedanjega kmetijske politike, kmetijskega ministra in vladajoč ("najbolj pošten") Slovenske ljudske stranke. Takole je zapisal dr. Osterc:

Na koncu moram omeniti po mojem mnenju največjo napako, ki jo dela minister Smrkolj s svojo vodilno ekipo, to je način razdeljevanja subvencij in dotacij. Obtožba na račun, da veliko, trajajo že vsaj leto dni. Da niso iz trte zvite, je pokazalo poročilo proračunske inšpekcije. Delo o tem piše, da "se je državni denar v zadnjih dveh letih v kmetijstvu kar preveč razdeljeval po strankarskem ključu." Vse te obtožbe bi morala resno obravnavati vlada in odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pri državnem zboru. Obnašanje ministra in

na Ptujju in dobili kar osem priznanj. "Polovica jih je bila za kruh, letos pa smo drugič zapored prejeli zlato priznanje za krlje viljamovke, prvič pa zlato priznanje za jabolčne krlje," je zadovoljna Nežka.

Pred sedmimi leti so Filakovi posadili tudi jagode, ki jih pridelujejo na 10 do 15 arih. V Beli krajini jih je kar nekaj poskušilo s pridelovanjem jagod, a Filakovi vztrajajo nadalje. Tudi jagode, ki začnejo zoreti okrog 20. maja, prodajajo sveže, predelujejo pa jih še v jagodni posladek, jagodni sok in marmelade. "Pripravljamo se na kmečki turizem, kjer bi lahko ponudili vse te naše pridelke in izdelke, ki jih je že kar široka paleta. S pridelavo in predelavo je seveda veliko dela, pri katerem pa so v dobrodošlo pomoč otroci Miha, Mihaela, Jure in že celo mali Gašper," je zadovoljna Nežka.

Gospodar Anton, ki je znan tudi po tem, da je slovenski rekord v sodelovanju na svetovnih prvenstvih oračev, saj se bo letos že petič zapored pomeril na tovrstnem tekmovanju, pa je razočaran nad vključevanjem slovenskega kmetijstva v Evropsko unijo. "V Sloveniji ne moremo pridelovati velikih količin, zato pa bi bili lahko z manjšimi količinami kmetijskih pridelkov, pridelanih na naravi prijazen način, apoteka za Evropsko zvezo," je prepričan Filak.

M. BEZEK-JAKŠE

SREČANJE S POSLANCEM HVALICO

METLIKA - Na povabilo občinskega odbora SDS bo v četrtek, 20. maja, ob 19. uri v menzi Vinske kleti poslanec SDS Ivo Hvalica predstavil aktualne politične probleme v Sloveniji. Sodelovala bosta tudi dr. Anton Tanjšek z Biotehniške fakultete v Ljubljani in inž. Janez Žlindra, vodja foruma SDS, ki bosta govorila o razvoju podeželja in kmetijstva.

"Pleterska" hruška v steklenici

Postopek za vzgojo - Ali morda pleterski menihi poznajo še kakšno skrivnost?

Izmed mnogih sort hrušk je za pridelovanje v steklenicah najprimernejša stara angleška viljamovka. Njen plod je srednje debel, zvonaste oblike, nekoliko trebušast, z gladko, zelenkasto rumeno kožico, s številnimi drobnimi rjavimi pikami, včasih z rahlo rdečico na sončni strani. Meso je belkasto, topno, drobno zrnato, sladko, s primerno kislino in značilno muškatno aromo.

ministarstva povzroča na terenu težko popravljivo škodo. Kmete deli na naše in druge, podobno je z drugimi in občinami. Ta delitev sproža med ljudmi nezaupanje v našo demokracijo, neti razdore in sovraštvo med kmeti, sosedi in onemogoča, da bi se kmetje lahko združevali za skupne, solidarne in vzajemne aktivnosti. S takim početjem se dela zelo velika škoda pri reorganizaciji obstoječih združenj, ki se vse bolj oddaljujejo od načel klasičnega zadrugištva. Takšno ravnanje ne povzroča le gmothe škode slovenskemu kmetijstvu, ampak slovenskega kmeta moralno kvari.

- n

RAZSTAVA IZDELKOV DRUŠTVA KMETIC

BREŽICE - Članice društva kmetici Brežice so prejšnji mesec v galeriji Danijele Meke v gradu Mokrice pripravile razstavo ročnih del in kulinarike. Med odprtim razstavo so si obiskovalci lahko ogledali dobrote iz slanege testa ter kvačkane in pletene izdelke, razne slike in nošo z brežiškega in s kapelskega območja izpred 100 let. Otvoritev razstave so popestrili s kulturnim programom, v katerem so nastopili folkloristi iz Artič in pihalna godba iz Kapel. Brežiški župan Vlado Deržič je kmetičam čestital za prizadevanje delo pri ohranjanju kulturne dediščine. Razstava, ki je podrobneje predstavila nekajletno delo kmečkih žensk, je bila odprta 14 dni.

S. P.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanič

Bomo imeli trte, odporne proti peronospori?

S selekcijo vinske trte že več desetletij skušajo vzgojiti trto, ki bi bila odporna proti glivičnim boleznim in bi hkrati rodila zelo kakovostno grozdje. V sami trti (vitis vinifera) ni naravne odpornosti proti peronospori in oidiju. Po (konvencionalni) obstoječi selekciji vinske trte pa je vseeno uspelo s križanji, ki so trajala več desetletij, v nemških inštitutih Geilweilerhof in Würzburg vzgojiti nove sorte, ki so visoko odporne proti omenjenim glivičnim boleznim, tudi proti botritisu. Želja vinogradnikov pa je, da bi obstoječe znane sorte s selekcijo tako okrepili, da jih ne bi bilo potrebno toliko škropiti kot do sedaj. Toda ta cilj je dosegljiv samo s pomočjo genetsko modificiranih trt. Postopek so že razvili. V celice vnesejo gen, ki zagotovi odpornost trte proti glivičnim boleznim, ne da bi se sorte značilnosti trte pri tem spremenile. Na videz je ta možnost zelo obetavna: V nemških laboratorij čaka približno 100 genetsko spremenjenih trt na preizkus na prostem. Inštitut v Geilweilerhofu je že zaprosil oblasti, da bi smeli s poskusom nadaljevati v poskusnih nasadih.

Pred nekaj leti je bilo bogokletno govoriti o prenosu genov na vinsko trto. Toda očitno je

vse več razumevanja za takšne vrste "žlatjenja" vinske trte. Od genetikov se celo pričakuje, če že ne zahteva, da bodo nadaljevali s tem delom. Težišče raziskav je sedaj na izboljševanju genetsko spremenjenih kalčkov vinske trte; da bi zagotovili odporne rastline, obstajajo težave v detaljih postopka, toda napredek v genski tehniki je očiten in se sprejema kot pomembna metoda pri žlahtnjenju rastlin. Ta občutek so udeleženci dobili na nedavnem 7. mednarodnem simpoziju žlahtniteljev trte Montpellieru.

V Nemčiji se zavedajo, da kljub večjemu razumevanju za uporabo odpornih genov ne bo tako kmalu renskega rizikla, ki ga ne bi bilo treba "škropiti". Potrebno pa bo še veliko let preskušati v laboratorijih in naravi. Tudi ko bo dokazano, da so vzgojene odporne trte, bo trajalo zopet veliko let, predno bodo uradno razglašeni postopki za genetsko žlahtnjenje. Zato ni nevarnosti, da bi bili obstoječi vinogradi kaj kmalu obsojeni na posek.

To informacijo sprejmite, vinogradniki, na znanje, stroka vas je dolžna informirati o novostih. Zato ni potrebno spreminjati vaših načrtov o obnovi vinogradov. Če bo nekoč prišlo do odpornih trt, kar je zelo verjetno, se bo zamenjava zgodila v obdobju normalne življenjske dobe vinograde, tako da bo preprečen ekonomski "potres" v panogi.

Dr. JULIJ NEMANIČ

"Pleterska" hruška v steklenici

Postopek za vzgojo - Ali morda pleterski menihi poznajo še kakšno skrivnost?

Z natikanjem steklenic začnemo, ko plodiči dosegajo primer do 20 mm, to je v prvi polovici maja. Vrat steklenice mora biti čim krajši, plodiči pa morajo imeti dolg pecelj, da sežejo čim globlje v svoj nov "domek". Če je v socvetju več plodičev, izberemo najlepšega, druge pa odstranimo. Pri natikanju steklenic je treba biti pazljiv, prav tako pa je potrebno steklenico trdno privezati na vejo ali armaturo ter jo začasno oviti z zaščitnim ovijem.

Viljamovke v steklenicah obiramo teden do dva prej kot druge, saj plodovi ne smejo biti prezreli, ker bi se pri čiščenju poškodovali

in v žganju kasneje razpadli. Čiščenje tudi sicer zahteva največ dela, prvega je treba opraviti takoj po obiranju. Steklenice in plodove v njih temeljito operemo z vodo, jih osušimo, nato pa vanje nalijemo hruškovo žganje ter steklenice dobro zapremo za en mesec. V tem času poteka ozmotska izmenjava snovi med hruško in žganjem. Po enem mesecu prefiltriramo žganje, vnovič operemo steklenico in plod, vlijemo nazaj žganje in steklenico dobro zapremo. "Pleterska" hruška je tako nared. (Moj mali svet)

- n

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Gojišče bakterij lahko oživi

Ubila surova jajca se zelo hitro kvarijo, zato jih le za 1 dan shranimo v pokrito posodo, kuhana pa se obdržijo 4 dni. Suha živila, kot so različne moke, kaše, kosmiči, rezanci, shranjujemo v dobro zaprti embalaži do 6 mesecev. Polnovredna moka, ki vsebuje več maščob in encimov, hitreje plesni in postane žarka. Sposobnost shranjevanja kruha in peciva je odvisna od vrste moke in dodatkov v testu. Beli kruh shranimo do 2 dni, mešani kruh z rženo moko pa do 5 dni. Najboljša embalaža za kruh so platnene vrečke ter vrečke sestavljene iz zunanje platnene in notranje perforirane polivinilaste vrečke. Za več tednov pa kruh shranimo tako, da primerno embaliranega hitro zamrzujemo pri minus 18° C. Odmrzujemo ga pri sobni temperaturi in opečemo v pečici.

Zdravju nevarna je tudi plesniva marmelada, zato jo zavrzemo. Vsebinsko iz načeta kozarica moramo porabiti v 3 tednih. Tudi domača majoneza, kremne rezine, slađole in puding, v katerih je surov rumenjak, so pravo gojišče za zelo nevarne bakterije. JEDI POUŽIJEMO vedno sveže in jih po pripravi shranimo

v hladilnik le za nekaj ur. Tudi na sadnih in zelenjavnih sokovih brez konzervansov se po 5 dneh napravi plesen in takšne zavrzemo. Hranimo jih v dobro zaprti steklenici. Pozornost pa velja tudi globoko zamrznjenim živilom.

Nataljenih zamrznjenih živil nikoli ponovno ne zamrzujemo! V zamrzovalnem priporočilu mora biti najmanj minus 18° C. Sadje in zelenjava se ohranila zamrznjena povprečno 10 mesecev in največ 1 leto. Pri pripravi jedi se moramo izogibati križanju poti surove in toplotno obdelane hrane. Tako ne smemo rezati že pečenega mesa na isti deski in z istim nožem, s katerim smo prej rezali surovo meso, saj s pripomočki prenesemo bakterije z ene hrane na drugo. Delovno površino, orodje in svoje roke med pripravo različnih jedi večkrat očistimo in ob koncu dela temeljito operemo z vročo vodo in ustreznim čistilom. To še posebno velja za roke pred pričetkom priprave hrane ali če smo med delom uporabili stranišče. V bližini hrane in med pripravljanjem se moramo izogniti kašljanju, kihanju, dotikanju nosu, ust in las. Razne poškodbe kože na rokah pa moramo skrbno zaščititi.

Iz ateljeja in po meri razstavišča

Bogdan Borčić razstavlja najnovejši cikel slik Iz ateljeja v ambientu gotske samostanske cerkve v Kostanjevici - Odgovor na izziv delovnega okolja in razstavišča

KOSTANJEVICA - Po 37 letih je slikar in grafik Bogdan Borčić, katerega del življenja in ustvarjanja je povezano z Dolenjsko, ponovno pripravil večjo samostojno razstavo v Kostanjevici. Tokrat je bilo sodelovanje z Galerijo Božidarja Jakca še toliko tesnejše in ustvarjalno spodbudnejše, saj se je na pobudo direktorja Bojana Božiča umetnik odločil, da pripravi razstavo posebej za razstavišče v mogočni gotski samostanski cerkvi in se tako priključi tistim uglednim slovenskim likovnim umetnikom, ki so svoje samostojne razstave že zasnovali v dialožu in na specifične izzive tega okolja.

V poltretjem letu je Borčić "po meri" kostanjeviškega razstavišča ustvaril cikel akrilov na platnu velikega formata. Naslovil ga je Iz ateljeja. Slikarski atelje je namreč prostor, v katerem umetnik preživi lep del svojega življenja in v katerem se sprošča največ ustvarjalnih energij in umetniških razmišljanj, nekakšen svet prostor za ustvarjalca. Številni umetniki so upodobili svoje delovno okolje. "Matisse, Picasso, Stupica

Bogdan Borčić v kostanjeviški samostanski cerkvi, pripravi svoje najnovejše slikarske razstave.

in drugi so postavili visoke modernistične kriterije, kako odslikati svoj delovni prostor," je zapisal Jure Mikuž v spremni besedi kataloga kostanjeviške razstave. In ta izziv je v zadnjih letih sprejel tudi Borčić, nanj pa je likovno odgovoril z minimalističnimi velikimi ploškami in strukturami velikih formatov v prefinjeni likovni govorici, ki jo obvladuje do popolnosti. Govori o ateljejskem prostoru, o zidnih ploškah, o njihovih površinah, nagibih, vertikalah in horizontalah pa tudi o predmetih, seveda ne realistično, ampak o njihovih možnih videnjih. Te slike visijo zdaj v kostanjeviški samostanski cerkvi in vabijo likovno občutljive, da se v tem okolju srečajo z njimi in se pogledajo vanje.

Razstavo so odprli v petek, 7. maja, zvečer. O avtorju in razstavi je govoril Bojan Božič, za glasbeno doživetje pa je poskrbela harfistka Mojca Zlobko, ki je zaigrala klasični skladbi Haendla in Duranda ter moderno skladbo slovenskega skladatelja Primoža Ramovša.

M. MARKELJ

Najljubši muzejski predmet

Naši muzeji na 4. Slovenskem muzejskem salonu

LJUBLJANA - Od danes do 19. maja je v Cankarjevem domu odprt 4. Slovenski muzejski salon, ki poteka pod naslovom Moj najljubši predmet. Na njem sodelujejo tudi štirje muzeji z območja širše Dolenjske. Belokranjski muzej razstavlja kip Davida metliškega kiparja Alojzija Gangla in razglednico z Ganglovim kipom Valentina Vodnika, ki stoji na ljubljanski tržnici. Ta spomenik je prvo Ganglovo javno delo, postavili pa so ga pred 110 leti. Dolenjski muzej se predstavlja s predmetom z zelo uspešne razstave 100 let Leona Štuklja, in sicer s stepalnim drogom z dvorišča nekdanje Pintarjeve gostilne, na katerem je Štukelj s sovratniki naredil prve korake v svet orodne telovadbe. Kočevski pokrajinski muzej razstavlja znameniti zemljevid slovenskih dežel Petra Kolozija iz leta 1853. Slovenski verski muzej Stična pa monštranco, ki so jo za stiškega opata Gerarda Maierja izdelali v muenchenski zlatarski delavnici Harrach leta 1908, z ohranjeno dokumentacijo in sliko, na kateri je monštranca še nepoškodovana.

ŽLAHTNOST IN ODMEVNOST POEZIJE - Prostor Krkine galerije so bili v ponedeljek, 10. maja, zvečer kar premajhni za vse, ki so prišli na slavnostno otvoritev 22. dolenjskega knjižnega sejma in tako najlepše potrdili, da je zanimanje za slovensko izvirno leposlovje še živo. Ni dvoma, da so tako številno poslušalstvo pritegnili predvsem gostje sejma, pesniki Kajetan Kovič, Ciril Zlobec, Janez Menart in Tone Pavček, avtorji znamenite zbirke Pesmi štirih, pa tudi glasbenik Mojmir Sepe in pevec Lado Leskovar, ki sta literarni večer popestrila s šansoni, napisanimi na besedi gostujočih poetov. Večer je potekal v sproščenem in prijetnem vzdušju, ki sta ga ustvarili žlahtnost poezije ter človeška odprtost gostov. Sejem se je nadaljeval z večerajšjo okroglo mizo in predstavitevjo monografije Novo mesto na razglednicah, zaključil pa se bo jutri popoldan z medobčinskimi srečanjem literatov začetnikov. (Foto: M. Markelj)

Ples kot utrip srca

Srečanje plesnih skupin Dolenjske, Bele krajine in Posavja v Novem mestu - Nastopilo okrog 80 plesalcev

NOVO MESTO - V veliki dvorani Kulturnega centra Janca Trdine je novomeška območna izpostava sklada za ljubiteljske kulturne dejavnosti pripravila v petek, 7. maja, zvečer srečanje plesnih skupin Dolenjske, Posavja in Bele krajine. Nastopilo je petnajst skupin, skupaj okrog 80 plesalcev.

Revija je pokazala, da večina skupin z našega območja že več let goji predvsem ljubezen do angloameriške glasbe. Uporabljajo različne plesne pristope, značilnost vseh pa je, da dajejo prednost ritmičnosti gibanja. Precejšnje razlike so v izvedenosti. Koreografinja plesnega društva Terpsihora, Sabina Schwenner, je zelo jasno izrazila nezadovoljstvo s položajem ženske. Danica

Badovinac je v svoj ples vpletla zanimive gibe iz vzhodnjaške plesne kulture, Lucija Kuntarič je ljubko povezala otroško igro s plesom in zanimivo nadgradila koreografijo starejših skupine. Maritza Galaz je za zaključek večera pripravila balet Copelia in uporabila plesno tehniko na stopnji, kot jo učenke obvladajo, vključila pa je tudi plesalce folklornega društva Kres. Nastopile so tudi štiri moje skupine iz Glasbene šole Marjana Kozine, ki so se razlikovale po drugačnosti glasbe, barvitosti kostumov in uporabi luči. Predstavo si je ogledala tudi republiška svetovalka Neja Kos, ki meni, da mentorice plesa uspešno posredujejo pomembno kulturno izkušnjo.

S. ROSTAN

Matjaž Matko v novomeškem ateljeju.

Dolenjske zgnetenke

Razstava del Matjaža Matka v Ljubljani

LJUBLJANA - V Klubu Nove revije so v torek, 11. maja, zvečer odprli razstavo Kjer vetrovi plešejo. Na nji se ljubljanskim ljubiteljem likovne umetnosti predstavlja dolenjski ustvarjalec Matjaž Matko s svojimi dolenjskimi zgnetenkami. O avtorju in njegovem svojevrsnem delu je spregovoril pisatelj in likovni kritik Jože Hudeček, v kulturnem programu pa sta nastopila kitarist Matevž Sušnik in flautist Boris Bizjak.

Naslov je razstavi posodilo poetično ime, ki ga je Matko dal Tančevemu vrhu, planoti nad Koprivnikom na Kočevskem, kjer ima ob novomeškem svoj drugi atelje. Tu nastajajo njegove izvirne kiparske domislice, ki jim pravi dolenjske zgnetenke. Gre za predmete iz vsakdanjega življenja naših dedkov in babic, kot so pekači za potico, različni bokali in posode, zrcalca, likalniki, kavni mlinčki, šentjernejski petelin ipd., izdelani po tradiciji dolenjskih lončarjev, obarvani z vzorci v živih barvah in zapечeni v keramiko ter oplemeniteni z dodatki: vrbovim šibjem, skodlami, posušeni gomolji, koščki lesa, rogovi in trtjem. Smisel Matkovih zgnetenk kljub videzu uporabnih predmetov ni v uporabnosti, "ampak zadovoljevanje sle po lepoti in izvirnosti", kot je v spremni zbiranki zapisala Katarina Mahnič.

MiM

ORAC V ŽELIMLJAH

ŽELIMLJE - Slikar Janko Orač iz Novega od druge polovice aprila razstavlja v gimnaziji Želimlje. Za razstavo je pripravil avtorski izbor 25 slik iz novejšega obdobja. Razstavo bodo zaprli 18. maja, ob tej priložnosti bo slikarja predstavil prof. Darko Slavec, sledil pa bo še pogovor z njim.

Udeleženci 2. likovne delavnice "Pod Gorjanci 99" pred otvoritvijo razstave v brusniški osnovni šoli.

Pogorski svet na platnih

Osnovna šola Brusnice je pripravila že 2. likovno kolonijo Pod Gorjanci - Gostila osem slovenskih slikarjev

VELIKE BRUSNICE - Osnovna šola Brusnice je od petka do nedelje, 7. do 9. maja, gostila osem slikarjev, ki so se udeležili 2. likovne delavnice Pod Gorjanci 99. Umetniki z vseh koncev Slovenije so v svobodno izbranih tehnikah upodabljali motive iz sveta v dolini Krke pod Gorjanci, po dveh ustvarjenih del pa so darovali šoli, ki je tako obogatila šolsko galerijo z novimi likovnimi stvaritvami.

Kot je poudaril ravnatelj šole Jože Jazbec na nedeljski otvoritvi razstave v likovni delavnici ustvarjenih del, brusniško slikarsko srečanje postaja tradicionalno in kulturno bogati vso brusniško dolino, šola pa se je tudi po zaslugi 1. likovne delavnice in šolske galerije uvrstila na laskavo tretje mesto najlepše urejene slovenske šole. Pobudnik in vodja likovne delavnice slikar Marjan Maznik je v svojem nagovoru dejal, da brusniška šola postaja ob kostanjeviški še ena slovenska šola-galerija, v kateri imajo učenci neposreden in stalen stik z likovno umetnostjo. Likovne delavnice so na njegovo pobudo pred leti pripravili tudi v šmarješki in stopiški šoli, vendar niso tako zaživele kot v brusniški, kjer zgledno skrbe za zdaj že več kot petdeset del, nastalih na dveh slikarskih srečanjih Pod Gorjanci.

Slikarji, udeleženci 2. likovne delavnice Pod Gorjanci, Ivo Kolar iz Topolšice, Ivan Kralj iz Maribora, Janez Ambrožič iz Radovljice, Janko Orač in Marjan Maznik iz Novega mesta, Miodrag Rupčić iz Karlova, Lojze Adamlje iz Ljubljane in Jurij Godec iz Celja so dolino pod Gorjanci zapustili z lepimi vtisi na tridnevno ustvarjalno druženje.

MiM

Umetnost blizu človeku in življenju

V galeriji Posavskega muzeja odprli pregledno razstavo malih plastik in reliefov kiparke Vladimire Štoviček iz Leskovca - Pregled tridesetletnega ustvarjanja

BREŽICE - V galeriji Posavskega muzeja, ki letos slavi petdesetletnico, so v okviru počastitev tega jubileja minuli četrtek, 6. maja, zvečer odprli veliko pregledno razstavo del akademke kiparke Vladimire Štoviček iz Leskovca in tako najlepše potrdili svojo umeščenost v posavski prostor, ki mu v likovnem pomenu prepoznavnost ob slikarju in muzealcu Franju Stiplovskeu nedvomno pomembno izrisujeta kipar in medaljer Vladimir Štoviček in njegova hči Vladimira, ki nadaljuje očetovo umetniško izročilo v kiparstvu in medaljerstvu.

Razstavo je v sodelovanju z avtorico pripravila kustosinja Oži Lorber. Po uvodnem nagovoru direktorja Tomaža Teropšiča in obsežni predstavitvi kiparskega ustvarjanja Vladimire Štoviček, ki jo je podal umetnostni kritik dr. Mirko Juteršek, je razstavo odprl župan krške občine Franci Bogovič in se ob tej priložnosti avtorici zahvalil tudi za skrbno čuvanje očetove umetnostne dediščine in

Grafični remiksi

Mala Loka vključena v festivalsko dogajanje

MALA LOKA - Prodor računalniških tehnologij in razvoj novih medijev v vsakdanje življenje se odraža tudi v sodobni umetnosti, ki se sooča z izzivi novih tehnologij kot sredstvi izražanja. Mladinski kulturni center Maribor zato že štiri leta prireja Mednarodni festival računalniških umetnosti, ki naj bi tudi pri nas omogočil vpogled v tovrstno ustvarjalnost. Letošnji festival je 5. po vrsti, prvič pa se je razširil še na druge kraje v Sloveniji. Na Dolenjsko je segel z dvema dogodkoma. Na gradu Mala Loka, ki je središnja točka delovanja društva Arti, so v okviru festivala v nedeljo, 9. maja, odprli razstavo grafičnih remiksov Eyesolation: I For An Eye multimedijskega aktivista, publicista, založnika in glasbenika Morfeja. Kustosinja projekta je absolventka umetnostne zgodovine Nataša Petrešin. Jutri, 14. maja, ob 9. zvečer pa bo v gradu rave party Neutropolitan Lounge z discockejm Valentinom Kanzyanijem, Aleksijem in Doyajo.

Vladimira Štoviček med svojimi stvaritvami v galeriji Posavskega muzeja.

njen pedagoški prispevek v šoli in mentorstvu z ljubiteljskimi posavskimi likovniki. V kulturnem programu so nastopili učenci krške glasbene šole.

V galeriji Posavskega muzeja je na ogled obsežen izbor malih plastik, aktov in žanrskih figur ter medalj oziroma reliefov, ki so nastali v tridesetletnem ustvarjalnem obdobju Vladimire Štoviček od leta 1968 naprej. Kiparka je ves čas ostala zvesta svojemu ustvarjalnemu kredo, ki ga je Mirko Juteršek označil kot poetični realizem, oblikovala pa ga je iz očetovega umetniškega izročila in izhodišč, ki jih je osvojila med študijem na zagrebški likovni akademiji. Modernistične struje se je niso dotaknile, svoje poetične vizije je z natančnostjo in zahtevnostjo kiparskih tehnik, ki jih zahteva realistično upodabljanje, dosledno uresničevala skozi tri desetletja, zato za njen opus niso značilna razgibana stilska obdobja. Kiparka na najljubša tema je ob ženskem aktu in žanru portret, največkrat v ploskovitem reliefu, zaokroženem v okroglo obliko medalje. Njena umetnost je "blizu človeku in življenju", kot je v priložnostnem petnajststanskem katalogu zapisala Oži Lorber.

M. MARKELJ

KOPALCI APOLONIJE SIMON

KRŠKO - V torek, 11. maja, zvečer so v galeriji Krško odprli razstavo del Apolonije Simon, akademske slikarke mlajše generacije iz Ljubljane, ki pa je po rodu Brežičanka. Posavskim ljubiteljem likovne umetnosti se predstavlja s ciklom torzov moškega akta, naslovljenim Kopalci.

AVE V VITEŠKI DVORANI

BREŽICE - V Viteški dvorani Posavskega muzeja bo danes, 13. maja, ob osmih zvečer 4. abonmajske koncert, na katerem bo vodstvom dirigenta Andraža Hauptmana. Vokalna skupina velja za eno najboljših v Sloveniji, uspešno pa se uveljavlja tudi v tujini.

ČESTITKE JUBILANTU - Kipar, grafik in pesnik Rudi Stopar iz Sevnice bo konec tega meseca praznoval 60. rojstni dan, letos pa še 40 let kiparjenja in 30 let od prve samostojne razstave. Njegova kiparska in grafična dela so v javnih galerijah in zasebnih zbirkah v Sloveniji, na Hrvaškem, v Jugoslaviji in drugih državah, kot pesnik pa se je z haikuji tudi mednarodno uveljavil. Ob življenjskem in drugih jubilejih so mu v soboto, 8. maja, med prvimi čestitali člani uredništva revije Rast, katerega član je Stopar že osem let, na delovnem in družabnem srečanju v zidnici enologa Zdravka Mastnaka v Zajčji Gori. (Foto: MiM)

Še več Slovencev na Triglav!

NIŽJE PREMIJE DO 20 %

V Zavarovalnici Triglav, d.d., smo s 1. januarjem 1999 občutno znižali premije nekaterih avtomobilskih, premoženjskih in kmetijskih zavarovanj, pri tem pa še vedno zagotavljamo 100-odstotno varnost naših zavarovancev.

S še bolj dostopnimi premijami ter zanesljivimi zavarovalniškimi storitvami skrbimo za to, da bi bilo življenje v Sloveniji bolj varno.

premoženjska zavarovanja	kmetijska zavarovanja
Znižanje premije za 20 odstotkov pri: • požarnem zavarovanju objektov, opreme in zalog; • zavarovanju gospodinskih strojev in aparatov; • zavarovanju računalnikov, glasbenih instrumentov in akustičnih aparatov; • zavarovanju stekla; • zavarovanju obratovalnega zastoja zaradi požara; • montažnem zavarovanju; • zavarovanju opreme v zakupu; • zavarovanju blaga v hladilnicah in zamrzovalnikih; • zavarovanju sejmov.	• znižanje premije za 20 odstotkov pri zavarovanju izgube količine pridelka: - vinogradov, - hmelja in - vrtnin; • znižanje premije za 20 odstotkov pri zavarovanju sadovnjakov za izgubo količine in kvalitete pridelka; • znižanje premije do 20 odstotkov pri zavarovanju: - kopitarjev; - govedi: - plemenskih krav, - plemenskih telic, - pitovnega goveda; - psov.

Podrobnejše informacije o številnih drugih ugodnostih in celovit pregled nad popusti pri naših storitvah lahko dobite na poslovnih mestih Zavarovalnice Triglav.

PO TOČI ZVONITI JE PREPOZNO

Premoženjska in kmetijska zavarovanja Zavarovalnice Triglav, d.d.

Zavarovalnica Triglav, d.d., ima kot vodilna slovenska zavarovalnica na področju premoženjskih zavarovanj dolgoletno tradicijo. Varnost zavarovancev je v Zavarovalnici Triglav načelo, ki je vedno na prvem mestu. Zavedamo se, da je premoženje tisto, ki daje posamezniku občutek ekonomske varnosti. Zato stalno izboljšujemo obstoječa in razvijamo nova premoženjska zavarovanja. Z njimi se želimo čim bolj približati potrebam in željam kupcev zavarovalnih storitev ter jim v domačem in delovnem okolju zagotoviti varno življenje. Z zavarovanji osebnega in poslovnega premoženja zagotavljamo celovito zaščito premoženja posameznih ciljnih skupin zavarovancev.

Zavarovalnica Triglav ima na področju kmetijskih zavarovanj najbolj utrjen položaj in ugled, saj ponuja našemu kmetu poleg kmetijskih zavarovanj še vsa preostala premoženjska zavarovanja.

Za kvalitetno izvajanje in razvoj kmetijskih zavarovanj, t.j. zavarovanje posevkov in plodov ter zavarovanje živali, in za strokovno ocenjevanje škod skrbi močna strokovna služba na vseh območjih in poslovnih enotah Zavarovalnice Triglav, ki za lažje prilagajanje posameznim interesom redno spremlja gospodarske in družbene procese po regijah.

Kmetje, ki živijo z zemljo in od nje, in ki so eksistenčno odvisni od nepredvidljivih vremenskih dejavnikov, si lahko zagotovijo svojo ekonomsko varnost s tem, da se povežejo z zavarovalnico. Zgodnja ali pozna spomladanska pozeba vsakega nekaj let uniči ali močno prizadene pridelke trajnih nasadov. Tudi toča je reden spremljevalec kmetijske pridelave, saj pada od takrat, ko so posevki oz. plodovi mladi in zato najbolj občutljivi, pa vse do spravila le-teh. Zaradi tega je sklenitev kmetijskega zavarovanja dandanes praktično edina preostala možnost, s katero si kmet zagotovi ekonomsko varnost, ki pa je le v nekaterih predelih Slovenije podprta z občinskimi subvencijami za kritje določenega deleža zavarovalne premije. Vse bolj postaja jasno, da bo potrebno zavarovalno premijo za posamezno kmetijsko panogo vkalkulirati kot fiksni strošek. Glede na dejstvo, da teče že tretje leto od ukinitve aktivne obrambe proti toči z uporabo protitočnih raket, je v prihodnje upravičeno pričakovati morebitnega subvencioniranja dela zavarovalne premije tudi s strani države.

Zavarovalnica Triglav jamči pri osnovnem zavarovanju posevkov in plodov za škodo, ki jih na zavarovanih pridelkih povzročijo toča, požar ali strela. Pri tem je potrebno poudariti, da so zavarovani tisti deli kmetijskih kultur, za katere se le-te pridelujejo. Poleg osnovnega zavarovanja je možno ob doplačilu dodatne premije skleniti tudi dodatna zavarovanja posevkov in plodov (spomladanska pozeba, izguba kvalitete sadja in drugo).

Med zavarovanji posevkov in plodov so najbolj razširjena zavarovanja žit za zrno, krmnih rastlin, kjer prevladuje koruza za silažo, hmelja, sladkorne pese, oljne ogrščice, sadovnjakov in vinogradov proti toči, zavarovanja vinogradov in sadovnjakov proti spomladanski pozebi ter zavarovanja sadovnjakov proti izgubi kvalitete plodov.

Cepprav je slovenski živinorejec znan kot marljiv in dober rejec, prihaja tudi pri reji živali do nezaželenih dogodkov. Živali zbolijo, se poškodujejo ali celo poginejo. Zavarovanje pridobiva pomembno vlogo predvsem v intenzivni reji živali, ki pomeni visoko in bolj zahtevno proizvodnjo. Takšna proizvodnja pa pripelje do zmanjšanja odpornosti živali in s tem do večje obolenosti. Za reja to pomeni dodaten strošek in izpad proizvodnje. Zato se dobri gospodarji odločajo za zavarovanje svojih živali, kajti le na ta način premostijo nastalo škodo (stroški zdravljenja, nabava nove živali, posreden izpad proizvodnje) na najmanj boleč način. Zavarovalnica reju za poginulo oziroma zaklano žival povrne nastalo škodo kot tudi stroške, ki nastanejo pri zdravljenju. S tem mu omogoči obnovitev staleža v najkrajšem možnem času.

Živali je mogoče zavarovati pred nevarnostjo pogina, zakola ali ubitja v sili ter zakola iz ekonomskih razlogov. Poleg teh temeljnih nevarnosti se ob dodatnem dogovoru lahko sklene zavarovanje tudi za kritje stroškov zdravljenja, izgubo plodu, izginev in tatvino živali na paši, odgovornost lastnika živali in izgubo plemenske sposobnosti živali. Med zavarovanji živali so najbolj razširjena zavarovanja govedi, kopitarjev, prašičev in drobnice.

Po mnenju strokovne službe za kmetijska zavarovanja Zavarovalnice Triglav je v Sloveniji še veliko kmetijskih kultur, ki so izpostavljene vremenskim in drugim neugodam, kakor tudi veliko živali, ki zaradi raznih vzrokov ostajajo nezavarovane. Glavni razlog za nizko zavarovanost je nedvomno višina posameznih zavarovalnih premij. Pri zavarovanju živali so le-te po različnih območjih dokaj enotne, pri zavarovanju posevkov in plodov pa se višina zavarovalnih premij lahko zelo razlikuje, kar je odvisno predvsem od občutljivosti določenih kmetijskih kultur ter od območja, na katerem se te kulture nahajajo. Lahko bi trdili, da premijske stopnje za zavarovanje posevkov (žit za zrnje, koruze za silažo, sladkorne pese in ostalih poljščin) niso previsoke, če vzamemo za primer, da je za zavarovanje 1 ha pšenice pri donosu 6.000 kg/ha potrebno za zavarovanje nameniti približno 150 kg pridelka.

Na področju zavarovanj drugih kmetijskih kultur, kjer so bile zavarovalne premije visoke, pa smo se pri Zavarovalnici Triglav odločili za znižanje premije za 20 odstotkov pri zavarovanju trajnih nasadov (sadovnjakov, vinogradov, hmelja) in vrtnin. Pri zavarovanju živali pa smo znižali zavarovalne premije do 20 odstotkov, in sicer pri zavarovanju delovnih konjev, govedi (plemenskih krav, brejih telic in pitovnega goveda) in psov.

Vabimo vas, da pokličete svojega zavarovalnega zastopnika ali se oglasite na najbližjem poslovnem mestu Zavarovalnice Triglav, kjer boste dobili celovit pregled nad ponudbo vseh premoženjskih in kmetijskih zavarovanj in kjer bomo skupaj poiskali najbolj ugodno kombinacijo zavarovanj za vašo kmetijsko dejavnost.

TILIA INSTALACIJSKI MATERIAL
TRGOVSKO IN PROIZVODNO PODJETJE, d.o.o.
Ljubljanska c. 89, Novo mesto, tel.: 068/324-442

DOLENJSKI LIST

Profil
iskanje in selekcija kadrov

Kardeljeva pl. 1, 1000 Ljubljana
Tel. 061 1653 680, 1684 132
Faks 061 1684 472, 1681 585
home page: <http://www.profil.si>

Partner of AIMS
Associates for International Management Search

AKVIZITER - DISTRIBUTER

Naš naročnik, ugledno trgovsko podjetje, uvaja na trg nov - zelo perspektiven proizvod. Zato vabi k sodelovanju mlajše in ambiciozne osebe, ki bi na podjetniški način pristopile k prodaji, uvajanju in vzdrževanju teh proizvodov na področju Dolenjske regije.

Kandidati morajo imeti najmanj V. stopnjo izobrazbe in nekaj let izkušenj na komercialnem področju. Zaželeno je, da imajo možnost in namen delati kot podjetnik.

Vse kandidate, ki jih privlačijo novi izzivi, vljudno vabimo, da pošljejo svoj podroben CV (življenjepis) s predstavitvijo svojih podjetniških zmožnosti v 8 dneh po objavi na naš naslov.

BISTRO
A

Novi trg, Novo mesto
☎ 322-765

vam poleg pijače nudi tudi
več vrst pizz, hamburgerje,
cheeseburgerje, sardele,
lignje, pomfrit ...

Hrano vam pripeljemo
tudi na dom ali v službo.

Pridite, poskusite
in se prepričajte, da vse
najboljše za pizzo dobite pri

PARTNERTRADING, d.o.o.
iz Novega mesta!

PRAVI ANGLEŠKI

DEGUSTACIJA V NOvem MESTU

V sredo, 19. maja na stečaj odpiramo svoja vrata in vas vabimo, da na testnih vožnjah sami preizkusite in spoznate odličnost angleških vozil

Rover 200, Rover 400, Land Rover Freelander in MGE

Poleg užitka v vožnji boste deležni še brezplačnega strokovnega pregleda vašega vozila, predstavili vam bomo novi Land Rover Discovery in Land Rover Range Rover, s kančkom sreče pa si lahko prižrebate bogate nagrade.

Pridite, veselimo se vašega obiska!

Makoma, Belokranjska cesta b.š., Novo mesto

Za dodatne informacije pokličite na telefon: 068/341 043

SUZUKI SEJEMSKI POPUSTI IN ADUTI

PONUDBA MESECA - KLIMA PO POSEBNO UGODNI CENI

PRODAJNO SERVISNA MREŽA		VESEL	061 731 032	RAJBAR	069 21 444	SKRBIŠ	062 842 250	JERŠIN	064 242 779
INTRO	061 140-13-72	KISOVEC	0601 71 331	MG CENTER	0602 85 888	KADIVEC Senior	064 418 00 32	VUGA	065 29 022
AVTONISS	061 159-38-41	ULA	068 44 231	ANDI	063 743 389	KADIVEC Lesco	064 718 585	UKMAR	065 640 011
AVTOMARKET	061 161-35-25	MURN	068 24 791	OLDY	063 720 592	LUSINA	064 652 200	GVS	065 73 135
S.R.S.	061 27-47-89	MULLER	068 51 059	KRAJNC	062 300 19 70	BOGATAJ	064 555 222	QUALITY	066 38 500
AVTOTECH	061 666 359	BABIC	0608 21 307	SILER	062 654 20 01	STRIKOVIČ	064 331 013	GEC	067 64 081

IZJEMNA MAJSKA PONUDBA

FORESTER LX DEMO

Kamorkoli na nivoju! **NOVI LECACY** SEJEMSKI DARILLO do 100.000 SIT **OMEJENA KOLIČINA 10 % POPUSTA** na osnovno ceno. **LECACY SEASON** SEJEMSKI POPUSTI 100.000 SIT **IMPREZA 1.6 CW** SUPER PONUDBA že za 2.695.000 SIT

SUBARU	INTRO Lj. Mesto	AVTOMARKET Lj.	KRŽIČ Vrhnika	SKRBIŠ Preproga	MG CENTER Šentjur	OLDY Vojnice	VUGA Novo Gorica	KADIVEC Senior	BABIC Krško
Rado	061 140 13 72	061 161 35 25	061 732 129	062 842 250	0602 85 888	063 863 940	065 79 027	064 418 0032	0668 21 309
	061 274 789	061 647 304	062 300 19 70	062 654 20 01	063 743 389	063 722 465	064 650 011	064 718 585	064 21 444

KREKOVA BANKA

ČE STE SE ODLOČILI ZA PRODAJO VAŠIH DELNIC, KI STE JIH PRIDOBILI Z ZAMENJAVO ZA LASTNINSKE CERTIFIKATE, LAHKO TO STORITE PRI NAS. PRIJAZNO VAM BOMO SVETOVALI IN POMAGALI IZPOLNITI NAROČILO ZA PRODAJO DELNIC, KI KOTIRAJO NA LJUBLJANSKI BORZI.

PE NOVO MESTO, Prešernov trg 1 Tel.: (068) 322-190

www.krekova-banka.si

Da bo denar v službi človeka

DOLENJSKI LIST

Gremo na morje!

Z gumami Kléber.

Obiščite pooblaščen trgovine Kléber in povprašajte po nagradnih karticah. Potrebno jih bo samo izpolniti in z našo pomočjo boste takoj v igri.

Pravila so enostavna, nagrade pa poletno mikavne. Sodelujete lahko do 30. junija, sicer pa ste pri nas vedno dobrodošli, z veseljem vam bomo svetovali!

250 majic + 3 x enotedenske počitnice v Istri za dve osebi

POLETNA CESTA V MORSKA MESTA.

Pooblaščen trgovine

Mercator iz Krka z.o.o.
Knafelčeva 2, 8000 Novo mesto
Vidic Zlatko vulkanizerstvo
Ljubljanska 91, 8000 Novo mesto
Aleš Lasic s.p.
Trnje 14, 8250 Brežice
Ibici d.o.o.
Prešernova 15, 8250 Brežice
Melita Furlan s.p.
Mihalovec 71c, 8257 Dobova
B+M Unetič
Rostoharjeva 62, 8270 Krško
Darko Običak s.p.
Breg 41, 8273 Leskovec
Branko Metelko s.p.
Planinska 8, 8290 Sevnica
Boris Kovačič s.p.
Gornje Vrhopolje 13, 8310 Sentjernej
Strahimil Nikica
Breg revolucije 5, 8330 Metlika
Matija Brunskole s.p.
Hrast 1a, 8331 Suhor
Anton Mali s.p.
D. Bučarja 9, 8340 Črnomelj
Prodajno-servisna mreža Citroen
Prodajno-servisna mreža Renault

323P že za
1.972.900 SIT

Vsakemu tisto, kar si želi

V veliki prodajni akciji bogato opremljeni modeli Mazde 323 po posebej ugodnih cenah. Mazda 323P s servo volanom, centralnim zaklepanjem, električnim pomičnim strešnim oknom in varnostnima blazinama za voznika in sovoznika že za 1.972.900 SIT!

Mazdin pomladni 3+3 vsak dobi

In ne pozabite: kdor Mazdo priporoči prijateljem, dobi 3 odstotke neto vrednosti vozila, kdor Mazdo kupi na priporočilo prijatelja, dobi za 3 odstotke vrednosti vozila več opreme.

Ljubljana: GAMA CENTER, tel. (061) 141 43 38; GRUDA, tel. (061) 26 82 83; A COSMOS, tel. (061) 159 50 90; AMBROŽ LYM, tel. (061) 34 22 58; Maribor: AUTOCENTER SERBINEK, tel. (062) 42 45 00 50; Celje: STIGMA 93, tel. (063) 41 12 51; Kranj: AVTO MOČNIK, tel. (064) 24 16 96; Nova Gorica: AUTORENT, tel. (065) 28 460; Koper: QUALITY SERVICE, tel. (066) 38 983; Novo mesto: MSM, tel. (041) 68 07 74; Radenci: MOHOR MM, tel. (069) 65 830; Murska Sobota: AVTOCENTER LEPOŠA, tel. (069) 36 770; Brežice: BOGO BAUMKIRHER, tel. (0608) 61 078; Zagorje: AVTOHISA KRŽIŠNIK, tel. (0601) 64 729

www.mazda.mms.si

RADIO UNIVOX
107.5 MHz UKV
Rožna ulica 39, Kočevje
tel./fax 061/855-666

Srečko je za Tima vedel vnaprej

Bivši zmagovalec Vršiča je že pred štartom vedel za zmagovalca dirke Po Sloveniji - Boštjan Mervar poleg zmagovalca Tima Jonesa prvo ime dirke - Najbliže zmagi v šprintu v Ljubljani - Martin Derganc poskušal s pobegi - Organizatorji z odliko

Ko se je pisana kolesarska karavana letošnje dirke Po Sloveniji prvi delovni dan po prvomajskih praznikih zbrala v Novi Gorici, je trener in taktik novomeškega poklicnega moštva Krka Telekom Srečko Glivar že ob pogledu na štartno listo dejal: "Zanima me, kako bo z današnjim prologom opravil Zimbabvijec Tim Jones. On je moj prvi favorit, stavim, da bo on dobil dirko." Nihče ni stavil z njim, če bi, bi izgubil, saj se je zmagovalec Vršiča iz leta 1993 izkazal za izjemnega poznavalca svetovnega kolesarstva. Precej neznani 23-letni potomec angleških priseljencev iz dežele, ki je na kolesarskem zemljevidu sveta zagotovo ne bi našli, je na vršičkih serpentinah vrtel pedala tako lahkotno, kot smo lani lahko videli le prvega svetovnega velemojstra vožnje navkreber Marca Pantanija.

Cilj pete etape na Vršiču je za favorite postavil povsem druge kolesarje, kot bi jih, če bi se morali kolesarji po gorskem cilju I. kategorije spustiti v dolino in dirko kot v minulih letih nadaljevati proti Kranju in Ljubljani. Želje mnogih, da bi se kraljevska etapa dirke Po Sloveniji končala na Vršiču, so organizatorji dirke upoštevali, kar bi po svoje ustrezalo tudi novomeškemu poklicnemu moštvu, a Srečko Glivar ni imel sreče, saj sta oba specialista za dolge in strme vzpone ostala v bolniški - Vladu Miholjeviču so že na začetku leta operirali izrastke na kolenskih vezeh, Italijan Pascal Santoro pa ima prav tako težave s kolonom. Že pred začetkom dirke je bilo jasno, da Krka Telekom brez gorskega kolesarja nima favorita za skupno zmago, zato si je novomeško moštvo za cilj postavilo etapno zmago in rumeno majico. Zadnja etapa na dirki Po Sloveniji je za novomeško moštvo osvojil Branko

Filip leta 1995. Načrt so kolesarji Krke Telekoma uresničili v celoti.

Boštjanova rumena majica

Boštjan Mervar je na najvišjo stopničko zmagovalnega odra stopil že prvi dan dirke, ko je z vratolomno vožnjo po novogoriških ulicah dobil uvodni 2,5 km dolgi kronometer in oblekel rumeno majico. Manj sreče kot Boštjan je imel v ponedeljek v Novi Gorici drugi novomeški sprinter, ta čas izjemno dobro pripravljeni Milan Eržen, ki je na ostrem ovinku malo pred ciljem padel, prišel na cilj z enominutno zamudo in dirko zaradi poškodb vseeno končal še pred prvim začetkom.

Čeprav je tako Boštjan Mervar že pred prvim začetkom dirke ostal brez dragocenega pomočnika, je novomeškim profesionalcem uspešno zadržati rumeno majico vodilne-

ga v skupnem vrstnem redu na Boštjanovih ramenih vse do odločilnega vzpona na Vršič. Novomeški kolesarji so se za rumeno majico kar precej namučili, saj so morali pokrivati pobege vseh najhujših konkurentov, poleg tega pa je bilo treba Boštjanu, edinemu pravemu sprinterju v moštvu Krke Telekoma, vsakič pripraviti ugoden položaj za zaključni šprint, pri čemer mu je največ pomagal Uroš Murn.

Boštjan Mervar

Žal Boštjanu v boju z Italijanskimi specialisti, ki jim je zaključni šprint pripravljalo celotno moštvo, ni uspelo doseči krone, je pa kar trikrat osvojil drugo mesto. Še najbliže zmagi je bil v Ljubljani, kjer sta v ovinek pre ciljno ravnilo z Urošom Murnom pripeljala na čelu kolone, a ga je na ciljni črti le za centimeter ali dva prehitel član italijanskega poklicnega moštva Navigare Dario Pieri. Kljub temu je bil Boštjan poleg zmagovalca dirke najuspešnejši kolesar na dirki, saj je rumeno majico vodilnega v skupnem vrstnem redu nosil kar pet etap, štirikrat stal na stopničkih za zmagovalca in s tem osvojil zeleno majico najboljšega po točkah, z devetimi mestom na Vršiču pa je presenetil vse poznavalce kolesarstva, saj nihče ni pričakoval, da bi se sprinter lahko tako enakovredno kosal s specialisti za vožnjo v klanec.

Martinovi podvigi

Edina možnost, da bi se skupne zmage dokopal nekdo izmed kolesarjev, katerih posebnost ni vožnja v hrib, je bila, da bi v naslednjih etapah nekomu uspelo pobegniti in priti na cilj z večjo prednostjo, ki je hribolazci ne bi mogli več izkoristiti. Prav to je poskušal 22-letni Novomešan Martin Derganc, ki je na dirki po taktiki svojega nekdanjega trenerja Janeza Jagodica nastopil v dresu mlade slovenske reprezentance, sicer pa se kolesarskega poklica že tretje leto uči v italijanskem amaterskem moštvu Zalf Fior.

BRUNSKOLE DRŽI BESEDO

HRAST - Ko je pozimi Slavko Brunskele predstavil svoje načrte za svojo drugo sezono med avtomobilističnimi dirkači, je kljub le enoletnemu stažu smelo napovedal naskok na naslov državnega prvaka, že na prvi dirki pa je dokazal, da je trdno odločen, da bo besedo tudi držal, saj je že na prvi dirki za državno prvenstvo v gorskih tistih nem avtomobilizmu v Rechbergu v Avstriji v skupini N osvojil 1. mesto. Dirka je štela tudi za evropsko prvenstvo, kjer je v konkurenci tekmovalcev iz 6 držav Brunskele v razredu N osvojil 12. mesto, v skupini nad 2000 ccm pa je bil drugi. Ker mu ni uspelo zbrati dovolj denarja, letos s svojim BMW-jem M3 ne bo nastopal na cestnih dirkah, preizkušnjah.

NOGOMETAŠICE V ČRNOMLJU S HRVAŠKO

ČRNOMLJ - Od 14. do 16. maja se bo v Črnomlju pripravljala slovenska ženska nogometna reprezentanca. Za zaključek priprav bodo največje slovenske mojstrice nogometa v nedeljo ob 16.30 na stadionu v Črnomlju odigrale prijateljsko tekmo z žensko nogometno reprezentanco Hrvaške.

Martin je že na prvi etapi z več kot 100 km dolgim samostojnim pobe- gom poskusil tok dirke usmeriti na svoj mlin, a mu tega izkušeni italijanski profesionalci niso pustili in ga je glavina ujela le nekaj kilometrov pred ciljem.

Martin tudi v nadaljevanju dirke ni miroval in je bil ves čas najdejavnejši kolesar v karavani. Podoben podvig kot v prvi etapi mu je uspel spet v četrti od Maribora do Ljubljane, ko se je za pobeg odločil na začetku vzpona na Črničev in je na vrh drugega najhujšega vzpona na dirki prikošaril s tremi minutami prednosti. Tako kot pred Novo Gorico se mu tudi tokrat račun niso izšli do konca, saj ga je glavina tik pred Ljubljano ujela, je pa na gorskih in letetičih ciljih že zbral toliko točk, da sta bili majici za najboljšega gorskega kolesarja in najboljšega na letetičih ciljih njegovi vse do cilja v rodnem Novem mestu.

Organizatorji z odliko

Letošnjo dirko Po Sloveniji je pripravil kolesarski klub Krka Telekom na čelu z organizacijskim direktorjem dirke Mirkom Fifoltom, sekretarjem Robijem Kastelcem in predsednikom organizacijskega odbora Tonetom Anderličem. Z odličnimi ocenami svojega dela zagotovili, da bo dirka v novomeških rokah tudi prihodnje leto. Prizadevnim članom kolesarskega kluba je na pomoč priskočila množica pravih privrženecv kolesarstva, ki so svoje delo opravili za majico in

Martin Derganc

sendvič, kot je na zaključku dirke, ko se jim je v imenu organizacijskega odbora posebej zahvalil, dejal Mirko Fifolt. Edina pripomba, ki so jo imeli udeleženci dirke, je letela na predloge vožnje z avtomobili do štartov in po končanih etapah s cilja do hotelov, vse drugo pa jim je steklo kot po maslu.

IGOR VIDMAR

TOPLIŠKI HOKEJISTI BREZ REPREZENTANTOV

DOLENJSKE TOPLICE - Hokejski klub Dolenjske Toplice bo tudi letos nastopal na turnirjih za državno prvenstvo v hokeju na kotalkah (in line hokej), vendar tokrat v topliški vrsti ne bo zvencev imen iz slovenske reprezentance v hokeju na ledu. Večina topliških mladcev, ki se je lani uvrstila v finale državnega prvenstva do 15. leta, je prerasla mlajšo kategorijo, zato bodo letos fantje nastopili kar v članski konkurenci. Na prvem od osmih turnirjev, ki so ga minuli konec tedna pripravili v Lukovici, Topličani niso nastopili, hokejske palice pa bodo zares prekrizali v Vodichah, kjer se bo v soboto, 15. maja, začel drugi letošnji turnir. Četrti turnir bo 28. in 29. maja v Dolenjskih Toplicah.

VODI CVET

V drugem kolu belokranjske re- kreativne lige v malem nogometu so bili doseženi naslednji izidi: Svip : Krokro 0:2, Republikanci : Griblje 7:2, Pekarna Presta : Pivnica Sodce 2:4, Partizan : Gostinstvo Cveto 0:3, Dragovanja vas : Veterani Bele krajine 1:2. Les- tva: 1. Gostinstvo Cveto, 2. Krok- rar, 3. Pivnica Sodce itd.

Bolje vrabec v roki kot...

Trener Krke Telekoma Srečko Glivar o taktiki svojega moštva, slovenskih konkurentih in Gorazdu Štanglju

Kaj ste pred začetkom pričakovali od letošnje dirke Po Sloveniji?

Že pred začetkom sem vedel, da kdor bo po prologu oblekel majico, če bo član ene izmed boljših moštvev, bo v rumenem ostal do Vršiča. K sreči smo rumeno majico dobili mi in so se moje napovedi uresničile. Če ne bi Mervar oblekel majice že na začetku, bi bilo vprašanje, če bi lahko sploh kaj naredili.

Bi lažje prišli do etapne zmage, če ne bi imeli rumene majice?

Morda res, ker potem ne bi toliko pazili na nas, a lahko bi se zgodilo, da bi ostali popolnoma praznih rok. Bolje vrabec v roki kot golob na strehi.

Bojevali ste se na treh frontah.

Res je, a to je težko. Branili smo majico, si prizadevali za etapno zmago, a razen zmage na prologu dosegli le tri druga mesta, in čakali na priložnost za uspeh v skupni razvrstitvi, ki pa je nismo dočakali, saj so se Italijani pravočasno odzvali na vse pobege, ki so bili nevarni za skupni vrstni red.

Boštjan Mervar je bil vaš skriti adut, a zaradi majice načrtov niste mogli uresničiti?

Za Mervarja so vsi mislili, da je le dober sprinter in slab v klanec. Tega, da mu gre od nog tudi vožnja navkreber, ni vedel nihče. Če ne bi bil v rumeni majici, pa bi bil vseeno pri vrhu skupnega vrstnega reda, bi lahko pred vzponom na Vršič pobegnil ter si nabral dovolj prednosti, da ga do vrha ne bi nihče več ujel. To so samo ugibanja, čeprav je Boštjan z devetimi mestom na Vršiču dokazal, da bi taka taktika lahko uspela.

Kako so se izkazali posamezni člani moštva Krke Telekoma?

Dirka se je razletela tako, da so morali vsi pokazati vse, kar znajo. Mervar je svojo nalogo opravil z odliko, le malo sreče mu je manjkalo, da bi rumeni majici dodal še etapno zmago. Pri pripravi zaključnega šprinta mu je vsakič pomagal Uroš Murn, ki je skupaj s Pintaričem in Papežem ves čas uspešno nadziral tekmece. Z bor-

benostjo in doslednim opravljanjem nalog nas je vse presenetil povratnik Sandi Papež, ki je bil vedno v ospredju in je res garal celo dirko.

Nekateri vam očitajo, da, namesto da bi slovenska moštva sodelovala, tekmujejo drugo proti drugemu?

To je že leta stalno vprašanje novinarjev, ki tega pojma nikakor nočejo razumeti. To, da tek-

Srečko Glivar

mujemo eden proti drugemu, je dobro. Način dirkanja, ko so vse ekipe iz ene države držale skupaj in delale za enega kolesarja, je preživela taktika, ki je bila v navadi v socialističnih državah, kjer je politika zahtevala zmago domačega kolesarja. Tudi na Giro si številna italijanska moštva med sabo neusmiljeno konkurirajo. To je način dirkanja, ki že leta velja na vseh evropskih dirkah.

Kaj pa menite o uspehih Gorazda Štanglja?

Takoj po končanih etapah dirke Po Sloveniji smo hoteli pred televizijske sprejemnike, kjer smo ob neposrednem prenosu dirke Po Romandiji z veseljem občudovali njegove podvige, ko se je enakovredno kosal z največjimi imeni svetovnega kolesarstva. Gorazd je v pravem trenutku odšel po svetu; če ne bi šel, bi bila to zanj in za slovensko kolesarstvo velika škoda.

I. V.

NA VRŠIČU - Zmagovalci Vršiča se zapišejo v kolesarsko zgodovino in spomin ljubiteljev kolesarstva še bolj kot zmagovalci dirke Po Sloveniji. Leta 1969 se je na dirki Po Jugoslaviji na Vršič najhitreje povzpeli znameniti Nizozemec Joop Zoetemelk, kasnejši zmagovalec Toura. Letošnji junak vršičkih serpentin Zimbabvijec Tim Jones je pripeljal na vrh lahkotno, kot to zmorejlo le največji šampioni, po napovedih strokovnjakov pa tudi njegova čaka še lepa prihodnost. Kot vedno so tudi letos na zadnjih kilometrih vzpona kolesarje spodbujali številni gledalci, med katerimi ni manjkalo Dolenjcev. (Foto: I. V.)

Izidi dirke Po Sloveniji

Prolog, Nova Gorica, 2,5 km - 1. Boštjan Mervar (Krka Telekom) 2:39, 2. Chris Walker (VB, Linda McCartney) + 02, 3. Giacomo Battistell (Ita, Krka Telekom) 03...

5. Sandi Papež (Krka Telekom) 03, 6. Igor Kranjec (PP&RR) 04 itd.

1. etapa, Nova Gorica - Nova Gorica (185 km) - 1. Gabriele Balducci (Ita, Navigare) 4:29:36, 2. Boštjan Mervar, 3. Josef Lontscharsch (Avt, ELK)...

7. Uroš Murn (Krka Telekom) vsi isti čas.

2. etapa, Ribnica - Rogaska Slatina (175 km) - 1. Lontscharsch 4:19:27, 2. Artur Krzeszowiec (Pol, Amore&Vita), 3. Gabriele Balducci (Ita, Navigare)...

5. Uroš Murn (Krka Telekom) vsi isti čas.

3. etapa, Radenci - Beltinci (175 km) - 1. Enrico Degano (Ita, Navigare) 3:45:46, 2. Boštjan Mervar (Krka Telekom), 3. Arno Kaspert (Avt, Elk) vsi isti čas.

4. etapa, Maribor - Ljubljana (196 km) - 1. Dario Pieri (Ita, Navigare) 4:38:16, 2. Boštjan Mervar (Krka Telekom), 3. Moreno Di Biase (Ita, Cantina Tollo)...

10. Igor Kranjec (PP & RR) vsi isti čas.

5. etapa, Grosuplje - Vršič (203 km) - 1. Tim Jones (Zim, Amore&Vita) 5:13:28, 2. Stefano Panetta (Ita, Navigare) +1:52, 3. Tadej Valjavec (Slo, Sava Kranj) 1:54, 4. Gerrid Glomser (Avt, Navigare) 2:10, 5. Massimo Giunti (Ita, Cantina Tollo) 2:21, 6. Uroš Murn (Slo, Krka Telekom) 2:48...

Pintarič... 10. Giacomo Battistell (vsi Krka Telekom) vsi isti čas.

Končni vrstni red - 1. Tim Jones (Zimbabve, Amore & Vita) 22:19:22, 2. Tadej Valjavec (Sava Kranj) +1:49, 3. Stefano Panetta (Ita, Navigare) 2:04, 4. Gerrid Glomser (Avt, Navigare) 2:06, 5. Massimo Giunti (Ita, Cantina Tollo) 2:23, 6. Boštjan Mervar (Krka Telekom) 2:33, 7. Uroš Murn (Krka Telekom) 2:45, 8. Federico Giabbecucci (Ita/Cantina Tollo) 2:53, 9. Sandi Šmerek (Savaprojekt Krško) 2:57, 10. Boris Premužič (PP&RR) 3:16, 11. Sandi Papež (Krka Telekom) 3:24, 13. Bogdan Ravbar (Savaprojekt Krško) 4:06, 17. Robert Pintarič (Krka Telekom) 6:19, 20. Igor Kranjec (PP & RR) 7:02, 25. Martin Derganc (Slovenija - mladji) 9:21 itd. do 63. mesta.

Majice - rumena (skupna zmaga): Tim Jones; modra (leteči cilji): Martin Derganc; pikčasta (gorski cilji): Martin Derganc; bela (najboljši do 23. leta): Tadej Valjavec; zelena (najboljši po ciljnih točkah): Boštjan Mervar.

Tim Jones, junak Vršiča in zmagovalec dirke Po Sloveniji

V LJUBLJANI ZA LAS - Čeprav je Boštjan Mervar za etapne uvrstitve zbral največ točk in s tem osvojil zeleno majico, mu v šprintu ni uspelo ugnati odličnih italijanskih sprinterjev. Kar trikrat je dirko končal na drugem mestu, najbližje šprinterski zmagi pa je bil v Ljubljani, kjer ga je Dario Pieri na ciljni črti pred slovenskim parlamentom ugnal le za dober centimeter. Na sliki: boj med Pierjem (na sredi) in Mervarjem (desno) tik pred ciljem v Ljubljani. (Foto: I. V.)

NAJBOLJŠI ROKSI

ŠENTJERNEJ - Šentjernejski kasaci se na zadnji dirki pred domačo prireditvijo 9. maja v Ljubljani niso izkazali, kot so vajeni. Na prvi dirki je Roksi z Janezom Košakom s kilometrskim časom 1:25,4 zasedel 3. mesto. V peti točki sporeda je bil Valat z Jožetom Judežem s kilometrskim časom 1:21,5 četrti. V sedmi točki pa je Sissi Sara pod vaje- mi Voja Maletiča s časom 1:21,2 dosegla četrto mesto.

VTIČ REPREZENTANT

ZABRDJE - V soboto, 8. maja, so na katamaranu Prince of Venice med izletom v Benetke podelili priznanja najboljšim slovenskim smučarjem skakalcem in kombinatorcem. Za drugo mesto v skupnem vrstnem redu v slovenskem pokalu med dečki do 14. leta je pokal prejel tudi Damjan Vtič iz Zabrđja, ki se je uvrstil tudi v slovensko kadet- sko reprezentanco.

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC

TENIŠKI CENTER OTOČEC

• ČLANSKI TURNIR - V soboto, 15. maja, bodo v Teniškem centru Otočec pripravili turnir za člane za prehodni pokal. Igralce bodo razvrstili v dve kategoriji, do 35. leta in nad 35. letom. Turnir se bo začel ob 15. uri, prijave pa zbirajo v recepciji teniškega centra ali po telefonu 75 458. Zadnji rok prijave je pol ure pred začetkom turnirja.

• TRETJA LIGA - V soboto, 15. maja, dopoldne bo na igriščih Teniškega centra Otočec ligaško srečanje tretje slovenske teniške lige med domačim moštvom in Mojstrano.

Odgovori, popravki in mnenja

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovorov in popravkov, ki so objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori, popravki in mnenja", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Krške novice Posavje lani v rdečih številkah

DL št. 18, 6. maja

TE Brestanica je poslovala v poslovnem letu 1998 uspešno in ga zaključila s pozitivnim rezultatom v višini 324,7 milijonov tolarjev. Revizijo poslovnih in finančnih rezultatov za leto 1998 je opravila revizijska družba Price Waterhouse Coopers, d.d., Ljubljana. TE Brestanica je v letu, ko izvaja največje investicije v svoji zgodovini (Izgradnja novih kapacitet moči 2x114 MW), izvedla vrsto poslovnih ukrepov za normalno poslovanje, zato je dezinformacija, navedena v dveh prispevkih Dolenjskega lista, boleča.

Mag. DRAGO FABIJAN
direktor Termoelektrarne
Brestanica

Asfalt na Gorjance nesprejemljiv tujek

DL št. 18, 6. maja

Na seji UO PD Novo mesto dne 4. maja, še pred tem pa na Odseku za varstvo narave in gorsko stražo, smo med drugim obravnavali tudi namero Ministrstva za promet in zveze - Direkcije RS za ceste in Družbe za državne ceste, d.o.o., po posodobitvi (asfaltiranju) gozdne ceste Gabrje-Gorjanci-Vahta.

Cesta vodi skozi načrtovan krajinski park, skozi rezervat pitne vode, nad bajeslovnim studencem Gospodična in drugimi vodnimi viri, v bližini je tudi edini pragovzd v tem delu Slovenije. Do sedaj je ta del Gorjancev slovel po čistem zraku in vodah, mirnem življenju divjadi in rastlin, zato ga vsi tisti, ki v naravi iščemo mir in tesnejši stik z njo, tako radi obiskujemo. Seveda koristimo svojemu zdravju in ne škodujemo okolju, če se v ta prelep košček Slovenije odpravimo peš. Še sedaj so silno moteči tisti obiskovalci Gorjancev, ki se vseprek brez razumne razloga prevažajo z avtomobili. Gorjance spoznavamo lahko z uporabo številnih pešpoti, med katerimi sta najbolj poznani Irdinova pot in Evropska pešpot. Sam vrh je tudi točka razširjene slovenske planinske transverzale. To so kljub vsemu še vedno predeli miru, brez hrupa in smradu iz doline.

Da bi vsaj Trdinov vrh zaščitili pred motoriziranim prometom, smo že pred leti predlagali postavitev zapornice nad opuščenim peskokopom nad križiščem za Trdinov vrh. Zal naša pobuda takrat ni uspela. Sedanja namera o asfaltiranju omenjene ceste bi bistveno poslabšala naravno ravnovesje v tem okolju, hkrati pa bi bila voda na mlín tistim, ki to območje že sedaj nerazumno onesnažujejo. Številne čistilne akcije, ki jih organiziramo v PD Novo mesto, kažejo, da je predvsem motorizirani promet tisti, ki omogoča neosveščenim obiskovalcem, da puščajo za seboj velike količine odpadkov, ki jih, če bi prišli peš, nikoli ne bi prinesli s seboj, kaj šele odrgli, da ne omenjamo številne embalaže odpadnih olj, škodljivih izpuhov in neznosnega hrupa.

Ljubitelji hribov na Dolenjskem smo že tako "prikraščani" za visoke vrhove, asfalt na Gorjancih pa bi že tako razmeroma kratke pešpote do-

datno razvrednotil, saj velja splošno prepričanje, da vrhovi, do katerih vodijo ceste, tudi če so samo makadamske, niso kaj prida planinski. Če bomo še Gorjance onesnažili z asfaltom, bodo šla ta sedaj pogosto obiskana območja v trajno planinsko pozabo.

Zaradi vsega navedenega seveda tudi planinci ne podpiramo asfaltiranja cest na Gorjancih in se tako pridružujemo naravovarstvenikom Novega mesta in Zavodu za varstvo narave in kulturne dediščine v oceni, da bi bil asfalt na Gorjancih nesprejemljiv tujek in grob poseg v naravo. Nerazumljivo je že samo razmišljanje o takim posegu v trenutku, ko se drugje po Sloveniji trudijo celo zapreti za motorni promet alpske doline oz. dostope do podobnih naravnih okolij.

ROŽI SKOBE
načelnica odseka za varstvo
narave in gorsko stražo
JOŽE PERŠE
predsednik PD Novo mesto

KAMERA ODKRIVA - Direktor Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije Franc Košir vodi ustanovo, ki obrača ogromne denarce, a je ostal skromen in preprost, kot so ga njegovi znanci in prijatelji poznali še od prej. Da se zna izborni pošliti tudi s svojimi sodelavci, je dokazal pretekli petek ob otvoritvi prostorov izpostave v Trebnjem. Dejal je, da se ima lahko za Dolenjca, čeprav bi lahko bil morda tudi Notranjec. Toda le Dolenjci premorejo posebnost, kakršen je - cvček, si je mislil Košir, ko je pokusil kozarček Frelihovega cvčka. (Foto: P. P.)

KAJ PIŠEJO DRUGI

O frčanju perja vse tiho

Ko je Marjan Podobnik napovedoval, kako bo frčalo perje, če se ne bodo zbistrile vode v državi, in zahteval red tudi pri plačah visokih državnih uslužbencev, predvsem pa pri tistih, ki so prek različnih paradržavnih organizmov priselani na državne jasle, je bilo jasno, da iz te moke ne bo kruha. Očitno je povsem brez moči, pa čeprav je šef različnih vladnih komisij, tako da mu v državi ni uspelo zagotoviti niti pregleda nad plačili, kaj šele, da bi naredil red in prejemke spravil v zakonsko dogovorjene okvire. Takšna operacija bi od njega zahtevala, da bi pobrskal tudi po fevdih, ki si jih je pridobila njegova stranka v sedanjem koalicijskem sobivanju. A glej ga zlomka, Marjan Podobnik je po dobrem letu povsem umolknil. Nič več se ne huduje zaradi neurejenega sistema plač v različnih potrebnih in nepotrebnih skladih, agencijah, visoko zvenečih družbah, ki bi morale skrbeti za razvoj, a resnici na ljubo potapljajo še tista podjetja, ki so v njihovi "lasti". Pravzaprav je Podobnik čedalje tišji, saj le še tu in tam slišimo kakšno besedo njegove skrbi za vitalne interese države, o frčanju perja pa je vse tiho. Z njim je, razumljivo, vse bolj zadovoljna koalicijska partnerica, saj je postal kooperativnejši, skratka fant od fare. (Panorama)

To je prava dolenjska šmarnica!

4. in 5. maja sta v Ljubljani potekali dve odmevni študentski prireditvi: Cvičkarija in Študentska tržnica - Predstavili so se tudi Trebanjci in Belokranjci

LJUBLJANA - Kulturno-zabavno Študentsko tržnico, ki jo je organizirala Zveza študentskih klubov Slovenije, je obiskalo čez 5.000 študentov. Na njej je svoje delo in predvsem svoje domače okolje predstavilo 45 študentskih klubov iz vse Slovenije. Ves dan so nastopale folklorne, glasbene, gledališke in plesne skupine. Izbirali so tudi najlepšo stojnico (lani je zmagal Klub belokranjskih študentov), medtem ko so župani iz vse Slovenije za najlepšo branjevo izbrali študentko novomeškega kluba.

Kot poroča Boštjan Papič iz Metlike, so svoj kraj izvirno in slikovito predstavili tudi belokranjski študenti. Ti so namesto stojnice postavili star kmečki voz s sodom vina, belokranjskim lanenim platnom, prtički, gugalom in belokranjsko kulinariko. Prikazali so, kako se obleče zeleni Jurij, predstavili turistične zanimivosti Bele krajine, študentka v belokranjski noši pa je delila pisanice. Pred-

stavitev je popestril še nastop folklorne skupine in tamburaške skupine Varalo iz Dragatusa. Študentom so pri predstavitvi pomagali: Belokranjski muzej, Vinska klet KZ Metlika, Vera Vardjan iz Neraja in župani.

Občina Trebnje je, kot pravijo v Turistično-informacijskem centru, podprla predstavitev na obeh omenjenih prireditvah. Klub študentov občine Trebnje je na stojnici predstavil znamenitosti ter vinsko in kulinarčno podobo domačega kraja. Obiskovalci so lahko pokusili: cvček Vinogradniško-turističnega društva Čatež pod Zaplazo, pravo dolenjsko

šmarnico, jetno pašeto gostilne vavornik, kruh in krofe iz Dolenjskih pekarn PC Trebnje, potico iz kuhinje Trima in medicino Čebelar-skega društva.

Turistični informativni center (TIC) se je predstavil s promocijskim gradivom. Ta center je pripravil tudi predstavitev občine Trebnje na Cvičkariji v Ljubljani. Tam so predstavljali turistično ponudbo ter točili cvček Društva vinogradnikov Trebnje in Vinogradniško-turističnega društva Čatež.

Ob dnevu sester

6. simpozij zdravstvene nege na Otočcu

12. maja praznujejo medicinske sestre po celem svetu svoj dan. Mednarodna organizacija ICN (International Council of Nurses), ki povezuje 118 držav iz celega sveta, je ta dan proglasila za mednarodni dan medicinskih sester. Praznujejo ga v spomin na ustanoviteljico moderne sestrinstva Florence Nightingale.

Mednarodna organizacija vsako leto izbere nosilno temo tega dneva, letošnji moto je posvečen 100-letnici ICN in se glasi: "Praznujmo preteklost zdravstvene nege - zahtevajmo prihodnost". Temu geslu je sledila tudi stanovska organizacija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v Sloveniji, Zbornica zdravstvene nege Slovenije, in skupaj z regijskim društvom medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Novo mesto včeraj v Novem mestu pripravila osrednjo republiško proslavo. Danes, 13. maja, pa bo na Otočcu potekal 6. simpozij zdravstvene nege, na katerem bodo predstavljeni polpretekla zgodovina slovenskega sestrinstva in izziv v zdravstveni negi za jutrišnji dan. Poleg tega bodo s predavanjem o zdravstveni negi v tretjem življenjskem obdobju obeležili mednarodno leto starejših.

Medved v mestu - posledica posegov v njegovo okolje

Opozorila lovcev

Prihod medveda na dvorišče šole na Galjevi v predmestju Ljubljane je upravičeno pritegnil pozornost najširše javnosti. Tak obiski izven medvedovega osrednjega območja na Kočevskem so namreč tudi za Slovenijo, ki je ena redkih v tem delu Evrope s tako populacijo medvedov, ki se še lahko samostojno ohranja, precej redki. Ob tem dogodu moramo torej odgovoriti na vprašanje, kako je mogoče, da je medved prišel v naselje.

Medved je kljub mogočnosti plaha žival, ki se človeku umakne, kadar je to le možno, zato mu le redko pride pred oči. Izjeme so medvedke z mladiči, ranjeni ali pa kako drugače prizadeti medvedi. O natančnih vzrokih za prihod tega medveda v naselje bomo lahko poročali šele po opravljeni raziskavi, ki bo morebiti pokazala razloge za tako obnašanje. Z gotovostjo pa lahko trdimo, da so pogostejši prihodi medveda v naseljena področja posledica neodgovornega poseganja v osrednje bivalno območje medveda. Država namreč ob tem, da je opredelila osrednje varovano medvedovo območje, v tem območju dopušča ali celo spodbuja posege, kot so naseljevanje, izsekavanje gozdov in živinorejske dejavnosti. Človek s takimi posegi dobesedno sili varovanega medveda, da občasno pobegne tja, koder ni varovan. S tem ogroža ne le obstoj te vrste v Sloveniji, ampak tudi prebivalstvo urbanih okolij.

Zato se lovci ne zavzemamo le za popolno zaščito tako medvedov na njihovem osrednjem bivalnem območju, ampak tudi za to, da bi ta območja ostala v vseh pogledih čim bolj neokrnjena. Le tako preprečimo nadaljnje pohode medveda in drugih zveri v naselja.

Ocenjujemo, da v Sloveniji živi od 350 - 400 medvedov na življenjskem prostoru blizu 400.000 hektarov, ki sega vse do obronkov Krima. Razumljivo je, da je ohranitev medvedov možna le z vzdrževanjem števila, kot ga naravno okolje še prenese in kolikor ga ohranitev vrste zahteva.

BLAŽ KRŽE,
predstojnik strokovnih služb
Lovske zveze Slovenije

• Bolj trdna je zunajzakonska zveza, ki temelji na ljubezni, kot zakonska brez ljubezni. (Kostič)

KVIZ O PIVU - Na nedavnem tekmovanju v znanju o pivu v Privorotni Union v Ljubljani so med petnajstimi ekipami zasedle 2. mesto dijaške ekipe iz Brežic, Novega mesta in Ptuj. Na fotografiji ekipa Srednje ekonomske šole Novo mesto: Jože Perše, Mojca Lamovšek, Stanka Androjna in Aleš Buteršek.

SREČANJE AKTIVISTOV RK V GORNJI RADGONI - V soboto, 8. maja, je bilo peto srečanje aktivistov Območnih združenj Rdečega križa Gornje Radgone in Novega mesta, in sicer na Stari Gori pri Gornji Radgoni. Srečanja so se udeležili tudi škocjanski župan Poviš, šentjernejski župan Hudoklin, župan občine Dolenjske Toplice Vovk in podžupan novomeške občine Somrak.

IZJAVA ZA JAVNOST

Študentski svet Pedagoške fakultete v Mariboru protestira ob podpori Študentskega sveta Univerze v Mariboru kandidaturi dr. Ludvika Toplačka za rektorja. Glasovanja za podporo omenjenemu kandidatu ni bilo na dnevnem redu, izvršilo se je nenapovedano pod točko razno. Odločanje je potekalo brez predhodne predstavitve kandidatov oz. njihovih programov. S tem pa je bil oškodovan drugi kandidat dr. Davorin Kračun, katerega marsikdo, ki je glasoval, sploh ni poznal. Dr. Ludvik Toplak je dobil podporo samo štirih od enajstih svetnikov, kolikor jih je v Študentskem svetu. Nikakor ne moremo sprejeti takšnega načina glasovanja in komunikacije znotraj takšne institucije, kot je univerza. To se ni zgodilo prvič, zato se resno sprašujemo, kam vodi takšen način delovanja Študentskega sveta Univerze v Mariboru.

Študentski svet PeF-a
IVANA VINOVRŠKI,
prodekan za študentska
vprašanja PeF-a

Kratka zgodovina Slovenije

V knjižnici predstavitev knjige zgodovinarja dr. Janka Prunka

V veliki čitalnici knjižnice Mirana Jarca v Novem mestu je 6. maja zvečer ob skromni udeležbi obiskovalcev predstavil svoje knjižno delo "Kratka zgodovina Slovenije" zgodovinar Janko Prunk, doktor zgodovinske znanosti in profesor na fakulteti za družbene vede ljubljanske univerze. Avtor številnih del iz slovenske in evropske zgodovine je za uvod razložil, da je delo kot brošura prvič izšlo že v letu 1994 pri založbi Mihelač zaradi uradnih po-

treb republike, v letu 1996 pa v dvakratnem obsegu v angleškem in nemškem jeziku. Knjiga je postala promocijsko gradivo Urada za informiranje. Razmere so potrdile, da tak razširjen in poglobljen pregled, zlasti za 20. stoletje, v Sloveniji nujno potrebujemo.

Kratka zgodovina Slovenije je na 220 straneh izšla lani pri založbi Grad v Ljubljani. Močno je približala in poenotila pisanje ter poimenovanje zgodovinskih podatkov. Bralcu splošnega kulturnega profila nudi ustrezen pregled o prednikih današnjih Slovencev, o rojstvu našega naroda in prizadevanjih za Zedinjeno Slovenijo leta 1848. Zajema življenje Slovencev v nekdanji kraljevini Jugoslaviji ter naš delež med 2. svetovno vojno in v nekdanji SFRJ. Največ poudarka je avtor dal na nastanek samostojne republike Slovenije.

Po predstavitvi knjige so obiskovalci večera z dr. Jankom Prunkom v živahnem razgovoru zvedeli o knjigi in okoliščinah njenega nastanka ter namena mnogo dodatnih informacij.

T. GOŠNIK

OB MEDNARODNEM DNEVU DRUŽIN

LJUBLJANA - Zveza družen pri Zvezi prijateljev mladine Slovenije čestita vsem družinam ob njihovem prazniku 15. maja. Mednarodna tema v letošnjem letu je "Družina vseh generacij" kot vzporednica letošnjemu Mednarodnemu letu starejših. V tednu pred Mednarodnim dnevom družen bodo imeli starši in otroci možnost skupnega brezplačnega ogleda v nekaterih kulturno-umetniških ustanovah širom Slovenije. V Metliki bo v četrtek, petek in soboto na voljo brezplačen ogled stalne zbirke v Belokranjskem muzeju, v soboto, 15. maja, bo v kinu Metlika na ogled "Z roko v roki". Tega dne bo za družine tudi brezplačen ogled stalne razstave v Galeriji Božidarja Jakca v Kostanjevici na Krki.

Dobro je vedeti!

Opozorilo naivnim

Drugega februarja letos je moja sorodnica na predstavitvi "Bawaria Wolltex Company" v Šmarjeških Toplicah kupila enoposteljni komplet "Merino" za 130.000 tolarjev, ker ji je bilo razloženo, da je to za njene revmatične težave dobra rešitev. Kot darilo pa je dobila nekakšno spalno vrečo in še neke drobnarije.

Kako sem bila presenečena, ko sem v BTC-ju v Ljubljani zagledala na las podoben ali enak Merino komplet posteljnine za 50.570 tolarjev! Kaj vpliva na tako veliko razliko v ceni, ostaja skrivnost. Po mojem prepričanju vpliva na to brezplačna pogostitev s pijačo, ki je dobi vsak udeleženec, kolikor hoče. Če gre tu za alkohol, ne vem, vem pa, kaj se zgodi, če vinček govori. (Le kdo bi dandanes dal komu še kaj za stonj?)

O resničnosti mojih navedb o cenah se lahko vsakdo prepriča, če pokliče na tel. št. 061/18-51-626 in 061/334-285 v Ljubljani, kjer mu bodo prijazno odgovorili ter na željo poslali prospekt s ponudbo in cenami. V primeru nakupa pa blago brezplačno dostavijo na dom. Zato vsem udeležencem takih predstavitev priporočam skrajno previdnost pred nakupom. Pa srečno!

A. P.
Ljubljana

ZAHVALA ŠENTJERNEJSKEMU ŽUPANU HUDOKLINU

Borci NOV Šentjerneje bi želeli, da župan občine Šentjerneje ostane še naprej človek, ki bo skrbel za javnoročno, da ne bo nikoli pozabljeno, koliko pogumnih borcev, ki so ljubili svojo zemljo, je tu ostalo za vedno. Župan je namreč poskrbel, da so ob spomenikih borcem za 27. april, dan upora proti okupatorju, zagorele svečke ter bili položeni šopki rdečih nageljnov. Zato si želim, da se še naprej tako poskrbi, da borci ne bodo pozabljeni, saj so del nas vseh. Naj prejme našo iskreno zahvalo.

OOZZB NOV Šentjerneje

Označevanje invalidov je žaljivo

Nalepka za invalide

Novi zakon o varnosti v cestnem prometu, ki je začel veljati pred enim letom, med drugim posebej opredeljuje osebe, do katerih bi morali biti udeleženci v cestnem prometu še posebej pozorni. Mednje naj bi sodili tudi invalidi, ki naj bi jih zaščitili s posebno oznako na vozilu oziroma na rokavu, kjer na bi nosili rumeno nalepko s črnimi pikami. Takšno označevanje je bilo ostro napadeno že ob sprejemanju zakona, saj spominja na označevanje Židov med drugo svetovno vojno, vendar pripombe niso bile upoštevane.

Pred kratkim je Ministrstvo za notranje zadeve pripravilo delovno gradivo pravilnika o nalepkah, ki jo uporabljajo invalidi na vozilih, in na ta predlog se je ponovno usulo veliko kritik in tudi ogorčenih protestov z vidika spoštovanja osnovnih človekovih pravic invalidov, načela nediskriminacije, načela vključevanja invalidov v običajno življenje, načela zaupanja v sposobnosti in zmoglosti invalidov, načela enakih možnosti. Takšnega označevanja invalidov namreč druge po Evropi ni niti v mednarodnih dokumentih. Pozna jo le znake za dostopnost javnih stavb, parkirišč in podobno.

Na posvetovalnem pogovoru Ura da RS za invalide s predstavniki invalidskih organizacij je bil nedavno tega predlog pravilnika v celoti zavrnjen kot nepotreben in celo za invalide žaljiv. Se vedno pa pristojno ministrstvo ni pripravilo pravilnika o parkirni karti za invalide, ki ga invalidi veliko bolj potrebujejo, da bi naredili več reda pri parkiranju na mestih za invalide.

SLOVENSKI ZAPORNIKI INTERNIRANCI TOŽIJO ZR NEMČIJO

Predsednik Komisije za bivanje politične zapornike, internirance in druge žrtve nacifašizma pri Glavnem odboru ZZB NOB Slovenije je 4. maja 1999 izročil računalniško obdelane podatke o živih žrtvah koncentracijskih taborišč in zaporov nemškemu pravniku, ki bo v njihovem imenu sprožil odškodninsko pravdo. Seznam zajema približno 1500 upravičenec, ki od ZR Nemčije, naslednice tretjega rajha, pričakujejo in terjajo pravično odškodnino tako za prisilno delo kot za nečloveško trpljenje, preživetvo v koncentracijskih taboriščih.

Predsednik komisije za bivanje politične zapornike, internirance in druge žrtve nacifašizma MILOŠ POLJANSEK

PRVOMAJSKA BUDNICA

DOLENJSKE TOPLICE - Ob 1. maju, prazniku dela, smo v Zdravilišču Dolenjske Toplice kot vsako leto pripravili prvomajski promena koncert oz. prvomajsko budnico. Koncert je bil namenjen vsem hotelnim gostom in tudi domačinom. V goste smo povabili godbo na pihala iz Straže, ki že nekaj let deluje pod pokroviteljstvom Krških Zdravilišč. Prvomajsko budnico gostje sprejemajo z velikim navdušenjem, zato smo se že dogovorili za nastop mladih in simpatičnih glasbenikov tudi za drugo leto.

B. POTOČAR

NOVI PROSTORI IZPOSTAVE ZAVODA ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE - Uradno so jih odprli pretekli petek v Podbojeh vili na Rimski 10 a v Trebnjem. Direktorica novomeške območne enote omenjenega zavoda, Suzana Jarc, je ob otvoritvi povedala, da jo je njen "generalni" ob vsakem obisku okaral, zakaj še ni poiskala novih prostorov, zato so bili toliko bolj veseli, ko so se z Marjano in Alojzom Podbojem dogovorili na nakup. Z opremo vred, brez računalnikov, je zavod veljalo 100 m² prostorov okrog 26 milijonov tolarjev. Na otvoritvi sta zaposlenim čestitala tudi direktor ZZZ Slovenije Franc Košir in župan Ciril Pungartnik, za kulturni spored pa je poskrbela trebanjska glasbena šola. (Foto: P. Pere)

ŠESTINŠESTDESET DIALIZNIH BOLNIKOV

Nočna dializa le še v Novem mestu

Dolenjsko društvo za nov dializni center in za ukinitve nočne dialize

KOČEVSKI ROG - Dolenjsko društvo ledvičnih bolnikov, ki združuje bolnike iz Dolenjske, Bele krajine in Posavja, je na 8. rednem občnem zboru minulo nedeljo na Bazi 20 v Kočevskem Rogu izvolilo nov izvršni odbor, predsednikovanje pa je ponovno zaupalo dosedanjemu predsedniku Mirku Planincu. Občnega zbora so se udeležile tudi v. d. direktorice novomeške bolnišnice Mira Retelj, vodja oddelka za dializo v novomeški bolnišnici dr. Sonja Cimerman Steklasa in Mirjana Čalič iz Kliničnega centra, ki je predavala o transplantaciji ledvic.

V društvu še posebej skrbijo za dobre odnose med bolniki in zdravstvenim osebjem, pomagajo socialno šibkim članom, skrbijo za izobraževanje, nakup strokovne literature idr. "Aktivno smo se vključili tudi v reševanje prostorske stiske novomeškega dializnega oddelka. Zavzemamo se za ukinitve nočne izmene dialize, ki v Sloveniji poteka le še v Novem mestu," je poudaril Planinc. Odsek za dializo v novomeški bolnišnici bo 7. novembra letos praznoval 20-letnico, še vedno pa deluje v majhnih in neustreznih prostorih, na 11 dializnih mestih pa se dializira podnevi in ponoči 66 bolnikov. V društvu pravijo, da hočejo imeti nov dializni center, kakršne imajo druge po Sloveniji, in dodatna dializna mesta, s pomočjo katerih bi ukiniteli nehumano nočno dializo.

V. d. direktorice novomeške bolnišnice Mira Retelj je pojasnila, da je bil v Novem mestu zadnjih pet let denar za investicije namenjen za novo porodnišnico. Slaba tretjina stavbe pa je še vedno nedokončane, v plan investicij do leta 2003 pa je vključena tudi nova dializa, ki naj bi bila v kletnih prostorih nove porodnišnice. Na 800 m² površine načrtujejo od 18 do 20 dializnih mest. Za investicijo, ki je ocenjena na 200 milijonov tolarjev, pa bo morala polovico denarja zbrati novomeška bolnišnica.

J. DORNIČ

Dr. Sonja Cimerman Steklasa je povedala, da je transplantacija ledvic zahteven poseg in da je iz naše regije bilo do sedaj uspešno transplantiranih 16 bolnikov. Mirjana Čalič iz Kliničnega centra pa je o transplantaciji ledvic pripravila predavanje. Prva uspešno opravljena transplantacija ledvice je bila opravljena leta 1954, od tedaj naprej pa se predvsem zadnje čase število presaditev ledvic iz leta v leto povečuje. Na svetu jih na leto presadijo 21 tisoč, do sedaj so jih v Sloveniji presadili 360, lani pa so v Kliničnem centru opravili kar 46 kadavrskih transplantacij ledvic.

BLAGOSLOV NA NEKDANJEMU POKOPALIŠČU

DOLNJA BRIGA - Več deset krajanov se je v soboto udeležilo blagoslova božjega znamenja - vodil ga je Ivan Potrebuješ dekan iz Fare - od leta 1954 porušeni pokopališki cerkvi sv. Valentina v Dolnji Brigi pri Borovcu. Pokopališče sta prerasla plevel in grmičevje, nanj spominjajo le trije leseni križi ter delno urejena okolica. Kmalu naj bi ga ogradili in odstranili panje in drugo nesnago. Po 50 letih je bil to prvi verski obred v vasi, ki je pred drugo svetovno vojno štela 170 ljudi, danes pa jih na domačem pragu vztraja še dvanajst.

Ivan Komočar-Johan

vedeli smo, da nas je zapustil zares dober prijatelj, sosed in vaščan Ivan Komočar-Johan.

Johana je mati kot nekajmesečnega dojenčka prinesla iz izgnanstva v Nemčiji v Sobenjo vas pri Brezicah. Tu je Johan preživel siromašno mladost. Po odsluženju vojaščini se je kot šofer zaposlil pri breziškem Prevozu. V kolektivu je bil priljubljen in si je pridobil številne prijatelje.

Zla usoda tudi njega ni obšla. Za vsako bolj ali manj opazno napako ga je življenje kaznovalo dvakratno. Prav zato se ni spuščal v negotove izzive in je raje živel skromno. Ni si ustvaril družine, kajti zavedal se je vseh nepredvidljivosti in odgovornosti, ki jih prinašata zakon in družina. Srečne trenutke je iskal pri prijateljih, sosedih in sodelavcih. Ves prosti čas je preživel v vinogradu in v svoji skromni hišici v Straži. Tam je rad sprejel vsakogar, ki ga pot vodila mimo. Prav tam se je tudi ustavilo njegovo življenje.

Johana smo poznali kot družabnega človeka vedrega duha. Zadnje čase pa je postajal tih in vase zaprt. Vsi smo to opazili, vendar nismo zmogli toliko moči, da bi se z njim pogovorili, mu skušali pomagati in pokazati rešitve. Tudi sam občutim krivdo, ker resnično nisem storil vsega, kar mi je ukazovalo srce. Šele po smrti smo zvedeli, da je Johana pestila povsem nedolžna človeška napaka, ki pa si je sam ni mogel oprostiti. Preveč pošten je bil. Da bi to lahko storil. Raje se je odločil za smrt.

Pokopali smo ga na čateškem pokopališču. Nekaj poslovnih besed je spregovoril čateški župnik, pri odprtem grobu so mu zapeli domači pevci. Besed slovesa ni spregovoril niti predstavnik vaše niti krajevne skupnosti, čeprav niti v vasi niti v krajevni skupnosti ni človeka, ki ne bi poznal pokojnika. Na zadnji poti smo ga pospremili vsi sosede, prijatelji in znanci. Na mestu zadnjega slovesa so bili vsi, ki kaj dajo na svoje ime, in vsi, ki mu je pokojnik kaj pomenil. Nekateri torej na svoje ime ne dajo nič in nekaterim pokojnik ni pomenil nič. Vemo pa, da za življenja pokojnika ni bilo tako. Nekateri smo živeli z njim, razumeli smo ga in ga razumemo, prinesli mo bomo rožico, mo prižgali svečo in se ga spominjali.

IVAN KAPUŠIN v imenu iskrenih prijateljev

Nada Jakovljevič

V torek, 4. maja, se je množica Novomeščanov, nekdanjih partizanov in aktivistov OF na šmihelskem pokopališču v Novem mestu poslovila od Nade Jakovljevič. Pred 75 leti se je rodila v znani novomeški družini Alojza Midoferja, obrtnika in malega trgovca, ki je kot avstro-ogrskega vojaka na vzhodnem bojišču prešel na rusko stran, tam potem delal in se poročil z Anastazijo Konopljevo ter se z njo vrnil v Novo mesto. Njeno dobro mamo, babuško Asjo, so poznali vsi nekdanji Novomeščani in Nada je rasla v zavedni ter napredni družini. Leta 1941 so jo okupatorji hkrati z 201 dijakom izključili iz novomeške gimnazije zaradi udeležbe na protifašistični manifestaciji v šoli. Vključila se je v tajno gimnazijo in kot mlado dekle, ki je že leta 1940 postala skojevka, nadaljevala z organiziranim delom proti okupatorju. V letih 1943-44 je bila bolničarka v 12. brigadi, od decembra 1944 do osvoboditve pa je bila v prometno-tehničnem oddelku glavnega štaba, kamor so jo vključili zaradi znanja ruskega jezika.

Po vojni je Nada delala na okraju in občini Novo mesto, tri leta pa je z možem Stojanom prebivala tudi v našem vojaškem predstavništvu v Berlinu. Ves čas je aktivno pomagala v vrstah Zveze borcev in še posebej v odboru 12. brigade. Bila je ena izmed pobudnikov številnih srečanj nekdanjih bork in borcev brigade. Za spominsko knjigo o brigadi, ki jo je spisal general Lado Ambrožič-Novljan, je pripravila obsežen pregled s podatki o življenju borcev, padlih in po vojni umrlih članov brigade. Ob številnih nalogah je v povojnih letih kot vzorna žena in skrbna mati s soprogom Stojanom vzgojila hčerko in sina v zavedna in sposobna delovna človeka. Njeno življenje je bilo zgled zvestobe in vztrajanja na poti, ki si jo je izbrala v mladosti.

O njenem življenju sta na pogrebu govorila njena soborca. Vedrosti, požrtvovalnosti in poguma mlade borce se je spomnil nekdanji partizan Lojze Šonc-Tomi ter v vezani besedi še posebej poudaril, kako je predana bolničarka s smehom in navdušenjem spodbujala tovariše v boju. V sanitetni skupini 12. brigade je živela za ranjene in bolne, za kar ji je v imenu sošolcev in partizanov izrekel toplo zahvalo. Pri odprtem grobu je opisal zasluge in prednost zveste Nade Jože Lužar, ki se je borki 1. bataljona 12. udarne brigade zahvalil za vse, kar je med vojno in po njej naredila za domovino.

Vsem, ki so pokojno Nada Jakovljevič poznali, bo ostal njen lik pogumne in zavedne slovenske žene trajno v najlepšem spominu.

TONE GOŠNIK

IGRE SPECIALNE OLIMPIADE - V petek, 14. maja 1999, bodo na novomeškem stadionu 6. regijske igre Specialne olimpiade Slovenije. V atletiki, košarki in namiznem tenisu, se bo pomerilo 191 duševno prizadetih športnikov in iz 17-ih zavodov ljubljansko-dolenjske regije. Po končanem tekmovalnem delu, na katerem bodo medalje podeljevali znani dolenjski športniki, bo še družabni del s plesom za vse tekmovalce, ki je tudi sestavni del takšnih prireditev. Vse, ki jih prireditev zanima, vabimo v petek dopoldne na stadion. Pokrovitelj prireditev je Mestna občina Novo mesto.

KO RK ŠENTJANŽ ZA OSTARELE - V krajevni skupnosti Šentjanž živi nad 90 prebivalcev, starih več kot 75 let, in te je krajevna organizacija Rdečega križa preteklo nedeljo pogostila že na 16. prireditvi v okviru praznovanja 700-letnice Šentjanža. Predsednica KO RK Jožica Slapšak je ob tej priložnosti najbolj zaslužnim aktivistom Rdečega križa podelila zahvale RKS, o pomenu te humanitarne organizacije pa so spregovorili predsednik sveta KS Milan Jamšek, sevnjski župan, Kristijan Janc in predsednica OZ RK Sevnica, Anica Dernač, ki je najstarejša krajanoma, 93-letni Frančiški Livk iz Birne vasi in 88-letnemu Ludviku Gorencu s Kala, podelila priložnostno darilo. (Foto: P. P.)

SREČANJE MLADIH PROSTOVOLJCEV - Minulo soboto je novomeško društvo za razvijanje prostovoljnega dela pripravilo celodnevno srečanje. V Dijaškem domu se je zbralo preko 60 mladih. Po kratkem kulturnem programu, v katerem je spregovoril tudi predsednik društva Uroš Dular, so delo nadaljevali po skupinah, v delavnicah z naslovom "Prostovoljstvo danes" in "Nihče ne more živeti sam". Potem so se peš odpravili v vojašnico v Brsljin, kjer jih je sprejel major Miroslav Gutman. Po kosilu so si ogledali še prikaz orožja in se z vojniki pomerili v različnih športnih igrah. Srečanje so sklenili v diskoteki na Otočcu.

JURII POGOSTILI CELO ULICO - Vrli pevci, ki za jurjevo že vrsto let prepevajo in ohranjajo lep običaj krajanom Drožajnske ceste, so preteklo soboto povabili na druženje ob pesmi, pijači in jedači. Jurji, kot se imenujejo, so tako naredili pomemben korak za spoznavanje, seveda predvsem pa za dobro razpoloženje starejših in otrok, ki se v teh časih potrošniške družbe vse bolj zapirajo za svoje zidove in plotove, s svojimi problemi in radostmi. (Foto: P. P.)

ČIŠČENJE OB DNEVU ZEMLJE - Sedem vaščanov Svibnika pri Črnomlju se je na pobudo Marjana Štreklja odločilo ob dnevu zemlje očistiti in urediti vas. Očistili so grmovje ob cesti, ki pelje na Stražnji Vrh. Na fotografiji: oddih med delom ob okrepčilu, ki so ga prinesli sosede. (Foto: N. P.)

PREKRITA GRBEŽEVA DOMAČIJA - Dan upora proti okupatorju so si turistični delavci v Dolenjskih Toplicah zamislili nekoliko drugače. Več kot 20 prostovoljcev, med katerimi je bil tudi topliški župan, je zavijalo rokave in na novo prekrilo 200 let staro Grbežovo domačijo v Dolenjem Polju, ki bo v tem turističnem kraju nedvomno zanimiva ponudba za turiste in tudi druge. Domačini, ki staro brunarico, vezano na grede, obnavljajo pod okriljem Zavoda za spomeniško varstvo, bodo prenovili tudi njeno notranjost: črno kuhinjo, "prvi in zadnji konec", tako bo na nek način predstavljala obri in način življenja v teh krajih nekoč. Objekti je sedaj sicer rešen propad, škoda je le, da so se odločili za belo cementno kritino namesto slamnate strehe, ki bi se bolj spominjala na nekdanje čase. (Foto: J. Pavlin)

NAZAJ K NARAVI - Spoznavanje narave in naše naravne dediščine je pretekli petek učence prvih razredov osnovne šole Grm iz Novega mesta popeljal na prirodoslovni izlet. Učenci so si pod strokovnim vodstvom ogledali biotop, ki so ga v opuščeni glinokopi v Zalogu uredili prizadevni strokovnjaki Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto pod vodstvom kustosa Andreja Hudoklina. Po ogledu biotopa, bogatega z redkimi rastlinami in številnimi živalskimi vrstami, so pod debelimi nanosi gline arheologi našli celo kost etruščanskega nosoroga. Učenci OŠ Grm so si ogledali še krmišče za divjad v Brezovi Rebri, lukenjski grad in tamkajšnjo podzemno jamo, kjer so jim gozdar, geologinja in jamar orisali pomen gozda in življenje v podzemnem svetu. Na sliki so učenci, ki so si z učiteljicami z zanimanjem ogledali biotop v Zalogu. (Foto: B. Avbar)

SREČANJE PRITRKOVALCEV - V nedeljo je bilo v gibeljski cerkvi tradicionalno srečanje belokranjskih pritrkovalcev. Prijetne melodije je iz zvonov izvajalo kar deset skupin (na fotografiji) iz Črnošnjic, Vinice, Zilj, Jakovinov, Črnomlja, Doblič, Dragatuša, Slamne vasi, Lokvice in Podzemlja. Sicer pa se gibeljska cerkev ponaša kar s štirimi zvonovi, od katerih je najmanjši še iz leta 1641 in je najstarejši v Beli krajini, medtem ko so največjega potegnili v zvonik lansko leto. (Foto: M. B.-J.)

KLUB GRAD OTOČEC NAVDUŠUJE - Sestri Pintarič, Alenka in Breda, po poreklu gorenjski Stajerki, sta pred kratkim gostovali v otoškem gradu v veliko zadovoljstvo članov Kluba Grad Otočec. Ob pokušnji odličnih vin iz Plutove kleti iz Draščev so gostje prisluhnili pevki Alenki in njeni kitari, v pogovoru med sestrama pa se je predstavila nekdanja miss in manekenka Breda, danes priznana kozmetičarka in vizažistka, ki je nato nekatere gostje tudi naličila in jim podelila nekaj tovrstnih nasvetov. (Foto: Peter Klinc)

30 LET ŽIVLJENJA S STOMO

Vse prestala, kot da sem iz železa

Antonija Luzar iz Gorenjega Suhadola je 73-letna kmečka ženska, ki je tako kot številne druge kmečke ženske po vojni trdo delala na kmetiji, da sta z možem lahko preživela številno družino. Življenje na zemlji namreč ni nikoli prizanašalo, če pa se je na ljudi skopala še bolezen, je bilo to nekaj najhujšega. Ko so Antonijo pred 30-imi leti zaradi raka na črevesju operirali, se je njej, njenemu možu, otrokom in njenim bližnjim svet sesul. Želeli so si le, da bi mama ostala živa in se vrnila domov. Po operaciji je bilo zelo hudo, vendar je to Antonija prestala in s stomo živi že 30 let, pravi pa, da jo bolj kot črevesje mučijo druge bolezni.

Antonija, njen dekleški priimek je Šašek, se je rodila v številni družini v Dolenjem Suhadolu. Bilo je enajst otrok, ki so zgodaj izgubili mamo, Antoniji je bilo le 4 leta. Potem so dobili mačeho, ki je lepo skrbela zanje. "Po končani osnovni šoli sem se šla učiti za šiviljo k Pavlinovi v Hrastje pri Orehovici, pa se je začela vojna, Pavlinova sta šla v partizane, jaz pa domov. In čeprav sem rekla, da ne bom nikoli šla na kmetijo, sem se po vojni leta 1947 poročila prav na kmetijo - k Luzarjevim v sosednjo vas," pove svojo zgodbo o zarečenem kruhu Antonija. V enajstih letih je rodila osem otrok, od katerih je eden umrl še majhen. Spominja se, kako sta morala z mo-

žem dan za dnevno garati na okrog 15 ha veliki kmetiji, da sta preživela številno družino. Ukvarjali pa so se z vsem, od poljedelstva, živinorjeje do vinogradništva, in ko se še ni končalo eno delo, se je že začelo drugo. Veliko dela je bilo tudi z majhnimi otroki. "Vse plečnice sem oprala na roke, najhujše pa je bilo, ker ni bilo vode. Na eno pipo sredi vasi smo hodili po vodo iz cele vasi," pove.

Ko je Antonija morala na operacijo, so bili otroci še majhni, hodili so v šolo in so še kako po-

trebovali mamo. Antonija je tudi zato odšla, in ko so bile bolečine le prehude, je odšla k zdravniku, potem ko je skoraj 20 let trpela za zlato žilo. A tudi ko ji je dr. Vodnik dal napotnico za v bolnišnico, je bila še tri tedne doma, preden se je končno odpravila v bolnišnico. "Vedno je bilo polno dela. Tistega dne, preden sem jo odpravila, sem prej še skuhala in pripravila hrano za družino za nekaj dni," se spominja. A iz bolnišnice se je vrnila šele po sedmih tednih. Po operaciji je bilo zelo hudo, vendar je bil pogosto ob njej dr. Capuder, ki jo je skupaj z dr. Novakovo operiral. "Takrat se o takih operacijah ni vedelo niti govorilo, najhujše pa je bilo, da ni bilo pripomočkov, ki bi lajšali bolnikove tegobe in omogočali lažje življenje, kot jih poznamo danes," se spominja Antonija, ki pa kljub temu ni obupala. Doma so jo čakali otroci, mož in kmetija. Čeprav so ji v

bolnišnici povedali, da ne bo smela veliko delati, je potem, ko si je opomogla, spet z vso močjo poprijela za delo, izogibala se je le najtežjih del. Ker pripomočkov ni bilo, si je vrečke šivala sama iz blaga. Prve pripomočke pa je dobila šele dve leti po operaciji.

Da je bila nesreča še hujša, je štiri leta po operaciji Antoniji umrl še mož. Ostala je sama z otroki in z veliko kmetijo, na kateri je potem sama gospodarila 16 let. Pravi, da je bilo to obdobje zanj zelo težko, saj je morala za vsako težjo kmečko delo po vasi prositi moške za pomoč. Potem so otroci odšli po svetu in dve leti je živela sama, pred devetimi leti pa se je z družino vrnil domov najmlajši sin Milan in poleg stare hiše zgradil novo. Antonija živi še v stari, kjer pa želi ostati, dokler bo lahko živela sama. Zadovoljna je, da ima po možu pokojnino in s tem socialno varnost. Včlanjena je tudi v novomeško društvo ILCO, kjer ima stomo z najdaljšim stažem. Vesela in razigrana je novim bolnikom vedno znova za zgled in dokaz, da se da tudi s stomo živeti dolgo in kvalitetno življenje. "Nikoli ne smeš obupati, čeprav je morda v tistem trenutku hudo. Jaz sem v življenju zelo veliko prestala in včasih se mi zdi, da sem iz železa," je zaključila Antonija.

JOŽICA DORNIŽ

O OTROCIH IN MLADOLETNIH Z ODKLONSKIM VEDENJEM

OTOČEC - Včeraj in danes poteka v Hotelu Šport na Otočcu strokovni posvet z naslovom Otroci in mladoletniki z odklonskim vedenjem v postopkih pred državnimi organi v organizaciji Slovenskega odbora za Unicef in Pravne fakultete Univerze v Ljubljani. Posvet je namenjen obravnavi storilcev kaznivih dejanj in drugih oblik odklonskega vedenja, ki v času storitve niso bili stari 18 let. Na posvetu bodo sodelovali priznani teoretiki Univerze v Ljubljani in praktiki iz različnih ustanov, kjer se ukvarjajo z omenjeno problematiko.

MODNI KOTIČEK

Nedrčki, korzeti

Eden poučarja, podpira, nosi, drugi stiska, skriva, greje...

Prvi nedrček oz. nedrčku podoben kos oblačila je star skoraj 2500 let, saj so jih stare Grkinje nosile že 500 let pred našim štetjem, bili pa so brez naramnic. Prihodnjih 2000 let so se ženske mučile s korzeti. V dvajsetih letih našega stoletja je bilo moderno, da so bile ženske "brez prsi", zaradi česar so nosile tesne nedrčke. Leta 1930 so začeli nedrčke izdelovati množično, saj so jih nosile vse ženske. Leta 1931 je ameriška družba Warner Co. predstavila nedrčke velikosti A do D, ta razvrstitev pa velja še danes. Po letu 1935 so začele ženske v nedrčke vstavljati posebne blazinice, zato so bile prsi pokončnejše. Pet let zatem pa je ameriška igralka Lana Turner javnosti predstavila prvi nedrček z dodatno oporo za prsi (v blago všita žica). Takoj po drugi svetovni vojni so ženske začele svoje lepe prsi, podprte z nedrčki, kazati malce manj sramežljivo in obleke so dobile vratolomne izreze. Deset let zatem so postale moderne velike prsi, nedrčki so dobili podloge, v milosti pa so bili tudi s čipkami okrašeni nedrčki, tudi taki brez naramnic. Leta 1968 so se nedrčki pod vplivom feminističnih gibanj za nekaj časa potuhnili. Leta pozneje pa je svet znorel za novim izumom, Wonderbra. Prsi stisne skupaj in jih dvigne. Primeren je seveda za ženske z manjšimi prsmi, za bolj "bohotne" pa ne, razen če bi bile rade videti kot nekatere junakinje Obalne straže.

Danes je kakovosten nedrček tak, ki omogoča čvrsto oporo, je prijeten na dotik in ga je mogoče z lahkoto sneti. Podpora prsim pa ni pomembna le po estetski plati, gre tudi za to, da se prsi ob raznih telesnih dejavnostih živahno gibljejo, koža in vezno tkivo pa sta zelo krhka naravna opora zanje, zaradi česar se lahko povesejo. Edina čvrsta opora je športni nedrček. Zadnje čase je tehnologija poskrbela za ne le udobne in funkcionalne, pač pa tudi za moderne in lepe športne nedrčke iz najrazličnejših materialov.

(Se nadaljuje)
JERCA LEGAN

23. SEJEM VSE ZA OTROKA IN DRUŽINO

CELJE - Včeraj se je v Celju začel sejem "Vse za otroka in družino". Prireditve se bo odvijala na sejmišču celjskega sejma Golovec in bo trajala do 15. maja. Letošnja, že 23. po vrsti, ohranja in nadgrajuje koncept osrednje državne izobraževalno-sejemске prireditve za predstavitve šolske vzgoje in področja šolskega novinarstva v osnovnih in srednjih šolah.

Trte tokrat o vrtovih, Kerinih in Stritarjih

Društvo Kerini & Stritarji, ki ima sedež v Ljubljani in ljubiteljsko goji rodoslovje (genealogijo), je prejšnji teden izdalo 14. (majsko) številko časopisa Trte. Uvodnik Mirka Jančigaja je namenjen vrtovom, urednik Janez Banič pa opisuje Stritarjev rodovnik med leti 1770-1848, ki ga je izdelal Andrej Kerin. O Kerinih iz okolice Leskovca pri Krškem piše Janez Toplišček, ki omenja, da je v Sloveniji 200 priimkov Kerin, od tega skoraj polovica v omrežni skupini Krško (0608). V samem Krškem jih je kakih 40, v Leskovcu 37 in 16 v Podbočju, zaradi česar meni, da je bližnja okolica zadnjih dveh krajev verjetno tista, kjer lahko iščemo najstarejša jedra Kerinov.

Marta Strgar piše o očetu, ki je bil tudi vrtnar, in se spominja čudovito urejenega vrta na Lešnici. Njena sestra Suzana z možem Mitjo kot krajinska arhitektka nadaljujeta družinsko vrtnarsko tradicijo. O krajinski arhitekturi kot poklicu piše Suzana Simič, "Trte" pa objavljajo tudi zanimiv odlomek iz raziskovalne naloge Katarine Bergelez, dijakinje z gimnazije Poljane, ki je obdelala botrstvo na krško-breziškem polju med obema vojnama pod naslovom "Šenkite, bote, šenkite". Tomaž Pisanski hvali odlično knjigo etnologinje Ivanke Počkar iz Brezice Iz časov ječmenove kave (1998).

Še dve zanimivosti sta v novih Trtah: hvalnica cvičku, ki jo je nedavno tega recitiral v televizijski oddaji pesnik Tone Pavček, in prvi odziv na domačo stran Trt na internetu, ko se je 18. aprila udeležil javil Mike Stritar iz ZDA, katerega stari oče Anton Stritar je v začetku stoletja prišel v Ameriko. "Videl sem Vaš časopis, vendar ne znam brati slovensko..." sporoča rojak s Floride.

Časopis vabi tudi na 3. srečanje Kerinov in Stritarjev, ki bo 29. maja v Kostanjevici.

T. G.

Antonija Luzar

Pekoči spomini

Kjer polja so b'la, njive, tam rovov je kopač in kjer so rastle slive je danes vse drugač'.

Nič več ne boš, moziček, tam ob kotličku stal, tropine si v njem kuhal in dacarjem nič dal.

Zdaj čas se je spremenil, v Evropo vse hui, tam ni kotličkov majhnih, tam polne so kadi.

Po frakelnih si točil to zlahtno kačjo slino in rože v njo namočil, da b'lo je za zdravilo.

Zdaj piše se drugače, zdravil socialnih ni, domače pa na drevju naj čas jih razkroji.

Pred davnimi sem leti Evropo že spoznal, na trgih Ponterossa nekdo me je ogoljufal.

JOŽE GRGOVIČ

VEDNO S FOTOAPARATOM V NAHRBTNIKU - "Dobro, da ima Vinko v nahrbtniku vedno prostor tudi za fotoaparata, in hvala mu, da je pripravljen čudovite podobe in utrinke iz narave deliti z nami," so dejali ob otvoritvi razstave fotografij Vinka Šeska, dolgoletnega člana in bivšega predsednika Planinskega društva Lisca iz Sevnice. S fotografijo se je začel ukvarjati kot študent, ko si je s prvo stipendijo kupil fotoaparata. Razstavo fotografij gora ter lepih kotičkov iz domačih krajev in tujine so odprli ob obnem zboru društva v gasilskem domu v Sevnici.

SPREMEMBE RELATIVNIH CEN PO UVEDBI DAVKA NA DODANO VREDNOST

Ekonomska inštitut pri Pravni fakulteti v Ljubljani je za Ministrstvo za finance pripravil študijo učinkov uvedbe davka na dodano vrednost na posamezne sektorje gospodarstva. Na osnovi omenjene študije smo pripravili pregled možnih oziroma pričakovanih sprememb cen izdelkov in storitev. V analizi, ki temelji na podatkih za leto 1998, je upoštevana letna stopnja inflacije v višini 5%, porast realnih bruto plač v višini 1,5% in rast bruto družbenega proizvoda v višini 4%. Ob predpostavki, da bodo ti faktorji tudi v mesecu juniju povzročili okoli 5% letno stopnjo inflacije, bi bil celoten neto učinek davka na dodano vrednost približno 3,5% točke, kar predstavlja približno 70% pričakovane inflacije.

Ker pa bo davek na dodano vrednost uveden v sredini leta, bo vpliv na letno stopnjo inflacije polovičen, okrog 1,7%.

Spodnja preglednica prikazuje tri skupine izdelkov in storitev, za katere pričakujemo, da se bodo cene zaradi neto učinkov DDV v obdobju treh mesecev po uvedbi zmanjšale, minimalno spremenile in povečale.

Ob uvedbi DDV po prvem juliju pričakujemo skok cen nekaterih izdelkov široke potrošnje, vendar se cene zaradi vpliva konkurence in spremembe potrošnih navad v obdobju treh mesecev zopet normalizirajo in umirijo. Zato spremembe maloprodajnih cen ne bi smele bistveno odstopati od navedenih v spodnjih preglednicah.

I. skupina:

ZMANJŠANJE CEN

- proizvodnja hrane (kruh, mleko in mlečni izdelki, meso, ribe + naravni sadni sokovi in sadni napitki)
- proizvodnja zdravil
- poštne storitve
- organska in mineralna gnojila
- električna in optična oprema
- proizvodi predelovalne industrije (prehrana, oblačila, pohištvo itd.)
- električna energija
- plin
- finančno posredništvo (plačilni promet, borzne storitve, promet vrednostnih papirjev)
- zavarovalne storitve
- papir, karton (+ surovine)

II. skupina:

MAJHNE SPREMEMBE CEN

- pijača (gazirane brezalkoholne pijače, pivo, alkoholne pijače)
- oblačila (tudi otroška)
- usnje in usnjeni izdelki (obutev, tudi otroška)
- vozila in plovila
- tobak
- premog
- kmetijski proizvodi

- gozdarski proizvodi
- koks
- naftni derivati
- guma
- plastika
- kovinski in nekovinski izdelki
- stroji in naprave (bojlerji, kadi, umivalniki, peči za centralno ogrevanje);
- gradbena dela
- prometne storitve
- nepremičnine, najem in druge tržne storitve

III. skupina:

POVEČANJE CEN

- trgovske storitve, popravila
- gostinske storitve
- energetske surovine
- ribiški proizvodi
- rude in kamnine
- les in lesni izdelki

Opomba: V primeru, da bo letna stopnja inflacije v mesecu juniju letošnjega leta znašala približno 5%, lahko pričakujemo, da se bodo cene izdelkov in storitev iz:

- I. skupine ZMANJŠALE ZA - 1,7 DO - 5,2%
- II. skupine SPREMENILE ZA + 1,7 DO - 1,7%
- III. skupine POVEČALE ZA + 1,7 DO + 5,2%

Gozdno gospodarstvo Novo mesto, d.d.

objavlja prosto delovno mesto

vrtnarsko-cvetličarski prodajalec.

Pogoji:

- končan izobraževalni program vrtnar-cvetličar oziroma ustrežna šola IV. stopnje zahtevnosti,
- šest mesecev delovnih izkušenj.

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in s trimesečnim poskusnim delom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in življenjepisom naj se pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: Gozdno gospodarstvo Novo mesto, d.d., Gubčeva 15, 8000 Novo mesto, Splošno kadrovska služba.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v zakonitem roku.

O OCENJEVANJU LOVSKIH TROFEJ - V spomladanskem razdobju je po hudi zimi, kot je bila letošnja, potrebno ogromno postoriti v lovišču: očistiti kaluže, napolniti solnice, počistiti lovske steze, orati, zasejati ali zasaditi njive za divjad. Ob njivah so postavljene visoke preže, iz katerih lovci opazujejo divjad. S preže je tudi najlažje prešteti divjad, ki obiskuje ali solnice ali njive. Ravno tako je potrebno oceniti trofejno vrednost divjadi. Velik interes lovcev je tudi letos vplival na to, da je vodstvo ZLD Bele krajine zaprosilo Lovsko zvezo Slovenije, da v okviru izobraževalnih dejavnosti organizira tečaj ocenjevanja trofej. Vodil ga je poznani lovski strokovnjak pri LZS Veljko Varičak, ki je hkrati avtor knjige Ocenjevanje lovske trofeje. Tečaj je obiskalo 23 lovcev (na sliki) iz vseh desetih lovske družin naše zveze, ob tej priložnosti pa je upravni odbor ZLD Bele krajine odkrival lovskega tovariša Veljka Varičaka z odlikovanjem srebrnega reda Zveze lovske družin Bele krajine za zasluge v slovenskem lovstvu. (A. Vrščaj)

DAN UPORA PROSLAVILI NA DEBENCU - Na dan upora, 27. aprila, je Zveza društev upokojencev Trebnje organizirala pohod upokojencev na Debenec, znano izletniško točko. Na ta dan naj bi bil v bodoče pohod vsako leto, pri organiziranju pa bi se DU zveze Trebnje menjavala. Letošnje prvo srečanje je pripravilo DU Mirna, ki je približno 150 pohodnikom priložnostno popestrilo praznik. Skupina upokojencev, ki se je odpravila na pot iz Mokronoga, je imela med sabo tudi 87-letno Anico Berk, ki ji ta dveurni "sprehod" ni delal nikakršnih težav. (J. M.)

VSAK PRVI PETEK - Prvi spomladanski pohod po okolici Novega mesta vsak prvi petek v mesecu se je za člane pohodniške sekcije društva upokojencev začel v aprilu. Tako se je zbralo v petek ob osmi uri 23 članov v Žabji vasi in krenilo po nekoliko razmočeni poti proti Šentjoštu, Hrušici in na Hrib, kjer so se v zidanci pri g. Barbiču nekoliko podprli z malico in pijačo (na sliki). V Žabjo vas so se vrnili okoli trinajste ure, seveda z spomladansko utrujenostjo in dogovorom za pohod naslednji mesec. Pridite tudi vi. (M. Golob)

ZASTARELA ODRSKA TEHNIKA

KOČEVJE - Obnova prostorov v stavbi Šeškovega doma poteka že od leta 1992. Do sedaj je bilo obnovljenih 1210 kvadratnih metrov površin, skupna vrednost doslej vloženih sredstev pa znaša 87.303.707 tolarjev. "Letos načrtujemo nadaljevanje in dokončanje obnovitvenih del tretje faze in tudi še nujno potrebna dela za obnovo fasade, ureditve okolice, objekta, izolacijo podstrešja ter izdelavo strelovoda. "Upam, da bo vse naštetost zaključeno vsaj do leta 2003, ko bomo v Pokrajinskem muzeju odprli novo stalno razstavo o Kočevski. Največji strošek pa pomeni še vedno celovita prenova odra, saj je obstoječa odrska tehnika zastarela in za uporabnike celo nevarna. Zanj potrebujemo sto milijonov tolarjev", je povedal Ivan Kordiš, direktor Pokrajinskega muzeja Kočevje.

HAPPY holidays

HAPPY HOLIDAYS, d.o.o.

turistično podjetje
Mestni trg 5/b, 3310 Zalec
Smo mlado in perspektivno turistično podjetje.

K pogodbenemu sodelovanju

VABIMO

sposobne sodelavce oz. podjetnike s prakso na področju prodaje turističnih storitev na Dolenjskem. Pogoji: komunikativnost, urejenost, registriran s.p., lastno vozilo in mobilni telefon.

Prijave s kratkim življenjepisom in dosedanjimi izkušnjami pošljite čimprej ali nas pokličite po telefonu 063/715-716.

REVOZ d.d.

Iščemo več sodelavcev za področje

INFORMATIKE

Od kandidatov pričakujemo:

- visokošolsko izobrazbo (smer informatika)
- delovne izkušnje na področju izgradnje in vzdrževanja informacijskih sistemov oz. informacijske infrastrukture; kandidat je lahko tudi pripravnik.

Kaj ponuja Revoz?

- raznoliko in ustvarjalno delo
- sodelovanje v mednarodnih projektih
- dodatno izobraževanje
- stimulativno nagrajevanje
- delo z najnovejšo računalniško tehnologijo.

Delovno mesto je v Novem mestu.

Če vas področje informatike zanima in ustrezate zahtevam, pošljite svojo prijavo s kratkim življenjepisom v 8 dneh na naslov:

Revoz, d.d., Personalna direkcija, Belokranjska 4, 8000 Novo mesto.

OSNOVNA ŠOLA MIRNA PEČ

Trg 8, 8216 MIRNA PEČ

razpisuje prosti delovni mesti:

UČITELJA ANGLEŠKEGA JEZIKA

- za nedoločen čas,

ŠOLSKEGA PEDAGOGA Z DOPOLNJEVANJEM

- za nedoločen čas.

• ZAČETEK DELA JE 1. SEPTEMBRA 1999.

Kandidati morajo izpolnjevati z zakonom določene pogoje.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi oglasa.

O izbiri bodo kandidati pisno obveščeni v zakonitem roku.

D O M U S, delniška družba za trgovino

Rijeka, Aldo Colonnello 2, Hrvatska

objavlja

PRODAJO POSLOVNEGA PROSTORA

Prodajamo poslovni prostor v Novem mestu, Seidlova b.b. (ex. Cesta herojev b.b.), blagovna hiša "Adria" v pritličju in I. nadstropju dvoetažnega poslovnega objekta, BG, površine 1.218 m². Pisne ponudbe pošljite priporočeno na naslov: "Domus", d.d., Rijeka, Aldo Colonnello 2.

Ponudbe bomo sprejemali 15 dni po objavi oglasa.

Prodajno ceno bomo določili po dogovoru z najugodnejšim ponudnikom.

Za vse dodatne informacije lahko pokličete na Upravo Domus-a, tel. št. 00-385-51/211-928, pravno službo.

BENTURA, d.o.o.

PE Novo mesto

ZAPOSLE 3 KOMERCIALISTE.

Redna in stimulativna plača. Pisne ponudbe pošljite na naslov:

BENTURA, d.o.o., Koper
Ferrarska 14, 6000 Koper
Tel.: 041/712-986

041/402-503

DOLENJSKI LIST

Prijazen dom si si zgradil,
da srečo v njem bi kdaj užil;
a ko prišla cvetoča je pomlad
sreča ni našla tvojih vrat.

V komaj 42. letu starosti me je nepričakovano in brez slovesa zapustil moj dragi brat

ZAHVALA

FRANCI KRALJ

iz Dobrave 30 pri Škocjanu

V teh dneh, ko še ne morem dojeti, da mojega dragega brata Francija ni več, se iskreno zahvaljujem sorodnikom, sosedom, sovaščanom, njegovim in svojim sodelavcem, prijateljem in znancom za izraze sožalja, darovano cvetje, sveče in za svete maše. Posebna zahvala predstavnikom Gasilskega društva za spremstvo in govornikom za poslovlilne besede. Hvala gospodu župniku za lepo opravljeno pogrebno slovesnost in sveto mašo ter pogrebni službi Javnega podjetja Komunala iz Novega mesta za svečano organizacijo pogreba. Vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti še enkrat hvala.

Pogrešala te bom - sestra Jožica z družino

Vrtec Krško

v mesecu maju

VPISUJE

v poldnevne in dnevne programe predšolske vzgoje, namenjene otrokom od prvega leta starosti do vstopa v šolo, za otroke, ki se bodo vključili v vrtec v naslednjem šolskem letu 1999/2000.

Vloge oddajte na upravo vrtca do 31. maja.

Vrtec vključuje otroke tudi med šolskim letom.

Za dodatne informacije pokličite tel.: 0608/21-558!

21. MAJ - DAN TAJNIC SLOVENIJE

V okviru Dnevov strokovnega izpopolnjevanja tajnic '99, ki bodo od 20. do 22. maja v Portorožu, bomo na **dan tajnic Slovenije** 21. maja:

- praznovali petletnico stanovske organizacije
- razglasili tajnico leta 1999 in
- praznovali petletnico revije Tajnica.

Na slovesnosti ob našem prazniku se nam bo pridružil tudi predsednik države gospod Milan Kučan.

TAJNICE, BODITE ZRAVEN!

Informacije: Veronika Golobič, telefon 061/30-91-830.

**POGREBNE
IN POKOPALIŠKE
STORITVE****Leopold Oklešen**

K Roku 26, Novo mesto

☎ 068/323-193

mobitel: 0609/625-585

0609/615-239

delovni čas: **NON STOP**

Vsi, ki so upravičeni do povračila pogrebnih stroškov, imajo pri celotni storitvi le minimalno doplačilo.

Opravljam tudi prevoze v tujino in v nekdanje jugoslovanske republike.

ZAHVALA

V 88. letu nas je zapustil naš dragi oče, stari oče, brat in tast

**JANEZ
KAMBIČ**

Griblje 19

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče ter ga pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala gospodniku za poslovilne besede v imenu KO ZB Griblje, GD Griblje, g. župniku za lepo opravljen obred in g. Piškuriču za organizacijo pogreba.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

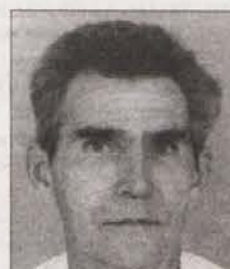
Kdor mamico ima,
je ceniti ne zna,
a kdor jo izgubi,
srce in oko se mu solzi.

Ob nenadni smrti naše drage žene,
mame, sestre in tete

**MARICE
ŽUŽEK**

se iskreno zahvaljujemo za skrb in pomoč zdravnicama Piji Žlajpah in Bojani Tratar, tovarni Kolinska Mirna, pevcem s Trebelnega za zapete žalostinke, OŠ Mokronog, Tonetu Zidarju za govor in gospodu župniku za opravljen obred. Hvala sorodnikom, sosedom in prijateljem za cvetje in spremstvo pokojne na zadnji poti.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Življenje celo si garal,
vse za dom, družino dal,
sledi ostale so povsod
od dela tvojih pridnih rok.

V 64. letu starosti nas je po
dolgotrajni in težki bolezni zapustil
naš dobri in skrbni mož, oče, stari oče
in brat

**JOŽEF
MIKLAVČIČ**

z Roj pri Šentjerneju

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste z nami delili žalost in bolečino, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje, sveče in za sv. maše. Posebna hvala zdravnikom in osebju KC Ljubljana in dr. Baburiču za dolgoletno zdravljenje, sodelavcem Zdravstvenega doma Novo mesto, Šentjernejskemu oktetu, pogrebni službi Oklešen in g. župniku za lepo opravljen obred. Hvala tudi vsem, ki ste pokojnega tako številno pospremili na zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 72. letu nas je zapustil dragi mož,
ata in stari ata

IVAN ŽABKAR

z Vrha 6 pri Raki

Iskrena hvala vsem, ki ste nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje, sveče in za svete maše ter ga pospremili na zadnji poti. Hvala g. župniku in pevcem. Posebna zahvala dr. Lučevu za dolgoletno zdravljenje ter zdravnikom in osebju Splošne bolnice Novo mesto.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 47. letu starosti nas je za vedno
zapustil dobri sin, brat in stric

**VIKTOR
VODNIK**

iz Podgore 34

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem za podarjeno cvetje in sveče, gospodu župniku za lepo opravljen obred ter JP Komunalni Novo mesto.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob izgubi ljube žene

SILVE REŽEK

se zahvaljujem vaščanom Krašnjega Vrha, Radovice, družinam Mavrinč, Golobič, Glavič, Tudi, Janžekovič ter družini Vajda in Režek iz Metlike. Hvala vsem, ki ste mi stali ob strani v teh težkih trenutkih. Posebna zahvala Janezu Stankoviču.

Žalujoci: mož Jože in ostalo sorodstvo
Ljubljana, 6. maja 1999

ZAHVALA

V 73. letu nas je za vedno zapustila
žena, mama, stara mama, sestra in
teta

**MARIJA
PETRINA**

z Uršnih sel

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, sodelavcem, vaščanom, prijateljem in znancem za darovano cvetje, sveče ter ustne in pisne izraze sožalja. Hvala ge. Zupančičevi za poslovilni govor, pogrebni službi Oklešen in g. župniku za lepo opravljen obred. Hvala vsem in vsakemu posebej za tako številno spremstvo pokojne na zadnji poti k večnemu počitku.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

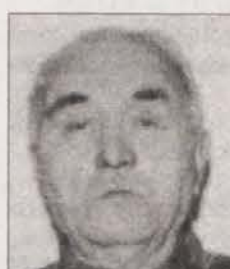
V 50. letu starosti nas je za vedno
zapustila žena, mama, babica, teta

**MARIJA
LUKŠIČ**

Verdun 10, Uršna sela

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste z nami delili žalost in bolečino ter pokojno v tako velikem številu pospremili na zadnji poti z besedo in pesmijo. Še posebna hvala sosedom, sorodnikom in vsem za darovano cvetje, sveče in izraze sožalja. Zahvaljujemo se sodelavcem TOB Bor Dolenjske Toplice, Revozu in Novolesu ter g. kaplanu za lepo opravljen obred.

Vsi njeni

V SPOMIN

14. maja bo minilo pet žalostnih let,
odkar nas je zapustil naš dragi oče,
stari oče, brat in stric

**IVAN
PAVLAKOVIČ**

iz Lešča

Hvala vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov grob.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj in nepričakovano
nas je v 64. letu starosti zapustil naš
dragi mož, oče, brat, stric in stari oče

**JANKO
MILKOVIČ**

CBE 1, Metlika

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo

sorodnikom, znancem in prijateljem za izraze sožalja, darovano cvetje in sveče. Zahvaljujemo se tudi Kirurškemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto, LD Radatoviči in g. župniku za opravljen obred.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 66. letu starosti nas je zapustil
dragi

**FRANC
PEČNIK**

iz Šmihela

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem za pomoč in tolažbo. Hvala vsem, ki ste ga imeli radi in ga spremljali na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala lovcem in gasilec za lep in svečan pogreb.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Po težki bolezni in hudem trpljenju
nas je v 68. letu starosti za vedno
zapustil

**FRANC
ZAGORC**iz Dolenje Brezovice 14
pri Šentjerneju

Ob izgubi dragega očeta se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in vsem dobrim ljudem, ki so nam pomagali in z nami sočustvovali. Hvala vsem, ki so nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje, sveče in za svete maše. Hvala Internemu oddelku Splošne bolnišnice - intenzivna nega. Posebna zahvala gasilec, ki so pokojniku izkazali posebno pozornost, mu ob odprtem grobu izrekli besede slovesa in se mu v velikem številu zadnjič poklonili, ter Šentjernejskemu oktetu za zapete žalostinke. Hvala sodelavcem Splošne bolnišnice Novo mesto, oddelek kuhinja, za izkazano pozornost, g. kaplanu za lepo opravljen obred ter ge. Silvi Robek za nudeno pomoč. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ŽIVALI

SPREJEMAMO NAROČILA za enodnevnne kilogramske bele piščance, rjave in grahaste jarkice, kokoši in purane. Martin Metelko, Hudo Brezje 16, Studenec, ☎ (0608)89-038.

PERUTINARSTVO in valilnica Gunjilac, Senovo, obvešča vse stranke in cenjene kupce, da sprejema naročila za vse vrste belih, grahastih in rjavih enodnevnih in večjih kilogramskih piščancev. Vse informacije na ☎ (0608) 71-375.

MLADE NESNICE hisex, rjave, pred nesnostjo, in grahaste, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po ugodni ceni. Naročila in informacije: Jože Zupančič, Otovce, Črnomelj, (0608)52-806, Gostilna Krulc, Mostec, Dobova, ☎ (0608)67-587, Dušan Sajevec, Vavta vas 9, ☎ (0608)84-111, Anita Janežič, Slepšek, Mokronog, ☎ (0608)49-813.

7 JAGENČKOV za zakol in ovna prodam. ☎ (041)729-871 ali (068)85-590.

TELICO SIVKO, visoko brejo, prodam. Cesar, Šenturij, Mirna Peč, 3 (068)78-321 ali 25-334.

VEČ BREJH KRAV in telic, mlekovod Alfa Laval in 600-litrski hladilni bazen prodam. ☎ (0608)87-004 ali (041)738-324.

TELIČKA, črno-belega, starega 14 dni, prodam. ☎ (068)89-670.

VEČ OVAC, brejih ali z mladiči, prodam. ☎ (068)26-201 ali (040)22-56-56.

RJAVE JARKICE različne starosti ter bele piščance za dopitje prodajamo vsak dan. Kuhelj, Šmarje 9, Šentjernej, ☎ (068)82-424.

PRAŠICE, težke 80 do 120 kg, trosilec Vikon in rotacijsko kosilnico prodam. ☎ (068)21-605, 324-625.

BELE PIŠČANCE, 300 SIT/kg, in rjave jarkice, 9-tedenske; prodajamo vsak dan. ☎ (068)489-075, (041)572-088 ali (068)49-711, Prevošček, Velika Loka.

ČRNO-BELO KRAVO in telico sivko, obe visoko breji, prodam. ☎ (068)23-778.

PRAŠICA, 150 kg, traktorsko koso za IMT 539, bočno, in 100 m cevi za škropljenje vno-grada prodam. ☎ (068)82-304.

KRAVO SIVKO, brejo 8 mesecev, prodam. ☎ (068)45-296, po 15. uri.

salon za pse
Buldog - U. talcev 12 - Novo mesto
☎ 068/324-377

GPG, d.d., PE NOVO MESTO
Kandijska ulica 60
8000 Novo mesto
OBVESTILO
Zaradi izvedbe gradbenih del v Kosovi ulici bo le-ta zaprta za promet v času od 17.5. do 3.6.1999.
Obvoz bo urejen s prometno signalizacijo.

RADIO SRAKA
94,6 MHz

LERAN, d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24
tel./fax: 068/322-282
tel. 068/342-470
mobitel: 0609/633-553

Prodamo:

• **stanovanja:** Novo mesto, Šmarješke Toplice, Brežice, Krško, Šentjernej;

• **hiše:** Novo mesto, Ratež, Žužemberk, Šmarješke Toplice, Žužemberk, Šentjernej, Škocjan z okolico, Mokronog, Sevnica z okolico, Brežice z okolico, Krško z okolico, Kostanjevica, Semič, Metlika, Črnomelj;

• **vikendi:** Brežice z okolico, Krško z okolico, Ajdovec, Dvor, Straža, Novo mesto z okolico, Šentjernej z okolico;

• **zidanice:** Novo mesto z okolico, Trebnje z okolico, Kostanjevica z okolico;

• **poslovni objekti:** hiša z gostinskimi lokalom v Žužemberku, Črnomelj - picerija, Škocjan - picerija

• **kmetija:** okolica Šentjerneja in Šmarjeških Toplic, v Beli krajini; **najemi poslovnih prostorov in stanovaj.**

Oglasite na na sedežu podjetja ali nas pokličite.

Inštruiram ANG, NE, SLO za srednje in osnovne šole; priprava za maturo.
Tel. 068/81-706

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha na kanalu 41

kobra

ŠENTJERNEJ
ŠMARJE 13

068/81-118

POČITNICE 99

IZOLA

PIRAN
PORTOROŽ
KANEGRA
UMAG
POREČ

KRK-KRK
KRK-PUNAT

RAB

... **PAG, ZATON, ZADAR, UGLJAN, PAŠMAN, MURTER, BRAČ, HVAR, KORČULA, DUBROVNIK** ...

IN SEVEDA

CELOTNA PONUDBA POTOVANJ V TUJINO Z LETALOM!

Cene so za sedemdnevno bivanje!
POKLIČITE, POSLALI VAM BOMO BREZPLAČNI KATALOG!
UGODNI PLAČILNI POGOJI!

MANA
turistična agencija

Kandijska 9, 8000 NOVO MESTO
Tel.: 068/321-115, 325-477
Fax: 342-136

Zavarovalnica Tilia, d.d., Novo mesto

Zavarovalnica Tilia, d.d., Novo mesto

objavlja

prosto delovno mesto:

IZVRŠILNEGA DIREKTORJA ZA PODROČJE FINANC, RAČUNOVODSTVA IN AOP

za nedoločen čas, s trimesečnim poskusnim delom.

Od kandidatov pričakujemo:

- univ. dipl. oec.
- 4 leta delovnih izkušenj na področju računovodstva, financ, in deviznega poslovanja
- poznavanje računalniških orodij (Windows, Word, Excel)
- komunikativnost in smisel za delo z ljudmi

II.

VABI

k sodelovanju sodelavce z visoko ali višješolsko izobrazbo ekonomske, tehnične ali druge ustrezne smeri za delo na področjih komercialne, zavarovalno-tehničnih in računovodsko-finančnih opravil na širšem območju Novega mesta in Ljubljane.

Bodočim sodelavcem nudimo:

- dinamično in zanimivo delo
- možnost strokovnega in osebnostnega razvoja
- brezplačno strokovno izobraževanje

Če imate zgoraj navedene pogoje, vas vabimo, da svoje ponudbe z dokazili o doseženi stopnji strokovne izobrazbe in kratkim življenjepisom pošljete kadrovske službi Zavarovalnice Tilia, d.d., Novo mesto, Seidlova cesta 5, v roku 8 dni.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

ROLETARSTVO

MEDLE

- ROLETE ALU IN PVC
- ŽALUZIJE
- VERTIKALNE ŽALUZIJE
- PLISEJI
- ROLOJI
- TENDE
- KOMARNIKI
- FASADNI PROFILI
- SESTAVNI IN NADOMESTNI DELI ZA ROLETE IN ŽALUZIJE
- MONTAŽA IN SERVIS

zunanja žaluzija

aluminijasta roleta

notranja žaluzija

TENDE

- * ravne
- * kupolaste
- * balkonske
- * senčniki

ZA VAŠ DOM
ali
POSLOVNI OBJEKT

Nova kritina iz Anhovega,
izdelana z okolju prijazno
švicarsko tehnologijo.

Ravna kritina
dvojno pokrivanje
enostavna montaža
tudi za najzahtevnejše detaje
razgibane strešne površine

Valovitka - 5
gospodarna in kvalitetna
vgrajeni varnostni trakovi
priprava za novogradnje
in sanacije

Informacije dobite v vseh boljših trgovinah z gradbenim materialom
in podjetju **ESAL d.o.o.**, telefon 065 152 16 09

Na vrhu vsake prave hiše.

Verjemite ali ne...

RADIO
OGNJIŠČE

Krvavec 104,5
Kum 105,9

RADIO BREŽICE

na 88,9 in 95,9 MHz

Super Čas ugodnih nakupov

Jubilejni teden Prodajnega centra v Novem mestu od 17. do 22. maja

Super cena
23.990,00 SIT
Motorna žaga
art. 35134

Iskra ERO
Super cena
7.990,00 SIT
Vrtalni stroj Iskra S4-613
moč: 600 W

Super cena
6.790,00 SIT
Izvičaj SKIL

Super nagrada za največji nakup s kartico 22. maja!

Gotovinski popusti s kartico Kovinotehna, ki jo bomo v jubilejnim tednu delili kupcem BREZPLAČNO.

Prodajni center v BTC
Novo mesto, Ljubljanska 27
KOVINOTEHNA

DOLENJSKE IN ŠMARJEŠKE TOPLICE

KO SI BOSTE ZAŽELELI OSVEŽITVE, SE SPOMNITE NA NAS!

Samo v mesecu maju:
popoldanska vstopnica
že od 14. ure - 700 SIT.

- Popusti za otroke!
- Možnost nakupa družinskih vstopnic

KOPALNA SEZONA NA ZUNANJIH BAZENIH SE JE ŽE ZAČELA

KRKA ZDRAVILIŠČA

Sonja Žagar

no ogrožene. "Zbrano pomoč bomo namenili ljudem v stiski iz našega območja, kjer živi okrog 23 socialno ogroženih družin in posameznikov. Nekateri potrebujejo pomoč le občasno, 10 najbolj ogroženih pa od marca v Novem mestu prejema pomoč vsak mesec iz novoustanovljene sklada za pomoč ljudem v stiski," je povedala Sonja.

Trikrat na leto povabijo na krvodajalsko akcijo tudi njihove krvodajalce. Sonja se je z nekaterimi tamkajšnjimi podjetniki in obrtniki dogovorila, da njihovim krvodajalcem v tednu, ko so darovali kri, pri nakupu priznajo 10-odst. popust. Lani je njihova krajevna organizacija prejela plaketo RKS za organiziranje krvodajalskih akcij.

Vsako leto tradicionalno organizirajo tudi predavanja s področja zdravstvene vzgoje: letos spomladi so imeli predavanje o boleznih, ki jih povzroča klop. "Tovrstna predavanja, ki jim ljudje radi prisluhnejo, so zelo dobrodošla, saj se da bolezen, ki je zgodaj odkrita, lažje in prej pozdraviti," pove Sonja. Posebno skrb posvečajo tudi starejšim od 70 let, teh imajo okrog 250. Lani v jeseni so v mirnopski osnovni šoli prvič organizirali srečanje starostnikov in odziv je bil zelo velik, v veliko zadovoljstvo Sonje in ostalih aktivistk pa so bili namenjani in zadovoljni obrazi ljudi, ki jih največkrat tare osamljenost. Decembra vse ostarele, bolne in invalide obiščejo tudi na domu in skromno obdario, lani prvič pa so za njihove občane, ki bivajo v novomeškem domu starejših, tam organizirali srečanje. Ob praznovanju visokega jubileja pa obiščejo na domu tudi vse 80, 90 in več let stare krajanke.

Sonja obiskuje tudi šolo dr. Jožeta Ramova, kjer se kot prostovoljka usposablja za vodenje skupin starih za samopomoč. Pripravlja je, da je tudi njen življenjski cilj, da bi bilo več takšnih ljudi, kot je Sonja, bi bilo vsem lepše - mladi se ne bi bali starih in starejši ne mladih, kadar pa bi bil kdo od njih v stiski, bi si med sabo pomagali.

JOŽICA DORNIŽ

OPERACIJA MALE BRIKENE USPELA

Kot so nam sporočili iz ljubljanskega kliničnega centra je zdravnica mag. Mira Kosina uspešno izvedla srčno operacijo pri enajstmesečni Brikeni, begunki s Kosova. Denar za zdravniški poseg so prispevale Slovenske novice iz sklada Ivana Krambergerja, za kar se je direktor centra dr. Primož Rode javno zahvalil uredniku Novic Marjanu Bauerju. Brikeno so morali nujno hospitalizirati že 18. marca letos, ker pa je formalni status male begunk neurejen, so za financiranje operacije začeli zbirati prostovoljne prispevke. Akcijo vodi Slovenska filantropija, denar pa se zbira na žiro računu 50100-678-46561 sklic na št. 444.

OBETA SE SAT V STEKLENICI

SEVNICA - Franci Marolt, sevniški čebelar in izkušeni mentor številnim čebelarim pod mladkom v Posavju in na Celjskem, ki ga poznamo po osupljivi čebelji obleki, se namerava predstaviti tudi na svetovnem kongresu čebelarjev, če mu bo le uspelo pridobiti sponzorje za to pot. Že nekaj časa poskuša izdelati tudi unikaten izdelek - sat v steklenici, kar mu bo zdaj, kot napoveduje, končno uspelo.

IZLITJE KLOOROVODIKOVE KISLINE

NOVO MESTO - 8. maja je na železniški postaji Novo mesto na enem izmed parkiranih vagonov prišlo do izlitja klorovodikove kisline. Policisti so ugotovili, da je bil na vagonu prevrnjen 50- kilogramski sod, iz katerega je mimo čepa kapljala kislina. Izteklo je okrog 10 l klorovodikove kisline. Gasilci GRČ Novo mesto so kislino še pravočasno sprali, tako da ni prišlo do onesnaženja.

V KULTURNI CENTER PO ZVOČNIKE

STRAŽA - Med 5. in 6. majem je nekdo v ulici Pod Srobotnikom v Straži vlomil v prostore Kulturnega doma in ukradel štiri zvočnike in s tem oškodoval Krajevno skupnost Straža za več kot 212.000 tolarjev.

KAR 500 OBISKOVALCEV

Na Bohorju najvišje prilezel polž

Kljub neprijaznemu vremenu je 22. jezikova nedelja na Bohorju lepo uspela

BOHOR - Da ima tradicija pri ljudeh veliko veljavo, je pokazala tudi pretekla nedelja, ko se je ob planinskem domu na Bohorju na 898. metrih nadmorske višine kljub neprijaznemu deževnemu vremenu zbralo okoli pet sto ljudi, ki so tja prišli kazat in gledat jezike. Pa ne svojih, ampak goveje. Prekajene, dišeče in užitne.

Ti so zares nekaj posebnega in letos so jih planinci, pohodniki in čisto običajni radovedneži lahko ogledovali že dvaindvajseti zapovrstvo, o čemer pričajo tudi dve knjigi obsegajoča natančno vodena kronika bohorskih jezikovih nedelj. Na mizi pred domom se je letos znašlo 15 jezikov in natančna strokovna komisija z nepogrešljivim Ernestom Breznikarjem na čelu se je morala kar potruditi, da je pošteno in natančno izmerila, stehtala in presodila, kateri od njih je najdaljši, najtežji in najizvirnejše pripravljen. O absolutnem zmagovalcu 22. jezikove nedelje je težko govoriti, zato raje povejmo, da je najdaljšega prinesel Miran Klavžar s Planine. Namerili so mu 70,5 cm, pa tudi na njegov okus stroga komisija ni imela pripomb. Drugo mesto je s 60,4 cm dolгим jezikom osvojil Marko Kranjc z Malega Kamna, jeziku tretjevrščenega Cveta Jelerja iz Brestanice pa so sicer namerili "le" 54,6 cm, vendar je njegov orjak postal prvak v razredu, kjer o zmagovalcu odloča teža. Tehtnica se je zaustavila pri dveh kilogramih in štiriinosemdesetih dekagramih. Dva kilograma težkega je prinesel Peter Požun s Senovega, lepo plaketo, izdelek ljubiteljskega obiskovalca Bojana Jankoviča s Senovega, pa je za tretje mesto prejel lastnik 1,75 kg težkega jezika Anton Maček iz Prevorja.

JEZIKI - Najdaljši, najtežji, najlepši - jeziki z 22. bohorskih jezikovih nedelj. (Foto: T. N.)

Posebno mesto jezikove nedelje si prav gotovo zasluži izbor najizvirnejše aranžiranega jezika, katerega izid zbujajo tudi največ zanimanja med obiskovalci. Tu "jezikarji" običajno na povsem svojstven način opozarjajo na tekoče, najbolj pereče ter najodmevnejše dogodke v domačem kraju. To nedeljo je zmagovalno mesto pripadlo mladi domačinki Nini Umek iz Dovškega. "Njen" jezik, prikazoval je polža, ki po skorajda trnovi poti leze navkreber, je opozarjal na polževo hitrost posodabljanja bohorskih cest. Drugo mesto je z razpito viro osvojila Irena Kožuh iz Brestanice, tretji pa je bil "knjižni jezik" Ferda Zagorja s Planine.

L. M.

NA KONCU PICA VELIKANKA - Več kot 80 veslačev je na 14. turistično-rekreativni regati Krka 99 spremljalo slabo vreme, kar pa tekmovalcev ni motilo. Nasprotno, po 18 km dolgi progi in po nekaj postankih, ko so se okrepčali, so dobre volje premagali še zadnjo oviro-slapove v Žužemberku. V kmečkem turizmu Koren-Skoda za vse rekreative, vodnike in reševalce pripravil Emil Glavič, prizadevni predsednik Kajak kanu kluba iz Žužemberka, pravo presenečenje - piko velikanka. Po Glavičevih besedah je gotovo največja v Sloveniji, pekl in pripravili pa so jo v Pekarni Grosuplje. Na sliki: takole je "kuharica" Vida zarezala v piko. (Foto: S. Mirtič)

DOLENJSKI LIST

12. maja 1960

Sestreljeno ameriško letalo nad Sovjetsko zvezo

Prva ameriška reakcija je bila dokaj naivna, češ da je bilo letalo določeno za meteorološke polete, da je pilotu zmanjkalo kisika in da je potem letalo, ki ga ni mogel več voditi, samo preletelo sovjetsko mejo. To trditev je ovrgel sam pilot Powers, hkrati pa ga je zavrglo že dejstvo, da so letalo sestrelili po štirih urah letenja nad sovjetskim ozemljem.

Pred VII. zletom bratstva in enotnosti

Obiskali smo ljudi v okraju Karlovac, največji skupnosti komun bratske republike Hrvatske, kjer se partizanska društva vneto pripravljajo na junijsko srečanje v Novem mestu. Lahko smo videli, da na Kordunu ni ostala med vojno niti ena hiša cela. Narod je gradil, ustaši in okupator pa požigali. Narod je spet gradil, zločinci pa znova požigali. Ustaši so klali in pobijali celo v cerkvah. Polivali so žive in mrtve v bencinom in jih zažgali. Ta grozodejstva so se dogajala pod plaščem razbrdane narodne in verske mrznje. Nad to so se dvignili le komunisti-partizani...

Ne borimo se proti pitju, le proti pijančevanju

Boj proti pijančevanju je že star. Pred več kot 1300 leti je Mohamed prepovedal alkoholne pijače. Veliki han Krum je dal posekati vse vinske trte. Slavni Darwin pravi, da so alkoholne pijače naredile človeštvu največ gorja. Treba je vzgojiti ljudi tako, da bodo imeli krepko voljo. Pijanci so večidel slabotni, nesrečni ljudje, bolniki. Največ vzrokov je v domačih navadah in v okolju. Treba je dajati dober zgled!

Rimski grobovi v Trebnjem

Konec preteklega meseca so delavci pri zemeljskih delih na njeni posestnika Gabrijela iz Pristave pri Trebnjem našli na rimskih grobove, ki so bili sestavljeni iz velikih kamnitih plošč, nekateri pa tudi zidani. Na žalost so delavci najdene grobove razdejali in uničili, predmete, ki so bili v njih, pa so deloma pobrali in shranili. Hitri intervenciji Dolenjskega muzeja je le uspelo rešiti večji del predmetov iz razdejanih grobov. Žal pa imajo taki predmeti dosti manjšo znanstveno vrednost, ko bi jo imeli sicer.

Igor Penko - novi okrajni šahovski prvak

Letošnje prvenstvo se je končalo z velikim presenečenjem. Znani atlet in odbojkar Igor Penko, ki je pred meseci komaj osvojil II. kategorijo in četrto mesto na prvenstvu Novega mesta, je na okrajnem prvenstvu nepričakovano osvojil prvo mesto - s kar 95 odst. možnih točk. Tone Škerlj je bil drugi z 2,5 točke manj.

ARS RAMOVŠ

Visoko umetnost boste našli tudi v Metropolitanki, Veroni ali Salzburgu in glamur tudi v Parizu ali Dunaju...

Z manj milijami pa je bolj prijazno... V Brežicah bo lepše.

(061) 125 33 66

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Podpora "razbijalcem" kotla - Ko je družba zapravila 30 tisočakov, so ga vrgli iz diskoteke, ne da bi vedel zakaj - Dozidavo blokira en sam človek - Voda s hidranta le z dovoljenjem

Ko sta se predsednik Kučan in škocjanski župan Povšič peljala z Javorovice, bi se morala zapeljati še do Tomažje vasi, Dobrave, Hrvaškega Broda ali Dobruške vasi, da bi videla, po čigavi zemlji Romi pasejo svoje konje. Vaščani iz Tomažje vasi pravijo, da tam nihče več ne kosi, ker so si samo kose lomili. Gospa, ki je klicala, se ni želela predstaviti: "Raje ne, ker bi nas Cigani naklestili!" Dodala je še, da gre po njenem vsa čast kmetu iz Orešja, ki je javno razbil kotel za žganjekuho.

Take proteste podpira tudi Mirko Čadonič iz Črnomlja. "V šoli smo se učili, kako so fevdalci izkoriščali kmete, ko so jim pobirali desetine. Rekel bi, da so bili še obzirni, saj zdaj država hoče 90 odstotkov! Ni čudno, da mali proizvajalci zdaj sekajo jabolane in slive," je dejal. Pozval je tudi krajanje Sinjega Vrha, naj ne popustijo pri zahtevi po širši

cesti, in se čudil, kakšni so to begunci, če imajo vsak svoj mobilni.

Na proslavi na Javorovici je šentjernejski župan Hudoklin menda bral isti govor kot lansko leto. To trdi B. J. iz Novega mesta: "Obkrat je isto besedo prebral napakačno. Če bo ta govor bral še naslednje leto, naj se do takrat nauči, da je bolečina topla in ne topla, kot je on prebral!"

Brane Kolenc z Mirne je prvič po dolgem času obiskal diskoteko in je zlepa ne bo več. V soboto, 1. maja, je namreč v Krogu prijatelj po šranganju in večerji želel praznični dan zaključiti v diskoteki Afrika. Sam je tam zagledal znanca, bivšega policista, ki je delal kot varnostnik, in ga pozdravil. Za odgovor ga je varnostnik zagrabil za vrat (odrgnine so ostale) in ga odvedel ven. "Ostal sem zunaj, moji prijatelji pa sploh niso vedeli, kaj se je zgodilo. Ko sem vprašal, kaj je narobe, je odvrnil, naj izginem. Notri so bili še prijatelji in nepopita pijača... V diskoteki smo zapravili okrog 30 tisočakov. Poudarjam, da nismo bili pijani, le dobre volje, in da se je natakarcica čudila, ko smo odhajali, češ, kam gremo, ko imamo še toliko pijače," je ogorčen pripovedoval.

Ema iz Ragovske ulice v Novem mestu je vpraševala, kdaj bo Dolenjka dozidala tamkajšnji market, ki je tako natlačen z različnim blagom, da se stranke komaj prebijajo skozenj. "Že drugo leto se borimo za lokacijsko in gradbeno dovoljenje za povečanje prodajalne, saj imamo načrte že dolgo pripravljene. Dozidava je usklajena z vsemi urbanističnimi pravili, žal pa širitvi nasprotuje en sam stanovalec sosednjega bloka. Če bomo dobili še to soglasje, bo market posodobljen še letos," je pojasnil direktor Dolenjke Novo mesto Maksimilijan Jakopin.

Na vrtu Franca Dragmna iz Bršljina veselo skaklja pišček Bobi.

Da je spet zdrav, gredo vse zasluge veterinarju dr. Marku Čuku, ki ga je obiskoval vsakih nekaj dni in ga zdravil z injekcijami. "Rad bi se zahvalil dr. Čuku za izredno skrb za psa, saj ima tak čut do živali le redko kdo," je dejal.

Cvetka iz okolice Otočca pravi, da sredi vasi Jelše neki vaščan redno odpira hidrant in s pomočjo gasilske cevi uporablja vodo v hlevu. Zanima jo, ali je to dovoljeno, in če je, kako se poraba obračunava. Kot je razložil direktor Komunale Novo mesto Marjan Kelvišar, odlok načeloma prepoveduje točenje vode na hidranta. "Brez naše vednosti in soglasja se zaradi sprememb v pritisku in možnih okvar na ceveh je sme točiti. Možna pa je s soglasjem Komunale, ki uporabniku da hidrantsni nastavek s števcem, s pomočjo katerega se potem plačuje voda. Če se tak nastavek ne da vgraditi, določimo pavšalno porabo vode. Kadar se toči voda brez našega soglasja, gre za krajo, ki jo prijavi moji policiji. Konkretni primer v Jelšah bomo preverili, sicer pa lahko občani podobne primere prijavijo komunali," je povedal.

J. A. iz Šentruperta ni zadovoljen z enoto Elektra iz Krškega, ki je čez njivo, ki jo obdeluje, napeljala elektriko v obliki črke L, medtem ko je stara napeljava potekala po bližnjem travniku. Ker polja ne škropi, temveč okopava s posebnim 8 metrov širokim strojem, ga napeljava zdaj ovira. Obljube, da bodo elektriko spet prestavili na staro mesto, v Elektru še niso izpolnili.

B. D. G.

• Ni v moji naravi, da bi tepel. (Notranji minister Šuklje)

• Nisem proti strankam, sem pa zoper oholost oblasti. (Kučan)

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralec. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068) 323-606 vas čakamo vsak četrtek med 20. in 21. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnul.